

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

MØTEINNKALLING

Utval: Formannskapet
Møtestad: Formannskapssalen Herøy rådhus
Dato: 04.07.2017
Tid: 13:30

Melding om forfall til tlf. 70081300.

Forfall til møter i kommunale organer skal vere gyldig i hht. Lov om kommuner og fylkeskommuner § 40, nr. 1.

Varamedlemer som får tilsendt sakliste, skal ikkje møte utan nærare innkalling.

Fosnavåg, 27.06.17

Arnulf Goksøyr
ordfører

OFFENTLEG SAKLISTE:

Saksnr	Innhold
PS 104/17	Godkjenning av innkalling og sakliste
PS 105/17	Protokoll frå førre møte
PS 106/17	Delegerte saker
PS 107/17	Referatsaker
PS 108/17	U.off. § 13 - Søknad om førehandsgodkjenning av startlån og tilskot til etablering
PS 109/17	Kommunedelplan for Herøy - Hamneplan 2017-2027: Stadfesting av planprogram.
PS 110/17	Oppstart på detaljreguleringsplan - Forslag til planprogram for offentlig høyring
PS 111/17	Mindre vesentleg reguleringsendring, Røyra 2.
PS 112/17	Uttale til ruteendringsprosessen 2018 for ferje- , hurtigbåt og bussruter
PS 113/17	Opningstid ved rådhuset sommaren 2017
PS 114/17	Avtale om masseuttak og knusing av stein på Mjølstadneset industriområde

Referatsaker

RS 72/17	Referat 190617 - Sande, Vanylven og Herøy.
RS 73/17	Korrigert utskrift møteprotokoll kontrollutvalet - HE 02-17 sak 16-17 Kommunerekneskapen med årsmelding 2016
RS 74/17	Endring i organisasjonen - politiet
RS 75/17	Rapport for 1. tertial 2017 - Tussakonsernet
RS 76/17	Utskrift frå møteprotokoll 22.05.2017 kontrollutvalet
RS 77/17	Takk for meg!
RS 78/17	Detaljregulering gang- og sykkelveg Dragsund-Garnes - Innspel til varsel om oppstart
RS 79/17	Vinmonopolet - årsrapport og rekneskap 2016
RS 80/17	Tilsynsrapport med varsel om tre vedtak.
RS 81/17	Orientering om status for prosjekt 51405 - Almenningen

Delegerte saker frå avdelingane

- DS 17/17 Skjenkeløyve - søknad om løyve for eit bestemt arrangement (lukka arrangement)
- DS 18/17 Sal og skjenkebevilling - søknad om å ta skjenkebevilling ut av lokalet for ei bestemt anledning (ope arrangement) Sommarfestival 2017.

PS 104/17 Godkjenning av innkalling og sakliste

PS 105/17 Protokoll frå førre møte

PS 106/17 Delegerte saker

PS 107/17 Referatsaker

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Utviklingsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	ERLEVIK	Arkivsaknr:	2016/1525
		Arkiv:	141

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
109/17	Formannskapet	04.07.2017

KOMMUNEDELPLAN FOR HERØY - HAMNEPLAN 2017-2027: STADFESTING AV PLANPROGRAM.

Tilråding:

Formannskapet stadfestar, i medhald av plan- og bygningslova § 12-9, planprogram til kommunedelplan for Herøy – Hamneplan 2017-2027.

Særutskrift:

Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Møre og Romsdal fylkeskommune
Kystverket, region midt
Fiskeridirektoratet
Herøy fiskarlag
Statens vegvesen, region midt

Vedlegg:

- Planprogram
- Innkomne innspel til varsel om oppstart og forslag til planprogram for offentlig ettersyn

Samandrag av saka:

Hamneplan for Herøy – Kommunedelplan for fiskerihamner m. v. (2000) er moden for revidering, særleg handlingsprogrammet. Planen frå 2000 tek føre seg situasjonen kring organisering og drift i hamnene, hamnetilbod, trafikkgrunnlag, framtidige behov, nasjonal og regional status, miljø m. m. Farled gjennom kommunen er også skildra.

Målsetning i eksisterande kommunedelplan for fiskerihamner m. v (2000):

«Målsetjinga med hamneplanen er å sikre ei framtidsretta utvikling av hamnefunksjonane i kommunen og å legge forholda til rette for ei samordna utbygging av hamner og hamneanlegg. Hamneplanen skal ha status som kommunedelplan etter Plan- og bygningslova og framlegg til arealbruk og handlingsprogram vil såleis vere retningsgjevande ved rullering av kommuneplanen for Herøy. Tiltak og konklusjonar eller i planen vil også danne basis for dei årlege behandlingane av økonomiplan og budsjett».

Kommunedelplan for Herøy – Hamneplan 2017-2027 skal fungere som eit overordna styringsverktøy for prioritering av tiltak knytt til utvikling og drift av hamner og farled i kommunen.

Planprogrammet skisserer førebels følgjande målsetningar:

- Revisjon av handlingsprogrammet i kommunedelplanen.
- Gjere opp status for hamnene (FDV).
- Analysere og planlegge framtidige behov for hamnene i kommunen.

Saksopplysningar:

Forslag til planprogram var oppe til behandling i MTK 13.02.2017. Kommunestyret behandla saka på møtet 09.03.2017 og gjorde vedtak om oppstart og offentlig ettersyn av forslaget til planprogram i seks veker. Høyringsfristen vart sett til 28. april 2017 og det kom inn tre brev med innspel.

Statens vegvesen	Ingen særskilde merknader
Fylkesmannen i Møre og Romsdal	Fylkesmannen stadfestar at kommunedelplanen skal omhandle hamner (inkludert fiskerihamner), farled og innseglingar. Fylkesmannen minner om at kommuneplanen sin arealdel legg viktige rammer og føringar for hamneplanen
Fiskeridirektoratet, region midt	Fiskeridirektoratet er nøgde med eit informativt og oversiktleg forslag til

	planprogram. Fiskeridirektoratet meiner vidare at det er positivt at det er tenkt utarbeidd miljøstatus på hamnene. I forbindelse med kystverket sitt prosjekt med avhending av fiskerihamner meiner fiskeridirektoratet at det er viktig å følge med på denne prosessen i det vidare planarbeidet.
--	---

Endringar i forslag til planprogram:

Det er gjort følgjande justeringar i teksta til planprogrammet:

1. Ein går vekk i frå å dele det vidare planarbeidet inn i delrapportar.
2. Under kapitlet om medverknad er punktet om “ope møte” endra til “møte med brukarane av hamnene”.

Fosnavåg, 20.06.2017

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

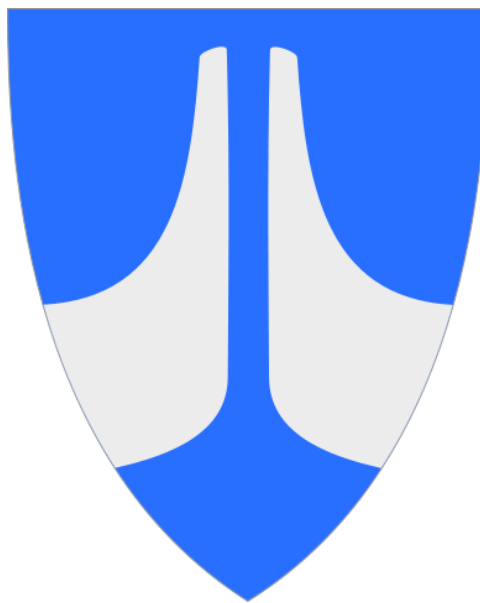
Jarl Martin Møller
Avd.leiar

Sakshandsamar: Erlend Sporstøl Vikestrand

KOMMUNEDELPLAN FOR HERØY

-

**Hamneplan
2017-2027**

PLANPROGRAM

20.06.2017

1. Planprogram

Dette planprogrammet skal vere eit verktøy for å sikre tidleg medverknad og avklaring av viktige omsyn som må takast i planarbeidet. Det skal angi formålet med planarbeidet, avklare viktige problemstillingar og utredningsbehov, samt skildre korleis planarbeidet er tenkt gjennomført.

Interesserte vert bedne om å kome med innspel og synspunkt til planprogrammet gjennom offentlig ettersyn før det vert fastsett av Formannskapet. Etter at det endelege planprogrammet er vedteke, skal arbeidet med revisjon av kommunedelplan for hamn fullførast.

2. Planarbeidet sitt formål

Kommunedelplanen for hamn er ei revidering av gjeldande hamneplan frå 2000. Det er naudsynt å gjere ei fullstendig revidering av planen.

Hamnene i Herøy legg grunnlaget for mykje av verdiskapinga i kommunen. Det er difor av høgste interesse for kommunen å oppdatere kommunedelplanen slik at den er i samsvar med dagens situasjonsbilete og kan legge til rette for ei god utvikling også i framtida. Hamneplanen skal understøtte kommuneplanen sin overordna visjon og målsetningar.

Fylgjande mål vert lagt til grunn i revideringa av kommunedelplanen:

- Revisjon av handlingsdelen (handlingsprogrammet).
- Gjere opp status på FDV for hamnene i Herøy kommune.
 - o Organisering og drift.
 - o Tilbod og bruk av hamnene.
 - o Trafikk til og frå hamnene.
 - o Miljøstatus i hamnene.
 - o Oppdatere kart over hamnene.
- Utarbeide analyser og plan over kva behov det er for hamnene i kommunen i framtida.
 - o Areal.
 - o Infrastruktur.
 - o Finansiering.
 - o Organisering.

3. Rammer og føringar

Kommunedelplan hamn skal vere ein overordna plan for hamnene i kommunen. I planarbeidet og drifta vil det vere fokus på å vidareutvikle fiskerihamnene i kommunen som blant dei viktigaste i landet i samarbeid med statlege og fylkeskommunale myndigheiter. Hamne- og farvasslova, forurreiningslova og plan- og

bygningslova vil vere viktige føringar for ein berekraftig plan og dannar viktige rammer for drift. Kommuneplanen sin arealdel vil legge eit overordna grunnlag for planleggingsfasen.

4. Planavgrensing

Kommunedelplanen vil omhandle hamner (inkludert fiskerihamner) med farled og innseglingar. Planområdet omfattar difor heile Herøy kommune. Småbåthamner er ikkje inkludert i kommunedelplanen.

- Vedlegg 1. Kart over hamner i Herøy kommune.
- Vedlegg 2. Kart over farled (hovudled og biled).

5. Planperiode

Kommunedelplanen vert utarbeidd med handlingsprogram for perioden 2017-2027. Langsiktige løysingar med tanke på drift og utbygging i hamnene vert lagt til grunn for planperioden på 10 år. Det er lagt opp til at status og handlingsprogram vert rullert kvart fjerde (4.) år.

6. Viktige utfordringar

Desse vert vurdert til dei viktigaste utfordringane i samband med planen:

- Sikre tilstrekkeleg medverknad frå grunneigarar, brukarar og andre interesserte.
- Sikre at bakgrunnsinformasjon i planen vert oppdatert (status, kart m.m.)
- Sikre ein heilskapleg og berekraftig plan som inkluderer behova til befolkning og næringsliv i kommunen.

7. Planlagde utgreiingar

Hovudoppgåva i revideringa av kommunedelplanen hamn vil vere å oppdatere handlingsprogrammet. Status og framtidige målsetningar må også reviderast i planarbeidet.

8. Kommunedelplan hamn

Kommunedelplanen vil innehalde:

- Rammevilkår, status og målsetningar.

- Handlingsprogram
- Kartvedlegg.

Revideringa skal vere ei oppdatering av eksisterande kommunedelplan og skal først og fremst oppdatere handlingsprogrammet og status. Planen skal vidareføre ei berekraftig drift og forvaltning av hamnene i Herøy. Revideringa vil vere gjenstand for høyring og politisk handsaming.

9. Samfunnstryggleik

Det skal utførast risiko- og sårbarheitsanalyse (ROS) i revideringa av kommunedelplanen for å vurdere potensielle uønskte hendingar og konsekvensane av desse i høve samfunnstryggleik. ROS-analysen vil vere basert på tilgjengeleg informasjon og gjennomførast i tråd med gjeldande lovverk.

10. Konsekvensutgreiing

I samband med revisjon av hamneplanen ser ein ikkje at det medfører krav om konsekvensutgreiing. Revideringa i seg sjølv vil ikkje utløyse krav om konsekvensutgreiing etter Forskrift om konsekvensutgreiing §§ 2, 3 og 4.

11. Organisering og medverknad

Fagleg innhald: Samfunnsutvikling ved planavdelinga.

Utviklingsavdelinga vil vere ansvarleg for utarbeiding av planen og syte for at planprosessen er i tråd med plan- og bygningslova.

Det vert lagt opp til informasjon og moglegheiter for innspel på fylgjande måte:

- Varsel om oppstart vert annonsert og forslag til planprogram vert lagt ut til offentleg ettersyn etter pbl. § 11-13. Det vert mogleg å kome med innspel til både planprogram og planarbeidet generelt. Alle merknader/innspel som kjem inn innan fristen vert teke med i kommunen si vurdering når planprogrammet skal fastsetjast.
- Møte og dialog med brukarane av hamnene om kommunedelplanen.
- Kommunedelplanen vil vere gjenstand for høyring og offentleg ettersyn etter pbl. § 11-14 med moglegheiter for å kome med innspel før politisk handsaming. Innkomne innspel vert vurdert og kommentert i saksframlegg i samband med politisk handsaming.

12. Framdriftsprosess

Aktivitet	Mai-juni.		Juli-aug.		Sept.-okt.		Nov.-des.		Jan. – feb 2018		Mars – april 2018	
Politisk handsaming. Fastsetting av planprogram.												
Utarbeiding av forslag til revidert kommunedelplan hamn.												
Politisk vedtak. Revidert kommunedelplan til høyring og o.e.												
Høyring og offentlig ettersyn.												
Innstillingsvedtak av Formannskapet.												
Vedtak av revidert kommunedelplan for hamner av Kommunestyret.												

Tabellen for framdrift er å rekne som tentativ, endringar må påreknast.

Statens vegvesen

**Møre og Romsdal
fylkeskommune**

Herøy kommune i Møre og Romsdal
Postboks 274
6099 FOSNAVÅG

Behandlande eining:
Region midt

Sakshandsamar/telefon:
Hallvard Sæverud / 93260501

Vår referanse:
17/39366-2

Dykkar referanse:
2016/1525

Vår dato:
20.04.2017

Herøy kommune – Hamneplan – 2017–2027 – Uttale

Viser til brev av 13.3.2017 frå Herøy kommune med varsel om oppstart av revidering av kommunen sin hamneplan 2017–2027 og framlegg til planprogram.

Vi har ikkje særlege merknader/innspeil til varsla planarbeid og framlegget til planprogram.

Plan- og trafikkseksjonen
Med helsing

Lisbeth Smørholm
seksjonssjef

Hallvard Sæverud

Dokumentet er godkjent elektronisk og har difor ingen handskrivne signaturar.

Kopi
Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Postboks 2520, 6404 MOLDE
Møre og Romsdal fylkeskommune, Postboks 2500, 6404 MOLDE

Møre og Romsdal fylkeskommune har ansvaret for fylkesvegane, avgjør hvilke prosjekter som skal gjennomføres hvert år og gir politiske føringer for utvikling av fylkesvegane. Det er Statens vegvesen som normalt planlegger, bygger, drifter og vedlikeholder fylkesvegane på vegne av fylkeskommunen.

Postadresse
Statens vegvesen
Region midt
Postboks 2525
6404 MOLDE

Telefon: 02030
firmapost-midt@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Vestre Olsvikveg 13
6019 ÅLESUND

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Regnskap
Postboks 702
9815 Vadsø

Herøy kommune

Postboks 274

6099 FOSNAVÅG

Adm.enhet: Forvaltningsseksjonen i region
Midt

Saksbehandler: Ole Einar Jakobsen

Telefon: 94135463

Vår referanse: 17/4357

Deres
referanse: 2016/1525

Dato: 03.04.2017

Att: Erlend Sporstøl Vikestrand

Herøy kommune Møre og Romsdal - Uttalelse til varsel om oppstart og høring av planprogram for hamneplan 2017-2027

Vi viser til oversendelse fra Herøy kommune datert 13.03.2017 med varsel om oppstart av planarbeid og høring av planprogram for kommunedelplan «Hamneplan 2017-2027».

Fiskeridirektoratets ansvar og medvirkning

Fiskeridirektoratet er myndighetenes rådgivende og utøvende organ innen fiskeri- og havbruksforvaltning i Norge, og er ansvarlig for forvaltningen av de levende marine ressursene. Vår oppgave i arbeidet med marin arealforvaltning er å ivareta fiskeri- og havbruksnæringens interesser i planprosesser i kystsonen, herunder ivaretagelse av marint biologisk mangfold, ved å tilstrebe en balansert og bærekraftig utnyttelse av kystsonen.

Fiskeridirektoratets regioner skal ivareta disse interessene i det regionale og lokale planarbeidet.

Formål og planstatus

Formålet med planarbeidet er å rullere og oppdatere kommunedelplanen slik at den er i samsvar med dagens situasjon og kan legge til rette for en god utvikling også i fremtiden. Hamneplanen skal understøtte kommuneplanens overordnede visjon og målsettinger.

Kommunedelplanen for hamn er en revidering av gjeldende havneplan fra 2000.

Generelt om planprogrammet

Planprogrammet er informativt og oversiktlig. Det kommer klart frem hva som er formålet med planarbeidet og hvordan organisering og medvirkning skal gjennomføres. Viktige utfordringer er beskrevet, samt fremdriftsprosessen.

Vi vurderer det som positivt at det blant annet skal utarbeides miljøstatus i havnene, samt analyser og plan over hvilke behov det er for havnene i kommunen i fremtiden.

Innspill fra Fiskeridirektoratet region Midt

Herøy kommune har i dag 12 havner definert som fiskerihavner av Kystverket. Kystverket jobber fortsatt med det nasjonale prosjektet for avhending av «ikke næringsaktive» fiskerihavner. I 2011 var vår uttalelse til vurdering av avhending at Skorpa og Kopparstad fiskerihavner i Herøy kunne avhendes. Røyrasundet er i ettertid kommet inn på listen over fiskerihavner. I forbindelse med en ny gjennomgang av fiskerihavnene i kommunen er det naturlig å vurdere denne for avhending, samt andre på nytt ut frå næringsaktivitet, infrastruktur og behov.

Fiskeridirektoratet region Midt har ut over dette ingen merknader til forslaget til planprogram for hamneplan 2017-2027.

Med hilsen

Kristin Skarbøvik
seksjonssjef

Ole Einar Jakobsen
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift

Mottakerliste:

Herøy kommune	Postboks 274	6099	FOSNAVÅG
---------------	--------------	------	----------

Kopi til:

Fylkesmannen i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	MOLDE
Kystverket Midt-Norge	Postboks 1502	6025	ÅLESUND
Møre og Romsdal fylkeskommune	Postboks 2500	6404	MOLDE

Herøy kommune
Pb. 274
6099 Fosnavåg

 HERØY KOMMUNE RÅDMANNEN	
Reg. nr. 2016/1525	Saksbeh.
- 2 MAI 2017	
Ark. kode P	
Ark. kode S	
J. nr.	Drnk. nr.
Kassasjon	

Herøy kommune
Hamneplan 2017 - 2027
Oppstart - høyring av planprogram

Fylkesmannen har ut frå sine ansvarsområde følgjande merknader:

Generelt

Planprogrammet skal vere et verktøy for å sikre tidleg medverknad og avklaring av viktige omsyn som må takast i arbeidet med revidering av eksisterande kommunedelplan hamn. Det skal angi føremålet med planarbeidet, avklare viktige problemstillingar og utgreiingsbehov, og skildre korleis planarbeidet er tenkt gjennomført. Koplingar og tilpassingar til overordna kommuneplan står sentralt. Kommuneplanens arealdel vil m.a. her kunne gi viktige rammer og føringar for det vidare arbeidet.

Kommunedelplanen vil omhandle hamner (inkludert fiskerihamner) med farled og innseglingar. Vi legg til grunn at planen er for allereie eksisterande hamner.

Natur- og miljøvern

Når det gjeld avfallsplaner for hamner, viser vi til forureiningsforskrifta kap. 20, ang. levering og mottak av avfall og lasterestar frå skip.

KONKLUSJON

Vi har ingen fleire merknader til planprogrammet.

Med helsing

Sveinung Dimmen (e.f)
samordnar

Kari Bjørnøy
seniorrådgivar

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.

Kopi:

Møre og Romsdal fylkeskommune, Fylkeshuset, 6404 Molde

Statens vegvesen, Region midt, pb. 2525, 6404 Molde

Fiskeridirektoratet - Region Møre og Romsdal, Postboks 185, sentrum, 5804 Bergen

Kystverket Midt-Norge, Serviceboks 2, 6025 Ålesund

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Utviklingsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	ERLEVIK	Arkivsaknr:	2016/1407
		Arkiv:	L13

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
110/17	Formannskapet	04.07.2017

OPPSTART PÅ DETALJREGULERINGSPLAN - FORSLAG TIL PLANPROGRAM FOR OFFENTLEG HØYRING

Tilråding:

1. Formannskapet vedtek i medhald av plan- og bygningslova § 12-3 og 12-8 å varsle oppstart på detaljreguleringsplan for Eggesbønes, Paradisbukta gnr. 38, bnr. 8 m. fl.
2. Formannskapet vedtek å legge forslag til planprogram ut til offentlig ettersyn i minst seks veker.

Særutskrift:

Møre og Romsdal fylkeskommune
Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Noregs vassdrags- og energidirektorat (NVE)
Kystverket
Statens Vegvesen
Fiskeridirektoratet
Mattilsynet
Herøy fiskarlag
Johannes Eggesbø

Marine Harvest Norway AS
Prosteel AS
Kace AS

Vedlegg:

- [Forslag til planprogram](#)

Samandrag av saka:

Bakgrunnen for planarbeidet er at Herøy kommune ønskjer å legge til rette for eit utvida næringsareal med tilhøyrande kaianlegg til Marine Harvest Norway AS sin eigedom på Eggesbønes. Før ei utbygging kan ta til ligg der føre krav om detaljreguleringsplan for området. Marine Harvest er i dag ei veksande bedrift som gir mange arbeidsplassar og viktige inntekter til kommunen. I tillegg ønskjer Herøy kommune å legge til rette for fritidsbustader i den sørvestlege delen av planområdet.

Herøy kommune har vurdert tiltaket etter «Forskrift om konsekvensutredning for plan- og bygningsloven» og har konkludert med at det skal utarbeidast planprogram og konsekvensutgreiing. Planen fell inn under vilkåra for konsekvensutgreiing, jf. forskrifta, § 2, bokstav d) og f. Området er ikkje tidlegare konsekvensutgreidd.

Saksopplysningar:

Hovudmålet med planarbeidet er å utarbeide ein detaljreguleringsplan som legg til rette for etablering av nytt industriareal og kaianlegg på Eggesbønes. Det skal planleggast for utfylling i sjø og utplanering til nytt næringsareal. Arealet er tiltenkt å knytast til eksisterande industri (anlegget til Marine Harvest Norway AS). Det er allereie fylt ut noko masse i sjøarealet sør og søraust for Eggesbønes.

Detaljreguleringsplanen vil omfatte areal både på land og i sjø.

Vurdering og konklusjon:

Forslag til planprogram er kort og konsist og legg vekt på ei skildring av måla med planarbeidet. Vidare tek det føre seg aktuelle problemstillingar knytt til planarbeidet og til sjølvse tiltaket. Aktuelle tema som må utgreiast nærmare i planarbeidet er nemnt, samt ei førebels tidsramme for planarbeidet.

Fosnavåg, 02.06.2017

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Jarl Martin Møller
Avd.leiar

Sakshandsamar: Erlend Sporstøl Vikestrand

**DETALJREGULERINGSPLAN FOR GNR.38 BNR.8 MFL.,
EGGESBØNES I HERØY KOMMUNE**

**(TILRETTELEGGING FOR ETABLERING AV NYTT NÆRINGSAREAL
OG KAIANLEGG)**

FORSLAG TIL PLANPROGRAM

2017

HERØY KOMMUNE

Innhold

1 Innleiing	3
1.1 Bakgrunn for planarbeidet.....	3
1.2 Formål med planarbeidet	3
1.3 Planstatus	3
1.4 Plangrense	4
2 Planprosess.....	5
2.1 Forslag til framdrift	5
2.2 Medverknad	6
2.3 Konsekvensutgreiing (KU) og planprogram	6
2.4 ROS-analyse.....	6
3. Skildring av planområdet	7
3.1 Lokalisering.....	7
3.2 Arealbruk.....	7
3.3 Landskap	7
3.4 Vegetasjon, dyre- og planteliv	8
3.5 Kulturminne og kulturmiljø.....	8
3.6 Landskap og jordvern.....	8
3.7 Forureining (støy, luft og vatn)	8
3.8 Lokalklimatiske forhold.....	9
3.9 Risiko for havnivåstigning	9

1 Innleiing

1.1 Bakgrunn for planarbeidet

Bakgrunnen for planarbeidet er at Herøy kommune ønskjer å legge til rette for eit utvida næringsareal med tilhøyrande kaianlegg til Marine Harvest AS si tomt på Eggesbønes. Marine Harvest er i dag ei veksande bedrift som gir mange arbeidsplassar og viktige inntekter til kommunen. I tillegg ønskjer Herøy kommune å legge til rette for fritidsbustader i den sørvestlege delen av planområdet.

1.2 Formål med planarbeidet

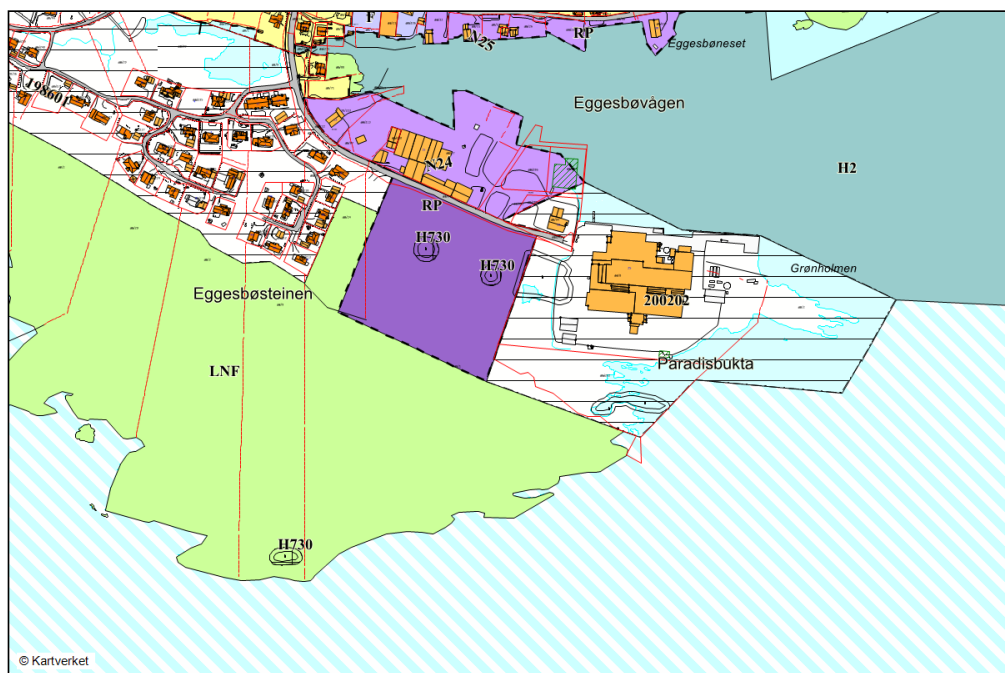
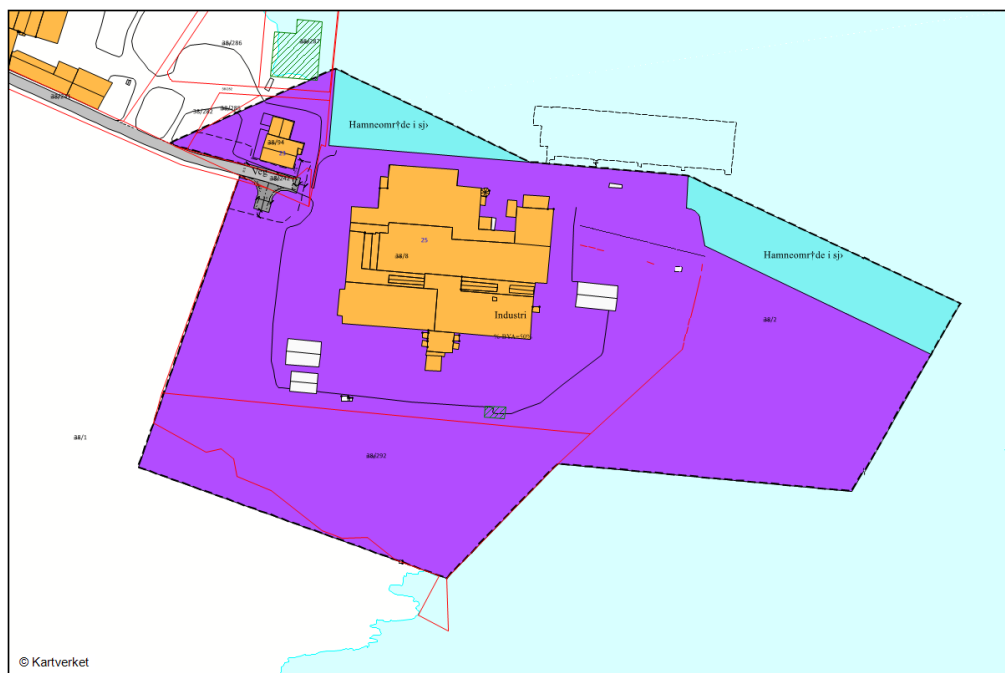
Hovudmålet med planarbeidet er å utarbeide ein detaljreguleringsplan som legg til rette for etablering av nytt industriareal og kaianlegg på Eggesbønes. Det skal planleggast for utfylling i sjø og utplanering til nytt næringsareal. Arealet er tiltenkt å knytast på eksisterande industri (anlegget til Marine Harvest AS). Det er allereie fylt ut noko masse i sjøarealet sør og søraust for Eggesbønes. Detaljreguleringsplanen vil omfatte areal både på land og i sjø.

Formålet med planprogrammet er å avklare følgjande:

- Synleggjere og avklare kva problemstillingar som er vesentlege i høve til miljø, naturressursar og samfunnsinteresser.
- Kva tema som krev ytterlegare kartlegging og utgreiing.
- Avklare kva tema konsekvensutgreiinga skal ta føre seg og sette søkjelys på

1.3 Planstatus

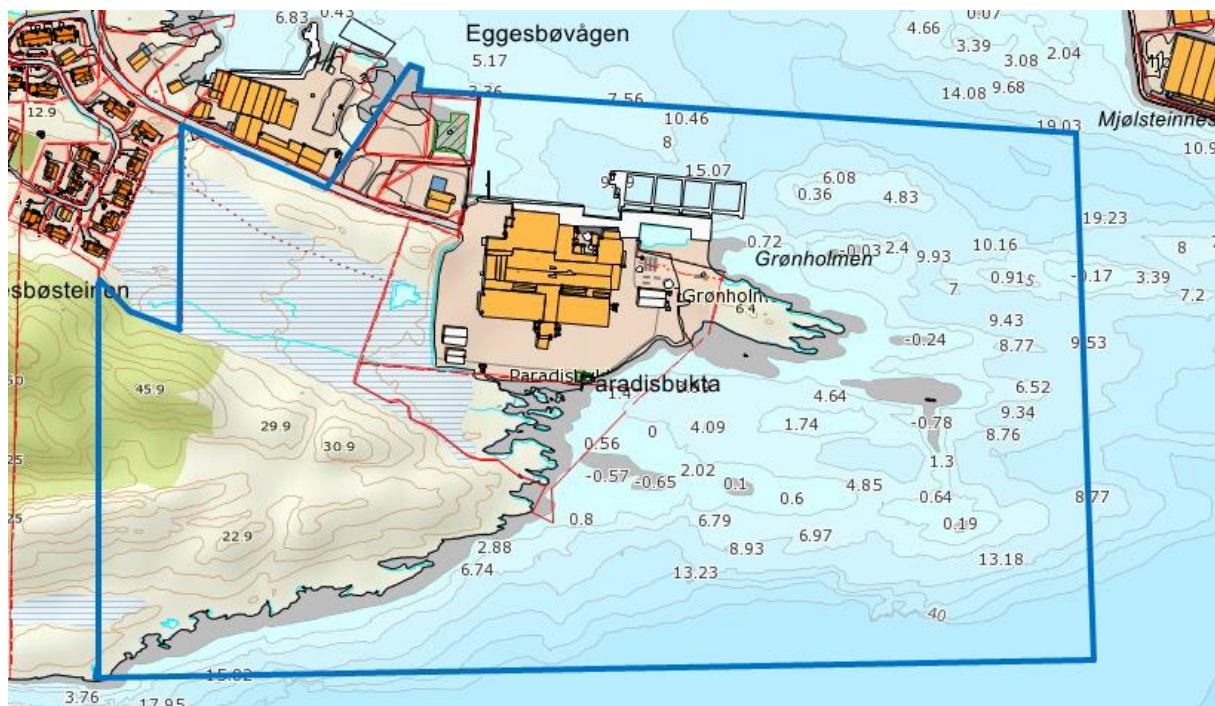
Området som skal regulerast omfattar del av gjeldande reguleringsplan for "*Eggesbønes aust, industriområde*" (godkjend 03.07.2002, plan ID 200202). Resterande areal er lagt ut til formåla "*Næringsbebyggelse*" og "*Landbruk, natur og friluftsmål*" i kommuneplanen sin arealdel (godkjent 30.10.20104. plan ID 201250) (figur 1).

Figur 1. Utsnitt frå gjeldande reguleringsplan (ID 200202) "Eggesbønes aust, industriområde" (øvt) og kommunen sin arealdel (id 201250).

1.4 Plangrense

Planområdet er avgrensa som vist på kartutsnittet i figur 2 nedanfor (blå linje). Området er på om lag 420 daa og inkluderer store sjøareal.

Figur 2 Oversikt over planområdet i detalj. Plangrense i blå linje

2 Planprosess

2.1 Forslag til framdrift

Varsel om oppstart av reguleringsplan og utlegging av planprogram skjer i juni 2017. Det er per i dag skissert følgende framdrift for planarbeidet:

Tidsplan (førebels)	Aktivitet
Juni – august 2017	Planprogram med varsel om oppstart vert sendt på høyring i minst seks (6) veker.
September 2017	Justering av planprogram – vedtak i kommunestyret.
Juni- oktober 2017	Utarbeiding av konsekvensutgreiing og reguleringsplan.
November- desember 2017	Sakshandsaming – reguleringsplan (med KU) til offentlig ettersyn (i seks (6) veker).
Desember - januar 2018	Offentleg ettersyn.
Februar 2018	Revisjon av planforslaget etter høyring.
Mars-april 2018	Vedtaksprosess. Handsaming i formannskap og kommunestyre.

Skissert framdriftsplan er å rekne som førebels. Justeringar vert gjort undervegs i planarbeidet.

2.2 Medverknad

Det vert lagt opp til medverknad på fleire nivå under planprosessen. Ein ønskjer god kontakt med fylkeskommune, fylkesmann og andre regionale mynde og høyringsorgan, berørte partar, interessegrupper og andre.

Annonsering av oppstart av planarbeidet skjer samstundes med at planprogrammet vert lagt ut til offentleg ettersyn (minst 6 veker). Kommunen skal på bakgrunn av innkomne uttalar/merknader, fastsetje endeleg planprogram for plan- og utgreiingsarbeidet. Det skal gjerast greie for innkomne uttalar og merknader og korleis desse er vurdert og ivaretekne i planprogrammet. Planprogrammet skal vedtakast av kommunestyret. Informasjon og medverknad elles i planprosessen vil bli sikra på vanleg måte ved offentleg ettersyn.

2.3 Konsekvensutgreiing (KU) og planprogram

Herøy kommune har vurdert tiltaket etter «Forskrift om konsekvensutredning for plan- og bygningsloven» og har konkludert med at det skal utarbeidast planprogram og konsekvensutgreiing.

Planen fell inn under vilkåra for konsekvensutgreiing, jf. forskrifta, § 2, bokstav d) og f. Området er ikkje tidlegare konsekvensutgreidd.

Konsekvensutgreiinga skal ta opp tema naturmangfald, landskap, forureining (både under og etter anleggsfasen, herunder forureining av sjø og land, støy, og støv), beredskap og ulukkesrisiko, trafikktryggleik i anleggsperioden, havnivåstigning, stormflo og grunntilhøve. Det kan kome til fleire moment som følgje av planprosessen.

2.4 ROS-analyse

Analysen skal avdekke farar og kome med framlegg til tiltak som kan hindre at uønskte hendingar skjer.

3. Skildring av planområdet

3.1 Lokalisering

Planområdet ligg på Eggesbønes i ytre del av Herøy kommune. Området i umiddelbar nærleik er prega av industri og næringsverksamheit, men grensar til friluftsområde i vest og bustadområde i nordvest. Området grensar til sjøareala i Herøyfjorden i sør og Stridestraumen i nordaust.

3.2 Arealbruk

Delar av arealet innanfor plangrensa er i dag brukt til industri. Marine Harvest AS har sine lokaler ytst på Eggesbøneset og har eit tilhøyrande hamneanlegg. Lokala består av ein fabrikk med lakseslakteri. Sørøst for fabrikkbygget ligg det eit delvis utfyllt sjøareal som er tiltenkt nytt industriområde. Det er fyllt ut med massar under havnivået som er tenkt vidare utfyllt til nytt industriområde og hamneanlegg. Resten av området består av utmark (LNF-område i kommuneplanen sin arealdel) med myr, lyng og parti med fjell med tynt vegetasjonsdekke. Det er tenkt regulert inn for etablering av eit fåtals hytter i dette LNF-området.

3.3 Landskap

Landskapet på Bergsøya er eit landskap forma av erosjon frå is, hav, vær og vind. Kystlinja er dominert av bratte berg og innslag av langgrunne strender. Busetnaden er konsentrert til lune vikar og hovudvekta av strandlinjebusetnaden ligg i det lune området mot Straumane og Leinøya. Store delar av Bergsøya består av ope lende, med innslag av skogsområder og noko dyrka mark. Nordsida av øya er dominert av eit aust/vest-gåande fjellparti med bratte kystklipper og små botnar. Sørsida av øya er relativt flat og dominert av eit større våtmarksområde i tilknytning til Myklebustvatnet, eit viktig område blant anna for fleire fugleartar.

Figur 3 Oversiktskart, Eggesbønes markert med svart prikk

3.4 Vegetasjon, dyre- og planteliv

Ingen særskilte registreringar innanfor planområdet.

3.5 Kulturminne og kulturmiljø

Det er registrert fire lokalitetar for kulturminne innanfor planområdet. I tillegg ligg det ein registrert lokalitet i grensa til planområdet i sørvest.

3.6 Landskap og jordvern

Det er ikkje registrert viktige naturtypar, friluftsområde, kulturlandskap eller artsdata innanfor planområdet.

3.7 Forureining (støy, luft og vatn)

Ut i frå det kommunen kjenner til er det ingen registrert forureining innanfor planområdet.

3.8 Lokalklimatiske forhold

Området er skjerma for det meste av vind og bølger. Mest utsett vindretning er frå sør og søraust, og området er difor sett på som ei svært god hamn som gir ly frå dei kraftigaste vindane frå nord til sørvest.

3.9 Risiko for havnivåstigning

Området er sårbart for ekstremvær inkl. havnivåstigning.

Fosnavåg 02.06.2017

Erlend Sporstøl Vikestrand

Planleggar, Herøy kommune

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Utviklingsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	TR	Arkivsaknr:	2015/1142
		Arkiv:	L12

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
111/17	Formannskapet	04.07.2017

MINDRE VESENTLEG REGULERINGSENDRING, RØYRA 2.

Tilråding:

I samsvar med plan- og bygningslova § 12-14, 2. avsnitt vert det gjort følgjande endring i føresegnene til reguleringsplan for Røyra 2, vedteken i K-sak 144/06 den 14.12.2006:

§2: "Off. trafikkområde" vert endra til "Trafikkområde"

§5: "Offentleg trafikkområde" vert endra til "Trafikkområde"

Plankartet forblir uendra.

Særutskrift:
Maritim teknisk komite
Berit Kalland
3Dsmia ved Åse Bergset

Vedlegg:

- 1 Vedlegg til sak 2015-1142
- 2 Søknad om ei mindre
vesentleg
reguleringsendring
- 3 Om reguleringsplan for
Røyra 2

Saksopplysningar:

Tiltakshavar for reguleringsplan for Røyra 2, Berit Kalland, har bede om mindre vesentleg reguleringsendring i planen. I planen er trafikkområde køyreveg regulert som "offentleg trafikkområde køyreveg". Det vil seie at det er føresett at kommunen skal ta over og drifte vegen for framtida. Dette inneber krav til vegen i hht kommunen sine retningslinjer og framtidig kommunal drift.

Kalland har innhenta underskrift frå brukarane av vegen og har såleis desse med seg på at vegen og forlenginga av den fortsatt kan vere privat. Veg sørover til nabobyggfeltet er også privat. Kommunen driftar i dag samlevegen i Røyra, men ikkje sidevegane i byggefelta.

Vurdering og konklusjon:

Det har inga praktisk betydning for andre enn dei som skal bygge ut og drifte vegen kor vidt den er offentlig eller privat. Vegen skal uansett byggast i tråd med reguleringsplanen.

Fylkeskommunen har i korrespondanse med sakshandsmar gitt beskjed om at for dei er denne saka uvesentleg og at saka kan handsamast i kommunen etter pbl § 12-14.

Ein rår til at det vert gjort følgjande vedtak:

I samsvar med plan- og bygningslova § 12-14, 2. avsnitt vert det gjort følgjande endring i føresegnene til reguleringsplan for Røyra 2, vedteken i K-sak 144/06 den 14.12.2006:

§2: "Off. trafikkområde" vert endra til "Trafikkområde"

§5: "Offentleg trafikkområde" vert endra til "Trafikkområde"

Fosnavåg, 22.06.2017

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Jarl Martin Møller
Avd.leiar

Sakshandsamar: Tanja Rafteseth

Vedlegg til sak 2015/1142 – Delegert vedtak (dok nr 8). Plankart og føresegner m/endringar.

Mindre vesentleg reguleringsendring i reguleringsplan for Røyra 2. Administrativt vedtak etter PBL §12-14. Endringa medfører ingen endringar på plankartet. I reguleringsføresegnene vil

REGULERINGSFØRESEGNER

§ 1. Planområdet generelt

Det regulerte området er vist på planen med reguleringsgrense.

§ 2. Reguleringsformål

Planområdet er i samsvar med § 25 i plan- og bygningslova inndelt i følgende formål:

Byggjeområde	-	bustader
Off -trafikkområde	-	køyrevæg
Frionråde	-	frionråde
Spesialområde	-	frisiktlinje
Fellesområde	-	leikeplass

§ 3. Fellesføresegner

1. Reguleringsføresegnene kjem i tillegg til plan- og bygningslova og Herøy kommune sine byggevedtekter.
2. Den endelege arealbruken, utforming av bygningar og tilhøyrande anlegg skal fastleggast ved utarbeiding av byggjemelding. Situasjonsplanen skal ha det innhald og detaljeringsgrad som kommunen finn nødvendig for å ta stilling til den aktuelle utbygginga.
3. Det skal leggst vekt på god arkitektonisk utforming ved planlegging av bygningar. Ein skal også legge vekt på tilpassing til terrenget og eksisterande bygningar.
4. Tekniske anlegg skal ferdigstillast parallelt med utbygginga.
5. Privatrettslege planar i strid med planen er forbode.

§ 4. Byggjeområde for bustader

1. Bustadane kan oppførast som einebustader i maksimalt to etasjar. Der terrenget ligg til rette for det (skrånande terreng) kan det tillast oppført sokkeletasje.
2. Bustadane skal plasserast innanfor byggjegransene.
3. Tillate utnyttingsgrad er 25 % BYA.
4. Maksimal byggjehøgde er 9.0 meter.
5. Takvinkelen skal vere mellom 25 og 35 grader.

§ 5. ~~Offentleg~~ trafikkområde

1. Køyrevæg som vist på planen skal opparbeidast før/parallelt med utbygging av tomtene.

§ 6. Spesialområde

Innanfor frisiktsone skal det vere fri sikt i høgde 0,5 meter over planum veg.

§ 7. Fellesområde

1. Leikearealet er felles for tomtene viste på planen, og skal opparbeidast av bebuarane.
2. Naudsynt sikring mot veg skal etablerast før leikeplassen vert teken i bruk.

Plankart vert som før slik:

Ⓟ BSS

Berit Kalland
Røyravegen 46
6095 Bølandet

 HERØY KOMMUNE RADMANNEN	
Reg.nr.	Saksbeh.
15 MARS 2016	
Ark.kode P	
Ark.kode S	
J.nr.	Dok.nr.

~~12.11.2015~~

Til Herøy kommune
v/utviklingsavdelinga v/Jan Martin Møller

Rådhusgata, postboks 274

6099 FOSNAVÅG

4.03.2016

Søknad om ei mindre vesentleg reguleringsendring

Eg viser til tidlegare kontakt med kommuna om dette spørsmålet. Søknaden gjeld godkjent reguleringsplan for Røyra 2 datert 14.11.2006. Eg vil med dette søke om ei mindre vesentleg reguleringsendring av køyrevegen som vist på reguleringsplanen (i grå farge på teikninga som ligg ved) frå offentleg trafikkområde til å vere privat veg. Bakgrunnen for denne søknaden er at kostnadane ved å ha ein kommunal standard på vegen vil vere for høge til at eg ser meg syn med å få sette i gong prosjektet med utbygging av området. Informasjon om denne søknaden er lagt fram for dei naboane som har sine tomter knytta til det eksisterande byggefeltet som vist i reguleringsplanen.

Med helsing

Berit Kalland
Berit Kalland

Einur Arne Holkestad 11/3 2016

E. Solund 11/3-2016

Grete Fjærstad 11/3-2016

Arne F. Eide 11/3-2016

Norvald Solibakke 11/3-2016

Inger Grith Storrø 11/3-2016

Heiden Baade 11/3-2016

Roy Willy Hø 11/3-2016

Helge H. Høgen 11/3-16

Herøy kommune
v/ Jarl Martin Møller
postmottak@heroy.kommune.no

HERØY KOMMUNE RÅDMANNEN	
Reg. nr.	Saksbeh.
24 APR. 2017	
Ark. kode P	
Ark. kode S	
J. nr.	Dok. nr.
Kassasjon	

Reguleringsplan for Røyra 2

Berit Kalland har kontakta meg angående reguleringsendring/dispensasjonsak for tilkomstvegen i Røyra 2 (godkjend reguleringsplan 14.11.2006). Ho ønskjer at eg skal prøve å nøste trådane i denne saka, og syte for nødvendige progresejon til at ein kan få opparbeida tomter innanfor feltet.

Bakgrunn

Etter som eg forstår, hat Kalland hatt lang og omstendeleg kommunikasjon med kommunen i denne saka. Eg kjenner ikkje detaljane i alt, men påtok meg arbeidet med å lage reguleringsplan i 2003. I «vedtak om oppstart» (18.08.2003) blir tiltakshavar pålagt å inkludere eksisterande bustadfelt i reguleringsplanen for Røyra 2, fordi «vegtilkomsten til det nye feltet vil framstå som ei vidareføring av eksisterande veg».

I oppstartsmøtet (førehandskonferanse) 11.12.2003 vart det sagt at kommunen skulle ta over vegen og VA-anlegget etter utbygging. Det vart ikkje sagt at kommunen ville krevje at tiltakshavar skulle oppgradere eksisterande veg. Så vidt eg kjenner til, vart kravet om oppgradering av eksisterande tilkomst presentert etter at reguleringsplanen var ferdig. Dersom tiltakshavar skal realisere denne oppgraderinga, vil det medføre store kostnader for henne, samt inngrep i naboane sine hagar, -som dei ikkje ønskjer.

Dispensasjonssøknad og søknad om mindre vesentleg reguleringsendring

Eg har fått kopi av to brev som Kalland har motteke frå kommunen i saka, datert 12.08.2015 og 30.03.2016. I det eldste brevet, som er svar på ein dispensasjonssøknad, skriv de at det ikkje kan gjevast dispensasjon frå det som er vedteke i reguleringsplan. Kva lovverk eller føreskrift baserer de avslaget på?

I det siste brevet, som er svar på søknad om «mindre vesentleg reguleringsendring», gir sakshandsamar ein del instruksar for korleis ein reguleringsplan skal utarbeidast. Mi vurdering er at plan og bygningslova (sjå under) opnar for at Herøy kommune kan velje å handsame denne saka administrativt.

§ 12-14. Endring og oppheving av reguleringsplan

For utfylling, endring og oppheving av reguleringsplan gjelder samme bestemmelser som for utarbeiding av ny plan.

Kommunestyret kan delegere myndigheten til å treffe vedtak om mindre endringer i reguleringsplan eller til å vedta utfyllinger innenfor hovedtrekkene i reguleringsplanen.

Før det treffes slikt vedtak, skal saken forelegges berørte myndigheter, og eierne og festerne av eiendommer som direkte berøres av vedtaket, skal gis anledning til å uttale seg. Jf. for øvrig § 1-9.

Plandokumenta som vart utarbeida i 2003 (planen godkjend i 2006) har ein annan struktur, -og anna innhald, enn ein reguleringsplan skal ha etter gjeldande plan og bygningslov. I brevet datert mars 2016 verkar det som de ønskjer at tiltakshavar skal utarbeide nok ein plan, etter at ho har streva med å realisere desse tomtane sidan 2003.

Vegen som er prosjektert i samband med reguleringsplanen for Røyra 2, er vist 4 meter brei + skuldrar, og med radius på 6 m i krysset (veg 1-veg 2) og med radius på 5 meter i snuhammarane. I brevet frå 2016 er det vist til ein kommunal vegleiar (for kommunale vegar?) som eg ikkje finn på

Herøy kommune sine heimesider. Uansett meiner eg at vegen svarar ut kommunen sine krav sidan vegen vart godkjend i 2006. Dersom det er behov for større radier, kan det justerast innanfor vegformålet i planen utan å utarbeide ein ny reguleringsplan.

Mogeleg løysing

Eg meiner at reguleringsplanen for Røyra er «teknisk» god, -mellom anna er tilkomsten detaljprosjektert. Ved å krevje nye plandokument påfører ein tiltakshavar unødig med kostnadar og ulempe. Etter som eg forstår, har alle naboar til den eksisterande vegen samtykka i Kalland sitt forslag til løysing, som går ut på at ho opparbeider vegen frå eksisterande veg, og vidare opp i feltet.

Eg meiner at Herøy kommune kan vurdere å omregulere vegarealet frå offentleg til privat veg som ei *mindre endring* etter PLB §12-14, og handsame dette *administrativt* etter plan og bygningslova. Alternativt kan kommunen velje å gje tiltakshavar dispensasjon frå kravet om vegstandard forbi eksisterande tomter.

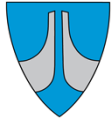
Ein av hovudintensjonane med den nye plan og bygningslova er å redusere sakshandsamingstida. §12-14 er litt utydelege, men det er meininga at kommunane skal ha større råderett enn før til å avgjere saker som ikkje er kompliserte. I denne saka har naboane samtykka i skisserte løysing, og det er ein føresetnad for realisering av nye tomter at Kalland slepp å oppgradere eksisterande veg på grunnarv kostnadane.

Eg ber om at de vurderer saka på nytt, og håpar de kan foreslå ei løysing som ikkje medfører ytterlegare unødvendige kostnader for Kalland.

Valsøybotn, 22. april 2017

Med venleg helsing

Åse Bergset

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Utviklingsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	JMM	Arkivsaknr:	2017/663
		Arkiv:	N02

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
112/17	Formannskapet	04.07.2017

UTTALE TIL RUTEENDRINGSPROSESSEN 2018 FOR FERJE- , HURTIGBÅT OG BUSSRUTER

Tilråding:

Herøy formannskap viser til innspela slik det går fram av saksutgreiinga og sender desse til Møre og Romsdal fylkeskommune for vidare vurdering.

Særutskrift:
Møre og Romsdal fylke
Ungdomsrådet
Ungdomspanelet
Eldrerådet
Råd for menneske med nedsatt funksjonsevne

Vedlegg:

Samandrag av saka:

Den årlege ruteendringsprosessen for ferje—, hurtigbåt— og bussrutene starter i august 2017 og fylkeskommunen har bede om innspel. Saka har vore lagt ut til høyring på nettside og sosiale media og har vore drøfta i ulike fora internt i kommunen.

Saksopplysningar:

Fylkeskommunen har framskynda prosessen og tidsplanen i årleg ruteendringsprosess for å betre tid til å behandle dette i dei politiske utvala, samt for å få ei god framdrift og eit godt sluttresultat. Dette mellom anna for å få levert rutehefta ut rettidig til 1.mai 2018. Fylkeskommunen har fått pålegg frå Samferdselsdepartementet om at ruteinformasjon skal vere tilgjengeleg for kundane 4 månadar før ny ruteperiode, noko som i praksis betyr i midten av desember 2017.

Saka har vore lagt fram for eldrerådet, ungdomsrådet, råd for menneske med nedsett funksjonsevne og det har vore mogleg å kome med innspel frå kommunen sine nettsider og sosiale media.

Eldrerådet sine innspel:

I Herøy har enkelte bygder dårleg eller manglande busstilbod, spesielt i helgane. Nokre bygder har tilbod om bestillingstransport med Fram Flexx, men dette tilbodet gjeld ikkje når det er skulefri. Etter opplysningar vi har fått så verkar det som tilbodet er for lite kjent og at det i tillegg kan vere vanskeleg å finne fram til rutetabellane då eldre personar kan ha vanskar med databruk.

Brosjyrer og plakater om Fram Flexx ser heller ikkje ut til å vere oppdaterte. Det står framleis plakatar der det mellom anna står at tilbodet varer til mars 2015. I rutetabellane på nettet står det at den er gyldig frå 5.1.2015 og i brosjyre frå 4.1.2016. Det vert fastlagt nye ruter for all kollektivtransport den 1. mai kvart år. Omlysningar om rutetidene til Nettbuss og Fram Flexx er ikkje koordinerte slik at ein må søkje på fleire stader for å finne rutetidene. Dette er både tungvint og forvirrande. Har ein tillegg vanskar med databruk blir det ekstra vanskeleg å nytte seg av busstilbodet.

I tillegg er det til dels manglande korrespondanse på Garneskrysset. Det hjelper lite kor mange bussar som går mellom Fosnavåg og Hareid dersom korrespondansen til andre distrikt er mangelfull.

Busstransport med korrespondanse til og frå nattbussen til Oslo på Garneskrysset manglar også. Etter dei opplysningar som er innhenta er det dårleg samarbeid mellom Nettbuss Ekspress og Nettbuss som fylket samarbeider med..

Det må vere mogleg å bu i bygdene våre og å kunne bruke kollektivtransport til å reise vidare som t.d. flyplassen i Ørsta eller Ålesund og også kome seg heim etter reise, eller til ein handletur til nabokommunane. Det er svært viktig at buss, båt og ferje korresponderer.

Mange pensjonistar er utan sertifikat mellom anna av helseårsaker og betre busstilbod vil auke livskvaliteten deira.

Tiltak som vil betre busstilbodet vil vere:

- korrespondane med nattbuss til og frå Oslo på Garneskrysset
- korrespondanse med dagbuss til Oslo, Bergen og Trondheim
- at dei bygdene som i dag ikkje har tilbod om bestillingstransport med Fram Flexx får det
- at tilbodet om Fram Flexx vert gjort betre kjent og at det vert trykt opp ruter der alle rutetider går fram (både dei ordinære ruter og Fram Flexx) for utdeling til dei aktuelle husstandane. Det må også gå fram om det er korrespondanse med andre ruter.

Eldrerådet vil be om at ein gjennomføre tiltak som betrar busstilbodet for eldre og at det blir sett i verk tiltak som gjer det lettare å finne fram til rutetidene.

Det må ryddast i plakatar og brosjyrer som gir missvisande opplysningar.

Råd for menneske med nedsett funksjonsevne :

Rådet peikar på at buss ikkje går nedom Eggesbønes og dette får negative konsekvensar for brukarane. Ein ber om at fylkeskommunen tek omsyn til dette i den vidare prosessen.

Ungdomsrådet i Herøy kommune:

Ungdom er opptatt av samferdsel og kanskje ungdom i utkantane er ekstra opptatt av dette. Tilbod utanom foreldre sine skyssplikter er ofte lite tilrettelagte og lite tilpassa ungdomane sine behov.

Herøy ungdomsråd er som ungdomspanelet i Møre og Romsdal opptatt av at samferdsel er tilrettelagt for ungdomen og ikkje omvendt. Ein er opptekne av enkle fleksible løysingar som møter ungdomane sine behov og som ikkje minst viser kva tilbod ungdomane har. Ein ønskjer gode frekvensar på busstilbodet i tider då ungdomen ikkje er på skule. Det må leggjast til rette for gode tilbod frå ulike bygdelag i Herøy som har korrespondanse med ruter inn til hovudaksen FV654 frå Fosnavåg mot dei andre kommunesenterane Hareid, Ulsteinvik, Larsnes og Volda.

Ungdom i Herøy er opptatt av fleksibilitet og at ein kan ta den bussen som passar best for den reisande. Det kan ikkje vere slik at når ein går på bussen ved Herøy vidaregåande skule at bussjåføren nektar å stoppe i Tjørvåg, men først kan setje av passasjerar i Myrvåg. Ungdomen forventar fleksibilitet og serviceinnstilte bussverter som er til for dei reisande. Vi forventar faktisk at når vi trykker på knappen så stoppar bussen på næraste busshaldeplass!

Ungdomen vil ikkje vere låst av at busskort gjeld i bestemte tidsperiodar eller på bestemte bussruter til eller frå skulen. Ungdom vil ha FRITT val uansett tidspunkt og ruter.

Fylkeskommunen legg vekt på barn og unge sin trivsel er viktig for framtidig busetting i fylket. Faktisk så seier Fylkeskommunen at ein pliktar å ivareta barn og

unges interesser i planlegginga og ein framhevar i sine planar at barn og unge er ei viktig målgruppe for dei fylkeskommunale tenestene.

Dette er flotte ord som ein håper kan realiserast ved at vi som ungdom får :

bruke bussen når VI vil
at busstilbodet er tilpassa der VI bur og til vår rytme utanfor skuletida
at vi vert møtt med respekt av flinke servicevertar som set sikkerhet høgt
at vi får gode kollektivtilbod i helgane
at busstopp får skilt som viser kva buss-stoppet heiter og at dette samsvarer med elektroniske rutetabellar og app.
at vi får sanntidsvisning på buss-stoppp
at rutetabellar vert hengt opp på buss-stoppp

Ungdomen i Herøy er opptatt av fleksible tilpassa tilbod i distrikta, heilt i tråd med fylkeskommunen sin eigen fylkesplan.

Vi er opptatt av at ein høyrer på brukarane av tenesta. Både innbyggjarundersøkelser og vår eigen Ungdata undersøkelse viser at ein ikkje er nøgd med kollektivtilbodet.

Skal kollektivtilbodet i framtida aukast må ein byrje med å legge til rette tilbodet for ungdomen. Får ungdomen gode positive erfaringar med å nytte kollektivtilbodet vil dette auke bruken av tilbodet på sikt.

Vi er den rette målgruppa å begynne med ! Legg tilboda tilrette for oss så skal vi bruke tilbodet aktivt.

Ungdomsrådet i Herøy kommune har vore i dialog med Ungdomspanelet i Møre og Romsdal fylkeskommune og fått følgjande støtteerklæring:

Vi i Ungdomspanelet har samferdsel som eit eige tema i handlingsprogrammet våra. Det er ein grunn til. Under kvart Ungdommens Fylkesting har vi saker, debatter og engasjement rundt samferdselstilbodet i Møre og Romsdal, dette fører til fleire nye vedtekter kvart år. Unge frå heile fylket, frå alle kommunane, har einstemmig vedtatt at Ungdomspanelet skal jobbe med å betre kollektivtilbodet, dette vorte vedtatt fleire år på rad – utan unntak. Det viser til at ungdom overalt i fylket, ikkje berre i Herøy, treng bussane. Med skuleskyssen, er vi den største brukargruppa knytt til buss. Likevel er det ofte slik at det er vi, ungdom i ungdomsråda, som må streve med å prøve å nå fram med brev og gjennom media – i staden for at ansvarspersonar skal ta kontakt med oss og vise forbettringslyst i retning ungdom!

Vi har forståing for at ikkje alle kan få til busstilbodet slik som dei vil ha, at dette er eit stort økonomisk spørsmål og eit puslespel å få til. Vi har høyrte desse argumenta før, det er ikkje det vi er ute etter å høyre no – vi vil vite kva som skal gjerast i ungdom si retning og kvifor andre av vore ønsker ikkje vert prioritert. Det er ikkje slik at å setje av elevar på nærmaste busstopp når dei trykker på stoppknappen vil vere eit økonomisk problem for fylket. Heller ikkje at ein elev, i staden for å køyre heim med skuleskysskortet, skal køyre til ein venn eller slektning. Det å henge opp skilt med busstopppnamn på alle busstoppa og ein rutetabell, er å tenke på kunden og hans komfort under reisa – det er det vi vil ha. Vi vil verte sett på som likeverdige kundar, som faktisk betaler for denne tenesta, og ønsker funksjonalitet i forhold til vore liv.

På den andre sida må ikkje vi gløyme at mykje har gått rett veg når det gjeld samarbeid mellom ungdom og kollektivtransportaktørar. Vi er takknemlege for justeringar som har vorte gjort for oss, og at dykk har stadig vorte ein meir aktiv aktør i arbeidet i ungdomsråd og ungdomspanelet. Det er derfor vi veit at vi kan verte høyrte, for dykk vil høyre oss, men vi vil også ha noko å seie i dei faktiske vedtektene som verte gjort framover og vi vil sjå at vore innspel etter er satt ut i liv.

Ungdomspanelet i Møre og Romsdal

Andre innspel:

Innspel som er oversendt til kommunen frå andre kjelder går på Oslo- bussen som går frå Fosnavåg og ventetid i Ulsteinvik. Vidare har ein motteke innspel på busskorrespondanse mot Volda og antall bytter (3) i den forbindelse.

Vurdering og konklusjon:

Ein har motteke mange og konstruktive innspel i prosessen og ein vil særskilt drage fram ungdomen si røyst i dette arbeidet. Ungdomsrådet har engasjert seg sterkt og ungdomsrådet er opptekne av spørsmål knytt til samferdsel. Med støtteerklæringa frå Ungdomspanelet i fylket bør ungdomen sine merknadar takast til vurdering og vidare oppfølging i ruteendringsprosessen.

Rådmannen rår formannskapet å sende innspela som ein har motteke i samband med ruteendringsprosessen over til Møre og Romsdal fylke slik det går fram av saksutgreiinga.

Fosnavåg, 20.06.2017

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Jarl Martin Møller
Avd.leiar

Sakshandsamar: Jarl Martin Møller

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Staben

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	JVDH	Arkivsaknr:	2017/795
		Arkiv:	

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
18/17	Arbeidsmiljøutvalet	09.06.2017
113/17	Formannskapet	04.07.2017

OPNINGSTID VED RÅDHUSET SOMMAREN 2017

Møtebehandling:

Rådmannen si tilråding vart samrøystes vedteken.

Tilråding i Arbeidsmiljøutvalet - 09.06.2017

Arbeidsmiljøutvalet tilrår at det for sommaren 2017, i perioden frå og med veke 27 tom og med veke 31, vert innført avgrensa opningstid ved rådhuset.

Opningstida ved rådhuset skal i perioden vere mellom 09:00 til 15:00.

Tilråding:

Rådmannen tilrår at det for sommaren 2017, i perioden frå og med veke 27 tom og med veke 31, vert innført avgrensa opningstid ved rådhuset.

Opningstida ved rådhuset skal i perioden vere mellom 09:00 til 15:00.

Særutskrift:

- Leiar for Servicetorget
- Arbeidstakarorganisasjonane
- Hovudverneombod

Vedlegg:

Samandrag av saka:

Administrasjonen har vurdert opningstida ved rådhuset i sommar, nærare bestemt i juli og fyrste veka i august. Det er saka bl.a. teke omsyn til tenestelevering, samarbeid med avdelingane på rådhuset og tilgjengelegheit.

Saksopplysningar:

Rådhuset i Herøy kommune har vanleg opningstid mellom 08:00 og 16:00, måndag til fredag året rundt. Telefonsentralen er open mellom 09:00 og 15:00, måndag til fredag året rundt.

Leiar frå Servicetorget har kome med førespurnad om det kan vere føremålstenleg å reduserer opningstida i sommar. Grunngevinga for tiltaket er bl.a arbeidsbelastning over tid i samband med vakant stilling. Leiar for Servicekontoret melder at dette, i lag med mindre moglegheit for fleksibilitet over tid, vil kunne føre til helseutfordringar for dei tilsette. På grunn av vaktordninga (vakt i skranke og telefonvakt) gjer at avdelinga er sårbar ved fråvær. Dette må sjåast i lys av minimumsbemanning (2 medarbeidarar) i samband med ferieavvikling. Ei kortare opningstid vil også gje meir rom for sakshandsaming og førefallande kontorarbeid m.m. i førekant og etterkant av opningstida.

Leiar for Servicetorget har sett fram forlag om redusert opningstid i sommar.

Førespurnaden vart handsama i leiargruppa for Staben den 1. juni. Stabsleiarane er samde i at dette kan være eit føremålstenleg tiltak. Ei redusert opningstid vil ikkje svekke tenestene til dei andre avdelingane. Tilgjengelegheita vil sjølvstøtt verte noko redusert, men leiargruppa meiner dette ikkje vil gå ut over servicen avdelingane vil gje. I perioden det her er tale om, er det både ferieavvikling i organisasjonen og elles. Leiargruppa meiner også at det ikkje vil stå fram som negativt for publikum å ha ei avgrensa opningstid midt på sommaren, då dette ofte er vanleg i andre bransjar.

Kommunalsjef for Stab har også drøfta saka med Kommunalsjef for Samfunnsutvikling, som ikkje kan sjå at ei redusert opningstid i «fellesferien» vil ha særskilt påverknad på samarbeidet mellom sektoren og Servicetorget i ein slik avgrensa periode. Tenesteleveranse vil heller ikkje verte påverka i særleg grad.

Vurdering og konklusjon:

Administrasjonen kjem etter ei samla og heilskapleg vurdering til at det i perioden frå og med veke 27 tom og med veke 31, er tilrådeleg med avgrensa opningstid frå 09:00 til 15:00.

Tiltaket vil ikkje ha særskilt negativ innverknad på tenestelevering, samarbeid med avdelingane på rådhuset og tilgjengelegheit i ein «fellesferieperiode».

Tiltaket vil kunne ha positiv HMS-effekt for medarbeidarane i Servicetorget.

Konsekvensar for folkehelse:

Tiltaket vil ikkje ha negativ konsekvens for folkehelse.

Konsekvensar for beredskap:

Tiltaket vil ikkje ha tyding for beredskapen.

Konsekvensar for drift:

Tiltaket vil ha liten eller inkje negativ påverknad på drifta.

Fosnavåg, 01.06.2017

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Jan Vidar Dammen-Hjelmeseth
Kommunalsjef Stab

Sakshandsamar: Jan Vidar Dammen-Hjelmeseth

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Utviklingsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	LSH	Arkivsaknr:	2017/498
		Arkiv:	611

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
114/17	Formannskapet	04.07.2017

AVTALE OM MASSEUTTAK OG KNUSING AV STEIN PÅ MJØLSTADNESET INDUSTRIOMRÅDE

Tilråding:

Herøy formannskap godkjenner vedlagt avtale mellom Herøy kommune og Prosjektbygg as vedkomande uttak og knusing av stein på Mjølstadneset Industriområde.

Særutskrift:
Kommunalsjef Samfunnsutvikling

Vedlegg:

Vedlegg

- 1 Vedlegg til avtale
- 2 Avtale om masseuttak og knusing av stein på Mjølstadneset industriområde

Saksopplysninger og vurdering:

Det har vore uttak av stein i fleire år ved Mjølstadneset industriområde. Ordninga har vore gunstig for både kommunen og entreprenørar då kommunen har fått planert industritomter og entreprenørar har hatt tilgong til steinmasser. Sidan 2005 har det vore inngått avtalar med fleire som har blitt forlenga. I 2011 vart alle avtalar mellombels forlenga i F-sak 143/11, men sidan har ikkje det vore formell godkjenning i formannskapet.

I samband med tomtereservasjon av eit større areal (Silfas) er det no naudsynt og få ferdigstilt området og administrasjonen har sett på gjeldande avtaler. Denne saka gjeld avtale med Farstad Maskin as som no vert formalisert gjennom firmaet Prosjektbygg as.

Avtalen ligg vedlagt og skal sikre masseuttak i parkbeltet slik at myrmasse som i dag ligg på det reserverte tomtearealet kan førast dit for å stelle til parkbeltet. Først når det er gjort får ein sprengt ut resterande tomteareal. I avtalen er det med eit punkt om at avtalen opphøyrer og entreprenør må rydde området på 1 månads varsel dersom tomtegrunnen vert kjøpt. Rådmannen vurderar avtalen som særskild viktig i arbeidet for å få klart tomteareal som pr. i dag er reservert og rår til at avtalen vert godkjent slik at arbeida kan starte.

Konsekvensar for folkehelse:

Ikkje konsekvensar for folkehelse. Avtalen legg opp til at arbeida skal utførast etter gjeldande regelverk som legg føringar for støy og støv.

Konsekvensar for beredskap:

Ingen

Konsekvensar for drift:

Ingen

Fosnavåg, 26.06.2017

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Jarl Martin Møller
Avd.leiar

Sakshandsamar: Lene Søvik Huldal

1:1500

27.06.2017

Kartopplysninger som kreves ved omsetning av eigedomar, skal bestillast skriftleg hjå kommunen. Kommunen står ellers ikkje ansvarleg for feil i kartet.

Avtale mellom

Prosjektbygg AS

og

Herøy kommune

om

uttak, knusing og lagring av masser på
Mjølstadneset industriområde

1. AVTALEPARTAR

Avtalen er inngått av Herøy kommune (org.nr964 978 840) og Prosjektbygg AS (org.nr. 966 768 673).

2. OMRÅDE OG OMFANG

Avtalen gjeld uttak og knusing av steinmasser på eit avgrensa område på Mjølstadneset industriområde, merka 1-3 på vedlagt kart datert 27.6.2017. Prosjektbygg AS er ansvarleg for at sprenging og anna arbeid ikkje går ut over kommunen sin eigedom.

3. SPRENGING OG KNUSING AV STEIN

Sprenging skal utførast etter til ei kvar tid gjeldande regelverk for slikt arbeid. Boring, meisling, sprenging og knusing kan berre føregå kvardagar (måndag – fredag) kl 08.00 – 16.00. Det må takast særskilt omsyn til pumpestasjon for avlaup og tilhøyrande leidningsnett. Mobilt knuseverk kan plasserast innanfor område merka med 3 på kartvedlegg.

4. LAGRING AV MASSER

Masser som er tatt ut frå området kan mellombels lagrast på område merka med 3 på kartvedlegg. Det er ikkje høve til å lagre eksterne masser på området.

5. PARKBELTE

Parkbelte skal berre stellast til med stadlege masser. Tilstelling skal minske verknaden av inngrepet etter masseuttak og danne ein naturleg overgang til naturområda.

6. HØGDER

Terrenget skal sprengast ned og planerast til høgder bestemt av Herøy kommune ved Anleggs- og driftsavdelinga. Det skal undersprengast 80 cm.

7. AVTALETIDSROM/FRAMDRIFT

Avtalen gjeld frå og med Herøy formannskap har godkjent den til og med 30. april 2018. Eventuell forlenging av avtalen kan avtalast mellom partane.

Avtalt etappevis framdrift:

- a. Område markert 1 og 2 vert sprengt ut innan 30. august 2017.
- b. Masser i område markert 1 vert tatt ut omgåande og plassert i område 3 for knusing/mellombels lagring. Området vert då frigitt for tilstelling med stadlege masser, dette kan også utførast av andre. Moldmasse ved området vert ført tilbake i området for tilstelling av Prosjektbygg AS.
- c. I område 2 kan den sprengte massa som ikkje skal knusast ligge mellombels lagra.

8. HMS

Prosjektbygg as er ansvarleg for alle forhold/reglar med omsyn til HMS vert fylgt slik at det ikkje oppstår fare for menneske, dyr eller eigedom. Arbeida skal utførast på ein mest mogleg skånsom måte for naboar og liknande. Arbeidet er ikkje tinga av Herøy kommune og Herøy kommune har soleis ikkje noko byggherreansvar.

9. ATTERHALD/MERKNADAR

- a. Ved misleghald kan avtalen seiast opp med 1 månads varsel. Brot på nokon av punkta i denne avtalen er å sjå på som misleghald.
- b. Manglande oppfylging av eller brot av påbod frå kommunen eller anna offentleg instans vert sett på som misleghald av avtalen.
- c. Prosjektbygg as er ansvarleg for naudsynt sikring som td. inngjerding.
- d. **Dersom tomtegrunn vert selt eller tilrettelegging av tomteareal må utførast i løpet av avtaleperioden, pliktar Prosjektbygg as og rydde/stelle til på 1 månads varsel og avtalen opphøyrer.** Kommunen skal ikkje vere ansvarleg for eventuelle kostnader ei slik avslutning medfører.

VEDLEGG: Kartutsnitt datert 27.6.2017.

Stad/dato

Stad/dato

For Herøy kommune
Kommunalsjef Samfunnsutvikling
Jarl Martin Møller

For Prosjektbygg AS
Dagleg leiar
Sindre Arne Thorseth

Referatsaker

RS 72/17 Referat 190617 - Sande, Vanylven og Herøy. Referat 190617 - Sande, Vanylven og Herøy. 19.06.2017 00:00:00

Fra: Arkiv Herøy[arkiv@heroy.kommune.no]
Sendt: 20.06.2017 10:26:04
Til: Lisbeth Moltu Espeseth
Tittel: Referat 190617 - Sande, Vanylven og Herøy.

Fra: Andreas Chr. Nørve
Sendt: 19. juni 2017 18:24
Til: Dag Vaagen; Arnulf Goksøyr; Lena Landsverk Sande
Kopi: Oddbjørn Indregård; Olaus-Jon Kopperstad; Andreas Chr. Nørve
Emne: Referat 190617 Sande Vanylven og Herøy II.docx

Hei,

Eg har lagt ved eit kort referat frå møte i dag.

Ta kontakt dersom noko er uklart og/eller dersom det er feil i referatet.

Med helsing

Andreas Chr. Nørve rådmann
Vanylven kommune

Tlf 700 30000 | Dir 70030002

VANYLVEN

— OTH GRADIR SI B GOTO —

MØTEREFERAT

MØTE MELLOM VANYLVEN, SANDE OG HERØY KOMMUNE

Dato og møtestad:	19.06.17, formannskapssalen i Sande Rådhus
Til stades:	<u>Ordførarar:</u> Lena Marie Landsverk Sande, Dag Vaagen og Arnulf Goksøyr <u>Rådmenn:</u> Andreas Chr. Nørve, Oddbjørn Indrevaag og Olaus-Jon Kopperstad.
Tid:	10:00 – 11:30

Sakliste:		Ansvar:
1.	Bakgrunn for møte Vanylven kommune har teke initiativ til møte fordi vi har eit ønskje om å søkje samarbeid på kompetansekravjande områda, og har vedteke følgjande tidsplan for utgreiing: 2017: IKT – informasjon- og kommunikasjonsteknologi 2018: Løn/rekneskap 2019: Plan/teknisk 2020: Barnevernstenesta 2021: PPT – pedagogisk-psykologisk teneste Vanylven kommune ønskjer ein dialog med aktuelle samarbeidskommunar om dette, og dette er bakgrunnen for møte mellom Sande, Vanylven og Herøy kommune.	
2.	Tankar rundt interkommunalt samarbeid I møte var Sande, Vanylven og Herøy kommune einig om at vi kvar for oss vil vere sårbare på fagområde med få tilsette, og at det var behov for å vurdere samarbeid på fleire fagområde, som til dømes barnevern, rekneskap, løn/personal og planarbeid. På andre område kan det vere eit ønskje om å kunne samarbeide om felles funksjonar for å spare ressursar, som til dømes dersom kommunane kunne ha ein felles brannsjef. I tillegg er det spesialstillingar der vi kan få utfordringar ved rekruttering, som til dømes stilling som kommunepsykolog. Vi ynskjer å ha fokus på gode prosessar, med brei involvering. Vi arbeider ope, med fokus på å skape tillit. Vi er også einige i at vi opnar for exit-mulegheiter, slik at det er rom for å prøve og feile	

3.	Utfordringar med interkommunalt samarbeid Det var i møte drøfta utfordringar med interkommunalt samarbeid, og spesielt dette med kostnadsfordeling. I tillegg var det fokus på korleis vi skal få til ei gevinstrealisering ved interkommunalt samarbeid. På møte var det også understreke at vi ved utgreiing av eventuelle samarbeidsområde, må vere bevisst på at det i bestemte stillingar kan vere eit krav om at personen er tilsette i kvar kommune..	
4.	Kvifor må vi samarbeide og korleis skal vi samarbeide Kommunane var einig i at det er viktig å ikre og styrke fagmiljøa våre, med tanke på at vi alle har ein del område vi er sårbare på. Vi må sikre «redundans»; skape robuste fagmiljø og samtidig sikre gevinstrealisering. På møte var kommunane einig i at ved utgreiing av interkommunale samarbeid, må vi ha fokus på å skape «identitetsbevarande» samarbeid – dette slik at kvar kommune kan byggje opp fagmiljø på sine rådhus.	
5.	Konklusjon Vanylven og Herøy kommune vil legge fram fellessak om samarbeid rekneskap, løn og personal. Vanylven og Herøy kommune vil utgreie fellessak om samarbeid på planområdet til hausten. Sande kommune må ta saka opp administrativt og politisk før dei kan gje signal om kva dei ynskjer vidare, men er i utgangspunktet villige til å delta i samtalar. Sande kommune er invitert til å delta i samtalar rundt desse to fagområde, dersom Sande kommune ønskjer å vurdere samarbeid på desse fagområda. Sande, Vanylven og Herøy kommune har dialog på administrativt nivå, for å sjå på framtidig organisering av barnevernstenesta.	

Fra: Arkiv Herøy[arkiv@heroy.kommune.no]

Sendt: 06.06.2017 11:01:40

Til: Lisbeth Moltu Espeseth

Tittel: Korrigert utskrift møteprotokoll kontrollutvalet - HE 02-17 sak 16-17 Kommunerekneskapen med årsmelding 2016

----- Opprinnelig melding -----

Fra: Sigrid Torbjørnson <sigrid.torbjornson@vestkontroll.no>

Dato: 31.05.2017 12:55 (GMT+01:00)

Til: Olaus-Jon Kopperstad <olaus-jon.kopperstad@heroy.kommune.no>, postmottak
<postmottak@heroy.kommune.no>

Ko: Geir Egil Olsen <geir.egil.olsen@heroy.kommune.no>

Emne: HE - Korrigert utskrift møteprotokoll kontrollutvalet - HE 02-17 sak 16-17 Kommunerekneskapen med årsmelding 2016

Hei!

Det vart oppdaga nokre skrivefeil i tidlegare utsende HE 02-17 sak 16-17 Kommunerekneskapen med årsmelding 2016.

Lagt ved er korrigert utskrift av protokoll frå kontrollutvalsmøtet 22.05.2017: HE 02-17 sak 16-17 Kommunerekneskapen med årsmelding 2016, som skal fylgje rekneskapssaka via formannskapet til kommunestyret.

Håpar det ikkje skapar mykje bry.

Med helsing

Sigrid Aashild Torbjørnson
Konsulent

Tlf. 70 03 04 46/936 56 704

sigrid@vestkontroll.no

VEST KONTROLL

RECHEN- UND FINANZSYSTEME

UTSKRIFT

frå

M Ø T E PROTOKOLL

Utval:	Sak nr.:	Arkiv:	Møtedato:
Kontrollutvalet i Herøy kommune	16/17	212	22.05.2017

SAK 16/17 KOMMUNEREKNESKAPEN MED ÅRSMELDING 2016

Samrøystes uttale

1. Kontrollutvalet viser til revisjonsmelding for 2016 datert 24. april 2017.
2. Kontrollutvalet meiner at Herøy kommune sitt årsrekneskap som viser kr 479.572.384 fordelt på rammeområda og som viser eit netto driftsresultat på kr 41.783.489 og eit rekneskapsmessig mindreforbruk på kr 22.492.725 kan godkjennast. Årsrekneskapen er sett saman av balanse pr 31.12.2016, driftsrekneskap, investeringsrekneskap og økonomiske oversikter, notar medrekna samandrag av viktige rekneskapsprinsipp.

Vedlegg:

- Rekneskap 2016 med revisjonsmelding.
- Årsrapport 2016.

Saksopplysningar

Det vert vist til dei vedlagde dokumenta: Revisjonsmelding, rekneskap og årsmelding for 2016.

Driftsrekneskapen viser kr 579.572.384 til fordeling drift. (Kr 562.099 mill. i 2015). Det kjem fram at rekneskapen er avslutta med eit rekneskapsmessig mindreforbruk på kr 22.492.725. (Kr 16.325.108 i 2015).

Revisjonsmeldinga

Uttale om årsrekneskapen

Konklusjon

Rekneskapen av gitt i samsvar med lov og forskrift og gir per 31.12.2016 dekkande framstilling av den finansielle stillinga til kommunen og av resultatet for rekneskapsåret som er i samsvar med lov, forskrift og god kommunal rekneskapsskikk i Noreg.

Grunnlag for konklusjon

Rekneskapen er revidert i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Noreg, dei internasjonale revisjonsstandardane der oppgåver og plikter for revisjon av årsrekneskapen går fram, bl.a at etiske forpliktingar vert halde. Innhenta revisjonsbevis er tilstrekkelege og hensiktsmessige som grunnlag for revisjonen sin konklusjon.

Ytterligare informasjon

Dette er rådmannen sitt ansvar og består av årsmelding, men inkluderer ikkje årsrekneskapen og revisjonsmeldinga. Revisjonen sin uttale dekker ikkje ytterligare informasjon. Dersom revisor ved gjennomlesing av ytterligare informasjon ser at den inneheld vesentleg feilinformasjon skal dei rapportere om det. Revisor har ingen ting å rapportere.

Rådmannen sitt ansvar for årsrekneskapen

Å utarbeide rekneskap i samsvar med lov, forskrift i dette at det vert gitt eit rettvisande bilde i samsvar med lov, forskrift og god kommunal rekneskapsskikk.

At intern kontroll som gjer det mogleg å utarbeide eit årsrekneskap som ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, verken som følge av misleghald eller feil.

Revisor sine oppgåver og plikter ved revisjon av årsrekneskapen

Formål med revisjon er å oppnå trygg sikring for at årsrekneskapen som heilskap ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, verken som følge av misleghald eller utilsikta feil.

Det skal giast ei revisjonsmelding som inneheld konklusjon.

Revisjonen utøver profesjonelt skjønn og skepsis gjennom heile revisjonen. For tillegg sjå revisjonsmeldinga.

Uttale om andre lovmessige krav

Konklusjon om budsjett

Regulert budsjett i rekneskapen er i samsvar med budsjettvedtak og årsrekneskapen er i rimelig samsvar med regulert budsjett.

Konklusjon om årsmelding

Opplysningane i årsmeldinga om årsrekneskapen er konsistente med årsrekneskapen og dei er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Leiinga har oppfylt si plikt til å sørge for ordentleg og oversiktleg registrering og dokumentasjon av kommunen sine rekneskapsopplysningar i samsvar med lov og god kommunal bokføringsskikk i Noreg.

Økonomisk og annan informasjon

Her vert det vist til årsrapport og årsrekneskap for 2016 som fylgjer saka.

Rekneskapen

Rekneskapen inneheld dei obligatoriske opplysningane og notane som gir svært god informasjon.

Årsrapporten

Det vert vist til dokumentet og særleg til omtalen av dei økonomiske tilhøva.

Oppsummering

For å gi uttale om rekneskapen er det særleg viktig å sjå over det som handlar om økonomi i årsmelding og rekneskap.

Rådmannen har lagt fram ei grei, oversiktleg og informativ årsmelding med rekneskap for 2016. Det kan likevel vurderast å gjere årsmeldinga kortare.

Rett utskrift

Åram 31. mai.2017

Sigrid Torbjørnson

Konsulent

VEST KONTROLL
SEKRETARIAT FOR KONTROLLUTVAL

Utskrift til: **Kommunestyret** – Saka skal fylgje rekneskapssaka frå rådmannen via formannskapet til kommunestyret

MØTEPROTOKOLL

Utval:	Kontrollutvalet
Stad:	Herøy Rådhus, Møterom 1
Dato:	22.05.2017
Tid:	14.00 – 17.30

Medlemer som møtte:

Gerhard Furø	Leiar	
Oddbjørg Karen Remøy	Medlem	

Forfall:

Hege Nedreberg Vestavik	Medlem	
Ove Kåre Remøy	Medlem	
Stian Elvseter	Nestleiar	Ikkje meldt fråfall

Varamedlemer som møtte:

Gunnar Sævik		Hege Nedreberg Vestavik
Malene Remøy	Vara mld fråfall pga sjukt born	

Frå Vest kontroll møte:

Jostein Støylen	Dagleg leiar	
Sigrid Aa. Torbjørnson	Konsulent	

Frå Søre Sunnmøre kommunerevisjon IKS (SSKR IKS) møte:

Bodill Skeide	Sjefsrevisor	
Alf Marius Grønnevedt	Forvaltningsrevisor	

Gerhard Furø
Leiar

Oddbjørg Karen Remøy
Medlem

Fra: Arkiv Herøy[arkiv@heroy.kommune.no] Sendt: 31.05.2017 14:00:26 Til: Hilde Bringsvor Skinnes Tittel: Endring i organisasjonen - politiet

Fra: Olav Sindre Rise [mailto:Olav.Sindre.Rise@politiet.no]

Sendt: 30. mai 2017 15:01

Til: 'post@aukra.kommune.no'; 'postmottak@aure.kommune.no'; 'post@averoy.kommune.no'; 'postmottak@eide.kommune.no'; 'postmottak@frana.kommune.no'; 'post@giske.kommune.no'; 'post@gjemnes.kommune.no'; 'post@halsa.kommune.no'; 'postmottak@haram.kommune.no'; 'postmottak@hareid.kommune.no'; 'postmottak@heroy.kommune.no'; 'postmottak@kristiansund.kommune.no'; 'postmottak@midsund.kommune.no'; 'postmottak@molde.kommune.no'; 'postmottak@nesset.kommune.no'; 'post@norddal.kommune.no'; 'post@rauma.kommune.no'; 'post@rindal.kommune.no'; 'sande.kommune@sande-mr.kommune.no'; 'post@sandoy.kommune.no'; 'postmottak@skodje.kommune.no'; 'postmottak@smola.kommune.no'; 'postmottak@stordal.kommune.no'; 'post@stranda.kommune.no'; 'post@sula.kommune.no'; 'post@sunndal.kommune.no'; 'post@surnadal.kommune.no'; 'postmottak@sykkylven.kommune.no'; 'postmottak@tingvoll.kommune.no'; 'postmottak@ulstein.kommune.no'; 'postmottak@vanylven.kommune.no'; 'postmottak@vestnes.kommune.no'; 'postmottak@volda.kommune.no'; 'post@orskog.kommune.no'; 'postmottak@orsta.kommune.no'; 'postmottak@alesund.kommune.no'; Postmottak Møre og Romsdal politidistrikt

Emne: Endring i organisasjonen - politiet

Til kommunane i Møre og Romsdal

Vedlagt fylgjer brev frå Møre og Romsdal politidistrikt om endringar i organisasjonen.

Med vennleg helsing

Olav Sindre Rise

Kommunikasjonsrådgjevar

Møre og Romsdal politidistrikt

Telefon: <90197723 / 70118845>

E-post: <mailto:Olav.Sindre.Rise@politiet.no>
www.politi.no

Til kommunane i Møre og Romsdal

MØRE OG ROMSDAL POLITIDISTRIKT

Deres referanse:

Vår referanse:

Ålesund 30.05.2017

Ny organisasjon i politidistriktet

1. juni er ein viktig milepæl for Møre og Romsdal politidistrikt. Etter eitt og eit halvt år med interimsløysingar, startar no oppbygginga av den nye organisasjonen til det nye politidistriktet. Frå denne dagen set ein i drift fire funksjonelle driftseiningar og tre leiarstøttestabar.

Mykje av byggarbeidet står likevel att og korkje publikum, offentlege styremakter eller andre som til vanleg samarbeider med politiet, vil ved denne milepælen merke mykje endring. Dette er innleiinga på ei svært aktiv periode i periode i politiet. Difor vil vi nytte dette høvet til å informere om det som skjer og det skal skje framover.

Samstundes kan det vere greitt å merke seg den nye adressa til vårt postmottak: post.moreogromsdal@politiet.no.

Frå torsdag vert fylgjande nye funksjonelle driftseiningar bli sette i drift:

- **Felles eining for operativ teneste** – einingsleiar Unni Moen Vikebakk
- **Politiets sikkerhetsteneste** – einingsleiar Steinar Strand Olsen
- **Felles eining for påtale** – einingsleiar Elin Anja Drønne
- **Felles eining for etterretning, forebygging og etterforskning** – einingsleiar Kjell Arne Hestad
- **Felles enhet for utlending, forvaltning og sivil rettspleie** – einingsleiar Marianne Nørgaard Aae

Dessutan vert fylgjande stabar for leiarstøtte oppretta:

- **Verksemdstyring** – einingsleiar Marianne Nordås Frøland
- **HR og HMS** – einingsleiar Alf Stormo
- **Kommunikasjon** – einingsleiar Olav Sindre Rise

Møre og Romsdal Politidistrikt

Ålesund
Post: Postboks 1353 Sentrum, 6001 ÅLESUND
Besøk: Nedre Strandgate 50

Tlf: 70 11 87 00
Faks: 70 11 87 02
E-post: post.moreogromsdal@politiet.no

Org. nr.:
Giro:
www.politi.no

Frå same dato vert dei funksjonelle driftseiningane frå dei to gamle politidistrikta lagde ned.

Det er tilsett leiarar for funksjonelle einingane og leiarstøttestabane og ein er no i ferd med å plassere inn seksjonsleiarar og avsnittsleiarane i desse.

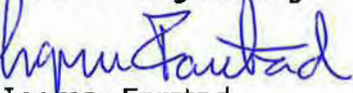
For ei knapp veke sidan fekk vi også den endelege avgjerda frå Justisdepartementet når det gjeld den lokale sturkuten for politidistriktet – i alt skal det vere politistasjon eller lensmannskontor fylgjande stadar: Vanylven, Herøy, Ulstein, Ørsta, Sykkylven, Stranda, Ålesund, Haram, Vestnes, Rauma, Molde, Fræna, Sunndal, Surnadal, Tingvoll, Kristiansund, Smøla og Aure.

Desse tenesteeiningane vert vidare delte opp i fire geografiske driftseiningar: Søre Sunnmøre, Nordre Sunnmøre, Romsdal og Nordmøre. Desse einingane skal vere i drift frå 1.3.2018.

Den neste viktig milepælen for Møre og Romsdal politidistrikt vert driftssettinga av den nye operasjonssentralen i Politihuset i Ålesund 27. september. Samstundes vert operasjonssentralen i Kristiansund lagt ned. Eit par månader etterpå flyttar Møre og Romsdal 110-sentral inn vegg i vegg der dei skal styre brannvesenet i heile fylket.

Når vi fått endeleg fastlagt den geografiske strukturen, kan også arbeidet med å sette opp bemanningsplanar for dei ulike einingane starte. Nokre tilsette skal halde fram i sine jobbar, andre skal skifte arbeidsplass og arbeidsoppgåver. Arbeidet med å få dette puslespelet med rundt 550 tilsette skal skje i ein på alle måtar betryggande prosess. Ein reknar difor ikkje med å ha slutført dette personalløpet før utgangen av året.

Med vennleg helsing

Ingmar Farstad

Visepolitimeister

Møre og Romsdal politidistrikt

70,6

DRIFTSRESULTAT (76,6)

55,8

RESULTAT FØR SKATT
(62,1)

KRAFTPRODUKSJON GWh (235)

306

OMSETNING (310)

298

TOTALKAPITAL (2 341)

2 416

EIGENKAPITALPROSENT (34,8)

35,6

REKNESKAP 1. TERTIAL 2017

Rekneskapen for 1. tertial 2017 syner eit driftsresultat på 70,6 mill. kr (76,6) og eit resultat før skatt på 55,8 mill. kr (62,1). Omsetninga vart 298 mill. kr (310), totalkapitalen er 2 416 mill. kr (2 341) og eigenkapitalprosenten er 35,6 % (34,8). Netto finans syner eit resultat på -14,8 mill. kr (-14,5). Tilsvarande tal for 1. tertial 2016 står i parentes.

Konsernet har ein reduksjon i driftsresultatet på 6,1 mill. kr samanlikna med tilsvarande periode i 2016. Kraftproduksjonen og nettverksemda er dei største bidragsytarane til resultatet. Samtidig er resultatet i nettselskapet hovudårsak til resultatreduksjonen. Dette har samanheng med at nettselskapet i 2016 hadde ei eingongsinntekt som følgje av fusjonen mellom Tafjord Kraftnett og Tussa Nett. Resultatet innanfor kraftproduksjon viser ei positiv utvikling samanlikna med 1. tertial 2016, og for dei andre dotterselskapa er resultatutviklinga også positiv.

Netto finans utgjør -14,8 mill. kr for konsernet ved utgangen av tertialet. Dette er 0,3 mill. kr lågare enn ved tilsvarande tertial i fjor. Gjennomsnittleg lånerente på eksterne lån var 3,7 % ved utgangen av tertialet. Årsaka til den forholdsvis høge lånerenta er avtale om rentesikring inngått i 2013. Del av sikra gjeld og durasjon ligg innanfor rammene av gjeldande rentesikringsstrategi.

Det er bokført 24 % skatt av selskapsresultata ved utgangen av tertialet. I tillegg er det bokført 13,6 mill. kr (4,8) i grunnrenteskatt basert på faktisk pris og produksjon i perioden. Skattekostnaden er 48 % av konsernresultatet før skatt, mot 29 % i 2016.

Resultat etter skatt er 28,8 mill. kr, som er 15,1 mill. kr lågare enn ved 1. tertial 2016.

ENERGI

Kraftproduksjon

Akkumulert kraftproduksjon var på 306 GWh (235 GWh). Produksjonen ved utgangen av tertialet er om lag 118 % av normalproduksjonen for perioden. Tilsiget hittil i år har vore 160 % av normalt. Magasinfyllinga ved utgangen av tertialet var på 22 %, som er noko større enn normalen for årstida.

Modernisering og utbygging

Førebuing av oppgradering av turbinane på Tussa Kraftverk, som skal gjerast i 2018, er godt i gang. Dei smidde emna til dei nye turbinhjula er klare for maskinering.

Detaljplanane for Tenneelva kraftverk (vel 10 GWh) er no til handsaming i NVE, og vi tek sikte på anleggstart i haust. Osdalen kraftverk (knappe 16 GWh) har framleis ikkje fått løyve til nettilknytning, og vi veit difor ikkje når prosjektet kan settast i gang.

I april vart det lekkasje på tilløpsrøret på Nettet kraftverk (vel 2 GWh). Det var eit rusthol på det 70 år gamle røret. Det vert no vurdert å leggje ny rørgate, og inntil vidare er kraftverket ute av drift. Elles har det vore normal drift og vedlikehald i perioden.

Kraftomsetning

Vassmagasina i Norden er litt under normale for årstida. Låge temperaturar i vår gjorde at snøsmeltinga stoppa opp, og det kom mindre vatn i magasina. I nord har mykje nedbør og store snømagasin ført til lågare prisar enn i dei andre prisområda i denne perioden. Hydrobalansen i Norden er ved utgangen av 1. tertial 12 TWh under normalen.

Det har i all hovudsak vore eksport av energi frå Norden i perioden. Stabil og høg produksjon av kjernekraft og hydrologien har vore dei viktigaste prisdrivarane i perioden. Fallande prisar på klimavoter, i tillegg til framleis låge råvareprisar på kol og olje har dempa prisutviklinga.

Gjennomsnittleg spotpris på NordPool pr. 1. tertial 2017 var 27,7 øre/kWh (22,3 øre/kWh). Områdeprisen i Ørsta følgjer systemprisen i NO3 og gjennomsnittet pr. 1. tertial 2017 var på 28,0 øre/kWh (21,8 øre/kWh).

Kraftnett

Tussa eig 46,34 % av det felleskontrollerte føretaket Mørenett. Tussa sin del av selskapet er difor konsolidert inn i Tussa sin konsernrekneskap.

Hovudårsaka til nedgangen i resultatet i høve same tid i fjor, er at vi i 2016 mottok eingongsinntekt som følgje av fusjonen mellom Tafjord Kraftnett og Tussa Nett. Netto finansresultat er noko dårlegare og skuldast større lånevolum enn det vi hadde hittil i fjor.

Det blir i alle ledd arbeidd for å nå måla i den langsiktige planen om at kostnadsbasen i nettmonopolet i 2018 skal gjere selskapet 100 % effektivt. Det er så langt ikkje meldt om avvik i forhold til dette.

Eit anna hovudmål med fusjonen er å leggje grunnlaget for god leveringskvalitet til kundane. I samband med dette er det arbeidd med prosessforbetringar og beredskapsarbeid. Mørenett hadde 1. tertial samla KILE-kostnader på 3,0 mill. kr som er 4,6 mill. kr betre enn på same tid i 2016. Hovudårsaka er at det ikkje har vore større utfall i nettet denne perioden.

Utførande aktivitet i nettet har vore god dette tertialet. Dette gjeld både innanfor drift og vedlikehald, og innan ny- og reinvesteringar. Samla investeringar var på 52,6 mill. kr.

Mørenett vurderer å slå saman avdelingane sine i Hovdebygda og Dragsund slik at dei får ein felles oppmøtestad.

Med verknad frå 1. mai 2017 er ekstern entreprenørverksemd i Mørenett fusjonert med BKK Enotek.

IKT

Forretningsområdet IT har hatt ei stabil og positiv utvikling. Datasenteret vårt har god kapasitet til å ta imot nye kundar i åra som kjem. Vi arbeider med å vidareutvikle løysingane og produktkonseptane både ut mot kundane og på datasenteret.

Innanfor området kommunikasjon har vi ved utgangen av 1. tertial ein vekst på 3,1 mill. kr samanlikna med 1. tertial 2016. Vi opplever størst vekst innanfor hushaldsmarknaden, der vi tilbyr internett, TV og telefoni. Så langt har vi levert fiber til 7082 hushald og 454 bedrifter.

INSTALLASJON

Ved utgangen av 1. tertial har vi ein auke i omsetninga på 4,7 % samanlikna med same tid i 2016. Frå tredje kvartal i 2016 har vi hatt ein svak vekst i omsetninga likt fordelt på dei fleste marknadsområda. Montørkapasiteten er godt tilpassa volumet i marknaden. Vi forventar at framgangen i omsetning vil halde seg utover i 2017.

Det er normal ordreserve i selskapet for resten av 2017 og litt ut i 2018. I tillegg vert det rekna på fleire interessante prosjekt for 2018.

Rekneskap Tussakonsernet

TAL I TUSEN KR

RESULTAT 1. TERTIAL

	2017	2016	2015
Salsinntekt	82 132	91 348	80 027
Energisal	103 539	86 456	104 419
Nettinntekt	95 225	124 255	86 670
Andre driftsinntekter	17 057	8 331	22 400
Sum driftsinntekter	297 953	310 390	293 516
Varekostnad	24 366	28 842	27 040
Energikjøp og overføringskostnad	51 775	54 982	45 876
Lønskostnad	73 816	72 199	74 353
Annan driftskostnad	34 455	34 982	38 594
Sum driftskostnad før avskr.	184 411	191 005	185 862
EBITDA	113 542	119 385	107 654
Avskrivning og nedskrivning	42 974	42 753	41 387
Driftsresultat	70 568	76 632	66 266
Finansinntekter	310	310	4 794
Finanskostnader	15 082	14 815	22 448
Resultat før skatt	55 796	62 128	48 612
Estimert skattekostnad	26 961	18 143	22 930
Resultat etter estimert skatt	28 835	43 984	25 682

BALANSE 1. TERTIAL

	2017	2016	2015
Anleggsmidler	2 109 101	2 042 319	2 024 250
Omløpsmidlar	306 438	298 821	285 045
Sum eignedelar	2 415 540	2 341 139	2 309 295
Eigenkapital	831 442	771 232	765 052
Perioderesultat	28 835	43 984	25 682
Avsetning for forpliktingar	22 301	25 296	27 125
Langsiktig gjeld	1 236 701	1 250 365	1 227 134
Kortsiktig gjeld	296 261	250 261	264 303
Sum gjeld og eigenkapital	2 415 540	2 341 139	2 309 295

RESULTAT 1. TERTIAL

	OMSETNING		EBITDA		DRIFTSRESULTAT		RESULT. FØR SKATT	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Kraftproduksjon	118 409	96 182	54 343	34 555	40 702	21 081	34 881	15 327
Kraftomsetning	85 201	76 866	3 740	1 360	3 678	1 355	3 631	1 371
Nett	107 957	135 356	42 048	70 677	25 759	54 384	22 961	51 959
IKT	53 031	52 114	16 518	15 627	4 396	4 016	1 981	1 738
Installasjon	35 502	33 917	885	-94	333	-669	366	-604
Andre	10 097	15 224	-4 012	-2 802	-4 434	-3 364	-8 140	-7 432
Konsernelimineringar	-112 243	-99 269	18	63	134	-170	116	-232
Sum	297 953	310 390	113 542	119 385	70 568	76 632	55 796	62 128

Fra: Arkiv Herøy[arkiv@heroy.kommune.no]
Sendt: 19.06.2017 11:53:16
Til: Lisbeth Moltu Espeseth
Tittel: Rapport for 1. tertial 2017 - Tussakonsernet

Fra: Ann Kristin Einbu [<mailto:Ann.Kristin.Einbu@TUSSA.NO>]

Sendt: 14. juni 2017 13:53

Til: Postmottak Hareid; postmottak; Sande Kommune; Ulstein Postmottak; Resepsjon postmottak; V-Postmottak; Ørsta postmottak

Emne: Rapport for 1. tertial 2017 - Tussakonsernet

Hei

Vedlagt ligg tertialrapport 1 2017 for Tussakonsernet.

Med venleg helsing

Ann Kristin Einbu | Kommunikasjonssjef | TUSSA KRAFT AS

Tlf. dir.: 70 04 62 91 | Mobil: 474 19 665 | ann.kristin.einbu@tussa.no | www.tussa.no | [Facebook](#)

TUSSA – MED KRAFT TIL Å SCAPE

Fra: Arkiv Herøy[arkiv@heroy.kommune.no]
Sendt: 06.06.2017 11:08:20
Til: Lisbeth Moltu Espeseth
Tittel: Utskrift frå møteprotokoll 22.05.2017 kontrollutvalet

Fra: Sigrid Torbjørnson [<mailto:sigrid.torbjornson@vestkontroll.no>]
Sendt: 31. mai 2017 11:25
Til: postmottak
Emne: HE - Utskrift frå møteprotokoll 22.05.2017 kontrollutvalet

Hei!

Lagt ved er utskrift av protokoll kontrollutvalsmøte 22.05.2017 HE 02-17 SAK 20/17 JENSHOLMEN NORD – RDA-MIDLAR – DRØFTING.
Tilbakemelding til kommunestyret.

Med helsing

Sigrid Aashild Torbjørnson
Konsulent

Tlf. 70 03 04 46/936 56 704
sigrid@vestkontroll.no

VEST KONTROLL

HAFTUNG FÜR FOLGENSCHÄDEN

UTSKRIFT

frå

M Ø T E PROTOKOLL

Utval:	Sak nr.:	Arkiv:	Møtedato:
Kontrollutvalet i Herøy kommune	20/17	047	22.05.2017

SAK 20/17 JENSHOLMEN NORD – RDA-MIDLAR - DRØFTING

Samrøystes vedtak

Kontrollutvalet meiner rådmannen har gjort ei grundig saksbehandling og at det er opp til kommunestyret om å få momenta som er påpeika i denne, juridisk vurdert.

Vedlegg

KN-sak 5/17 JENSHOLMEN NORD – RDA-MIDLAR

Saksopplysning

Viser til vedlegg som grunnlag for drøfting av vidare handsaming i kontrollutvalet.

Kontrollutvalet hadde gjennomgang og drøfting av oversendingssaka frå kommunestyret.

Rett utskrift

Åram 23. mai.2017

Signid Torbjørnson

Konsulent

VEST KONTROLL
SEKRETERIAT FOR KONTROLLUTVAL

Utskrift: Kommunestyret – tilbakemelding jf. vedtak
KN-sak 5/17 JENSHOLMEN NORD – RDA-MIDLAR

VEST KONTROLL

6149 ARAM

Saksnr
2016/685

Arkiv
243

Dykkar ref

Avd /sakshandsamar
UTV / OMR

Dato
14.03.2017

KN-SAK 5/17. JENSHOLMEN NORD - RDA MIDLAR

Kommunestyret gjorde i møte 09.03.2017 slikt vedtak i saka:

Saka vert sendt over til kontrollutvalet.

Møtebehandling:

Dokument lagt fram i møte:

Notat frå rådmannen i KN-sak 5/17. Administrativ vurdering av vedtaket.

Karl Petter Sortehaug stilte habilitetsspørsmål. Han er medlem av styret i Herøy næringsforum. Han går frå under handsaming av habilitet. Han vart samrøystes kjend inhabil etter KL §40, FVL §6 1. ledd bokstav e.

Saka vart drøfta. Kommunestyret vedtok mot 9 røyster å sende saka over til kontrollutvalet.

Med helsing

Brit Berge
e.f.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur

NOTAT

Til: Kommunestyret

Komite for næring, kultur og idrett

Frå: Rådmannen

Saksnr
2016/685

Arkivkode
243

Dato
09.02.2017

KN-SAK5/17 - ADMINISTRATIV VURDERING AV VEDTAKET

Rådmannen viser til KommuneLOVA § 23 nr. 2 som seier at *Administrasjonssjefen skal påse at de saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet, og at vedtak blir iverksatt. Administrasjonssjefen skal sørge for at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instruksjer, og at den er gjenstand for betryggende kontroll.*

Lovkommentaren til kommunelova utdjupar § 23 med at *ansvaret for å påse at en sak er tilstrekkelig utredet, omfatter også eventuelle rettslige tvilsspørsmål. Administrasjonssjefen vil derfor ha plikt til å gi uttrykk for det hvis han/hun mener at det er rettslige mangler ved et forslag til vedtak eller den saksforberedelse som har gått forut for dette. Mener administrasjonssjefen at et truffet vedtak er ulovlig, vil han/hun likeledes ha plikt til å gjøre vedkommende folkevalgte organ, og eventuelt kommunestyret eller fylkestinget, oppmerksom på dette.*

Bakgrunn for saka

Jensholmen Nord v/Kåre Jensholm søkte om støtte til etablering av molo tilbake i 2012. Søknaden gjaldt på det tidspunktet både ein flytande molo og ein steinmolo. Kåre Jensholm er registrert som styremedlem og kontaktperson for Jensholmen Nord på Brønnøysundregisteret. Rådmannen går ut frå at Kåre Jensholm har hatt naudsynte fullmakter til å søkje på vegne av Jensholmen Nord og har ikkje krevd dette dokumentert.

Søkjar har frå 2012 til vedtaket i 2016 kome med ny/endra informasjon/søknadar gjennom utsending av brev og e-postar til ulike paratar. Søknaden frå 2012 har aldri blitt registrert på www.regionalforvaltning.no slik kommune krev og eventuelle endringane er då ikkje fanga opp av kommunen sitt arkivsystem.

Herøy næringsforum innstilte i møte 18.03.2016 fylgjande:

Styret oppfordrer Jensholmen Nord til å arbeide med alternativ finansiering til å slutføre denne flotte båthavna. Det vert ikkje sett av midlar til dette prosjektet. Styret ser heller ikkje at dette er eit breidt nok /allmenyttig nok prosjekt å innstille RDA midlar til.

Komite for næring, kultur og idrett gjorde fylgjande vedtak 23.05.2016, sak 42/16:
Komite for næring, kultur og idrett ber om at styret i Herøy Næringsforum ser på søknaden på nytt særleg i forhold til at moloane skal vere opne for publikum og at det vert lagt til rette for funksjonshemma, for gjestebrygge, servicebygg og tanking.

Herøy næringsforum gjorde slik vurdering 30.09.2016:
Styret i Herøy Næringsforum opprettheld tidlegare innstilling på søknaden frå Jensholmen Nord.

Komite for næring, kultur og idrett gjorde fylgjande vedtak 21.11.2016, sak 70/16:
Komite for næring kultur og idrett løyver eit tilskot på kr 2.000.000,- i 2017 og kr. 2.000.000,- i 2018 til molo på Jensholmen. Nord. Dette er ihht. tiltaket samfunnsutvikling / infrastruktur i Handlingsplan for 2016, mål 2.a.. Løyvinga for 2018 vert gitt med forbehold om at RDA-ordninga vert vidareført.

Etter vedtaket i komite for næring, kultur og idrett 21.11.2016 vart det oppdaga av rådmannen at det låg føre ein revidert søknad om RDA-midlar datert 24.09.2016. Det var denne som låg føre når Herøy næringsforum gjorde si innstilling 30.09.2016. Denne søknaden hadde ikkje blitt sendt til kommunen for journalføring verken før møtet i Herøy næringsforum eller før møtet i komite for næring, kultur og idrett 21.11.2016. Rådmannen hadde såleis ikkje anna val enn å påpeike dette for leiar og nestleiar i komiteen og melde saka opp på nytt, jf. kommunelova § 23 nr. 2.

Komite for næring, kultur og idrett gjorde nytt vedtak 12.12.2016, sak 81/16:
Med bakgrunn i at komiteen for næring, kultur og idrett 21.11.16 gjorde vedtak på feil søknadsgrunnlag, vert saka teken opp til ny handsaming og komiteen gjer fylgjande vedtak:
Komiteen har ingen innvending til innstillinga i Herøy Næringsforum, då retningslinjer og forvaltning av RDA-midlar er fulgt.

Vedtaket i KN-sak 81/16 vart klaga på av Jensholmen Nord v/Sindre Reite. Sindre Reite er registrert i Brønnøysundregisterert som styreleiar for Jensholmen Nord.

Komite for næring, kultur og idrett gjorde i møte 06.02.2017 slikt vedtak i klagesaka:
Komite for næring, kultur og idrett kjem klaga frå Jensholmen Nord delvis i møte.

Det vert løyvd 2 millionar av RDA midlane i 2017, til delfinansiering av flytande molo, samt asfaltering av eksisterande molo, samt til å anleggje gjestebrygge med god kapasitet.

Eit vilkår for løyvinga er at Jensholmen Nord held anlegget med molo/flytandemolo ope for almenheita, slik at alle som ynskjer det kan nytte anlegget til fiske/rekreasjon. Det er også ein føresetnad at eksisterande molo vert asfaltert og

utforma slik att alle kan nytte den. Vidare føreset ein at det vert gjestebrygge, med god kapasitet på anlegget og att den kan nyttast av alle, uavhengig av medlemskap i laget.

Grunngiving, komite for næring, kultur og idrett ser att anlegget ligg svært lagleg til i leia og ynskjer å stimulere til at fleire stoppar og kjem sjøvegen til Herøy. Ei gjeste brygge her vil være eit stort pluss for fleire og fleire som nyttar båt til rekreasjon. Vidare ser vi at mange fleire fiskar frå land, tilreisande og fastbuande. Det er viktig å stimulere til trivsel i kommunen og legge til rette stadar der ein trygt mellom anna kan fiske. Etter ei samla vurdering finn ein såleis at anlegget har så stor samfunnsnytte at det kan forsvarest opp mot vedtektene for tildeling av RDA midlar. Samt at det fell inn under Handlingsplan, samfunnsutvikling/infrastruktur mål 2.a.

Avklaring av mynde og innstillingsrett i RDA-saker:

Rådmannen viser til k-sak 121/10 at Herøy næringsforum har fått delegert mynde til å innstille saker om RDA-midlar(nr. 9), men mynde til å gjere endeleg vedtak skulle ligge til Formannskapet(nr. 10). I same sak står det også at vedtak som vert klaga på skal til den kommunale klagenemnda(nr. 11).

I k-sak 108/15 vert det vist til at i samband med ny politisk struktur(jf. reglement for formannskap og komitear) vart mynde til handsaming av søknadar overført frå formannskapet til komite for næring, kultur og idrett.

I reglement for formannskapet og komiteane(delegasjonsreglementet) står det fylgjande:

komite for næring, kultur og idrett får på vegne av kommunestyret følgjande ansvar og mynde:

- *Gjere vedtak om tilskot frå RDA-midlar*

Etter rådmannen si vurdering er mynde til å gjere endeleg vedtak om RDA-midlar lagt til komite for næring, kultur og idrett, men det skal leggjast stor vekt på innstillinga frå Herøy næringsforum i handsaminga.

Vedtaket kan klagast på og saka skal då attende til komite for næring, kultur og idrett for å vurdere om det kan vere gjort eit feil vedtak. Dersom komiteen held fast på sitt vedtak, går saka til særskilt klagenemnd(klageutvalet).

Forvaltningslova og klager

For å vurdere dei juridiske forholda i vedtaket vert det vist til forvaltningslova sine reglar for handsaming av klager.

Fvl. § 28 (vedtak som kan påklages, klageinstans)

Enkeltvedtak kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse i saken til det forvaltningsorgan (klageinstansen) som er nærmest overordnet det forvaltningsorgan som har truffet vedtaket (underinstansen).

I dette tilfellet vil *klageinstansen* vere det kommunale klageutvalet og *underinstansen* er komite for næring, kultur og idrett.

§ 32 (klagens adressat, form og innhold)

Erklæring om klage skal:

- a) fremsettes for det forvaltningsorgan som har truffet vedtaket; dersom muntlig klage er tillatt, skal erklæringen settes opp skriftlig av vedkommende forvaltningsorgan;*
- b) være undertegnet av klageren eller hans fullmektig eller være autentisert som fastsatt i forskrift, eller i medhold av forskrift, jf. § 15 a;*
- c) nevne det vedtak som det klages over, og om påkrevet gi opplysninger til bedømmelse av klagerett og av om klagefrist er overholdt;*
- d) nevne den endring som ønskes i det vedtak det klages over.*

Erklæringene bør også nevne de grunner klagen støtter seg til.

§ 33 (saksforberedelsen i klagesak)

Underinstansen skal foreta de undersøkelser klagen gir grunn til. Den kan oppheve eller endre vedtaket dersom den finner klagen begrunnet. Dersom vilkårene for å behandle klagen ikke foreligger, skal underinstansen avvise saken, jfr. dog § 31.

Klagen framsett av Jensholmen Nord/v Sindre Reite som er styreleiar/formann i laget og klagen vart levert innan klagefristen.

Etter ein kontroll av nøkkelopplysningar i Brønnøysundregisteret står det at *Styret i fellesskap* skal signere på vegne av Jensholmen Nord. Det ligg heller ikkje føre skriftleg delegering av mynde frå Styret til Sindre Reite. Klagen er såleis ikkje signert av Jensholmen Nord som er parten med rettsleg klageinteresse. Dette burde vore fanga opp ved klagehandsaminga. Dette lagt til grunn er såleis ikkje vilkåra for å handsame klagen oppfylt, jf. fvl. § 32. Om dette vart fanga opp vil derfor ikkje vilkår for å behandle klagen vere oppfylt og komite for næring, kultur og idrett skal avvise saken. Dersom komite for næring, kultur og idrett meiner Sindre Reite i praksis har rettsleg klageinteresse på vegne av Jensholmen Nord kan komiteen oppheve eller endre vedtaket dersom klagen viser til forhold som ikkje var kjent på vedtakstidspunktet og kunne ført til eit anna vedtak dersom forholda var kjent.

I møtet vart det lagt fram nye tal på estimerte kostnader knytt til prosjektet. Dersom komiteen vurderer dette som ny informasjon kan komiteen oppheve eller endre vedtaket.

Dersom det ikkje kjem fram ny informasjon verken i klagen eller i møte har ikkje komiteen høve til å endre på vedtaket.

Det var for rådmannen ingen ny informasjon i klagen som kunne ført til ei anna innstilling enn det som var tilrådd tidlegare. Rådmannen tilrådde derfor at komiteen skulle sende saka til det klageutvalet for endeleg avgjerd.

Vedtaket i forhold til handlingsplan for Herøy 2016:

Lokal handlingsplan for Herøy 2016:

1. Å bidra til eit meir konkurransekraftig og robust næringsliv som motor for lokal og regional utvikling.
 - a. Kompetanseutvikling og marknadsføring

- b. *Prosjekt for å betre befolkningsutvikling / bulyst-tiltak. Auka attraktivitet.*
 - c. *Betre tilbod av sosiale og kulturelle møteplassar.*
- 2. *Betre samfunnsutvikling, kompetanseutvikling og marknadsføring / profilering av Herøy.*
 - a. *Opplevelsebasert næring / reiseliv vert prioritert å bygge opp i denne samanheng.*
 - b. *Kompetanseutvikling og marknadsføring.*
 - c. *Festivalar / spel og konferansar. Minst 5 større arrangement i 2016.*
- 3. *Styrke samferdsel / infrastruktur i Herøy.*
 - a. *Idrett / kultur og badeland.*
 - b. *Betre parkeringssituasjonen til bedriftene i Fosnavåg.*
 - c. *Ny innfartsveg til Fosnavåg.*

Rådmannen meiner tiltaket fell inn under lokal handlingsplan punkt 2. a. slik det er gjort vedtak om og har derfor ingen merknadar til det.

Vedtaket i forhold til retningsline for bruk av RDA-midler:

III MÅL FOR MIDLANE

1. *Midlane skal gå til tiltak som gir varige positive effektar for regionane og næringslivet, og ta utgangspunkt i dei langsiktige utfordringane i dei aktuelle områda.*

VI RETNINGSLINER FOR BRUK

1. *Retningslinjene byggjer i hovudsak på prinsippet om negativ avgrensing. Det vil seie at det som ikkje er spesifisert som forbode, er tillate så lenge det ligg innan dei ønskja måla for midlane.*

3. *Midlane*

kan brukast til ei rekke tiltak innan ulike sektorar for å gjere næringslivet meir konkurransedyktig og lønsamt,...

5. *Midlane kan brukast til investeringar i fysisk tilrettelegging for næringsverksemd, stadutvikling og liknande.*

VII DIREKTE BEDRIFTSRETTA TILTAK

Bedriftsretta tiltak er direkte finansiell støtte til ei eller fleire verksemdar til målretta og avgrensa utviklingsprosjekt eller investeringstiltak

6. *RDA-midlane kan finansiere inntil 50 % av total kostnadsramme for bedriftsretta tiltak*

7. *Bedriftsretta støtte skal ikkje vere av eit slikt omfang eller innretning at den kan oppfattast som urettmessig konkurransevridande*

8. *Reglane for bagatelmessig støtte seier at ei bedrift kan motta maksimalt 200 000 euro(1.785.800 NOK) over ei tre-års periode.*

Rådmannen vurderer tiltaket som eit prosjekt som vil gje varige positive effektar for regionen og næringslivet og oppfyller såleis kravet i målsettinga med midlane.

I kap. VI står det at midlane kan nyttast til ei rekke tiltak så lenge det gjer næringslivet meir konkurransedyktig og lønsamt. Dette tiltaket oppfyller også dette kravet.

Midlane kan nyttast til investering i fysiske tiltak for næringslivet og prosjekt knytt til stadutvikling og attraktivitet.

Kap. VII tek opp dette med *direkte bedriftsretta tiltak* som er definert som *finansiell støtte til ei eller fleire veksemder til målretta og avgrensa utviklingsprosjekt eller investeringstiltak*. Tiltaket som det er gjeve støtte til i KN-sak 5/17 er etter rådmannen si vurdering eit slikt tiltak og bør definerast som *direkte bedriftsretta tiltak*.

Når tiltaket er definert som *direkte bedriftsretta tiltak* slår det inn nokre krav som ikkje gjer seg gjeldande i andre saker. RDA-midlane kan maksimalt finansiere inntil 50% av eit slikt tiltak. I denne saka er det innhenta eit pristilbod på 2.994.325,- som vart lagt fram i møte. Vedtak om støtte på 2 millionar utgjer då ca. 66% og er såleis ikkje i tråd til retningslina for RDA-midlar.

Bedriftsretta støtte kan heller ikkje vere av eit slikt omfang eller innretning at den kan oppfattast som urettmessig konkurransevidande. For at støtta skal vere konkurransevidande må det vere andre verksemder i område som tilbyr same produkt eller teneste (konkurrentar). I nærområde finn vi bla. Eggesbønes småbåtlag. Rådmannen meiner derfor at det i dette tilfellet kan vere konkurrentar i område og tilskotet kan vere urettmessig konkurransevidande.

Tilskotet som er gjeve er også over kr. 1.785.800,- som er det maksimale støttebeløpet som kan gjevast til *direkte bedriftsretta tiltak*.

Vedtekter for Jensholmen Nord, formål og vedtak:

Vedtektene for Jensholmen Nord signert 01. mai 2012 seier at *Foreningens formål er å drifte og vedlikeholde bryggeanlegg på Jensholmens nordside*.

Søknaden frå Jensholmen Nord gjeld utbygging av molo og etablering av båtplassar. Dette er ikkje i tråd med formålet til foreninga som berre skal «drifte og vedlikehalde bryggeanlegg». Spørsmålet blir derfor om Jensholmen Nord går ut over sine vedtekter og skal bygge ut og selje båtplassar der kommunen, ut frå vedtektene, ikkje veit korleis eit evt. overskot vil blir brukt. Dersom det er tilfelle at Jensholmen Nord skal bygge ut og selje båtplassar vil dei heilt klart kunne stillast spørsmål ved om dette er ei næringsdrivande verksemd og om dette vil vere eit bedriftsretta tiltak.

Vedtaket som er gjort legg strenge føringar for kva midlane kan nyttast til. Midlane skal nyttast til *delfinansiering av flytande molo, samt asfaltering av eksisterande molo, samt til å anleggje gjestebrygge med god kapasitet*.

Slik rådmannen ser det er dette delvis i tråd med søknaden. Det vert i søknaden datert 24.09.2016 søkt om 4,1 millionar til flytande molo der 3,6 mill. kr. går til Astorplast og 500.000,- til dykkerfirma for fortøyningar.

Avsluttande kommentar:

Rådmannen vil avslutningsvis oppsummere dei problemstillingane som er drege opp i saka ovanfor.

1. Har Sindre Reite rettsleg klageinteresse i vedtaket?
 - a. Dersom Sindre Reite ikkje har rettsleg klageinteresse, burde då saka vore avvist av komite for næring kultur og idrett 06.02.2017 då vilkåra for å behandle klagen ikkje var oppfylt?
2. Låg det føre «ny informasjon» i klagebehandlinga?
 - a. Er ein reforhandla pris på prosjektet å rekne som «ny informasjon»?
 - b. Dersom det ikkje låg førre «ny informasjon», skal vedtaket i komite for næring, kultur og idrett då vere avhengig av kven som møter på det aktuelle møtet?
 - c. Kan komite for næring, kultur og idrett gjere vedtak om at det skal gjerast tiltak som ikkje står i søknaden?
3. Er Jensholmen Nord å rekne som i «næringsdrivande verksemd» med tanke på at det her skal byggast ut molo og båtplassar skal seljast vidare?
 - a. Dersom Jensholmen Nord er å rekne som ei næringsdrivande verksemd vil vedtaket som vart gjort 06.02.2017, KN-sak 5/17, vere eit ugyldig vedtak då det strir i mot retningslina for bruk av RDA-midlar kap. VII nr. 6, 7 og 8?

Eg rår til at saka vert lagt fram for kontrollutvalet for vurdering.

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Ole Magne Rotevatn
Sakshandsamar

Fra: Arkiv Herøy[arkiv@heroy.kommune.no]
Sendt: 06.06.2017 10:22:45
Til: Lisbeth Moltu Espeseth
Tittel: Takk for meg!

Fra: Geir S. Vik [<mailto:geir@visitalesund.com>]
Sendt: 31. mai 2017 13:44
Emne: Takk for meg!

Hei

Jeg har min siste arbeidsdag i Destinasjon Ålesund & Sunnmøre.

Etter 16 år i reiselivsnæringen, 12 år i Destinasjon Ålesund & Sunnmøre og 9 år som reiselivssjef ønsker jeg å takke for et fantastisk godt samarbeid i ei veldig spennende næring. Det har vært noen utrolig utviklende og morsomme år sammen med dyktige kollegaer i inn- og utland. Sammen har vi oppnådd svært gode resultat for reiselivet, og det er gøy å se hvordan næringen har utviklet seg gjennom disse årene. Jeg tror fremtiden til reiselivsnæringen er stor, med mange nye næringsområder og arbeidsplasser som vil berike innbyggere, kommuner og næringsliv. Ønsker dere lykke videre, og håper vi treffes snart igjen!

Jeg forlater kjerneområdet i reiselivsnæringen og går over til kultur- og underholdningsdelen, hvor jeg 1. juli overtar som Klubbdirektør i Aalesunds Fotballklubb. Dere vil fortsatt treffe meg på samme mobilnummer 48 19 74 37 og min nye e-post er geir.vik@aafk.no

Vi sees på kamp på Color Line Stadion!

Beste helsing/Best regards

Geir S. Vik
Reiselivssjef/Director of Tourism

Destinasjon Ålesund & Sunnmøre
Skateflukaia, 6002 Ålesund, Norway

Tel.dir: +47 70 16 34 34
Mob: +47 48 19 74 37
geir.vik@visitAlesund.com
www.visitAlesund.com

Følg oss/Follow us:
www.facebook.com/VisitAlesund
www.twitter.com/VisitAlesund

Fra: Arkiv Herøy[arkiv@heroy.kommune.no]

Sendt: 09.06.2017 13:56:27

Til: Brit Berge

Tittel: VS: Detaljregulering gang- og sykkelveg Dragsund-Garnes - Innspel til varsel om oppstart

Fra: Jarl Martin Møller

Sendt: 7. juni 2017 16:09

Til: 'firmapost-midt@vegvesen.no' <firmapost-midt@vegvesen.no>; Arkiv Herøy <arkiv@heroy.kommune.no>

Kopi: Arnulf Goksøyr <arnulf.goksoyr@heroy.kommune.no>; Knut Erik Engh

<knut.erik.ENGH@ulstein.kommune.no>; Arne Runar Vik <arne.runar.vik@ulstein.kommune.no>;

'robin.satre@vegvesen.no' <robin.satre@vegvesen.no>

Emne: Detaljregulering gang- og sykkelveg Dragsund-Garnes - Innspel til varsel om oppstart

Ein viser innleiingsvis til det gode initiativ som er teken av Ulstein kommune med sikte på å få etablert gang og sykkelveg på Garnes. Vi stiller oss bak vedtaket i teknisk utval i Ulstein kommune der dei gjev føringar for at planen ikkje skal legge hindringar for god og framtidsretta løysing av Dragsundet.

Herøy kommune støttar fullt ut tiltak som sikrar mjuke trafikantar, men er opptatt av eit større bilde i saka.

Frå Herøy kommune si side vil ein invitere Statens vegvesen og Ulstein kommune til ei felles og noko meir omfattande vegsatsing.

RV 61 er eit viktig samband både for Ulstein og Herøy. Dragsundbrua er ein uheldig flaskehals på dette sambandet og slik vi ser det må det iverksetjast tiltak her, enten dette skjer i form av ny bru eller evt. andre løysingar. Det må samstundes måtte skje endringar i tilførselsvegane på begge sider av brua. Grunnlaget for nemnde tiltak vil difor måtte ta utgangspunkt i ein reguleringsplan frå og med det regulererte Garneskrysset til Dragsundbrua og vidare til busslomma i Myrvåg.

Med tanke på eit slikt evt. plansamarbeid vil Herøy kommune også peike på forhold utanom den konkrete standardhevinga for brua. På noko sikt bør det vere ei målsetjing å legge grunnlaget for eit samanhengande gang- og sykkel samband i heile regionen gjennom bruk av gang- og sykkelveg og lite trafikkerte kommunale vegar. Med utbygging av gang- og sykkelveg frå Kalveneset til Aurvågtunnellen vil ein på Herøysida ha etablert eit slikt samband frå Stokksund til Dragsundbrua. Ein ny plan for strekninga Garneskrysset — Myrvåg bør difor også ta omsyn til behovet for denne type løysingar.

Frå Herøy kommune vil ein såleis konkludere med å invitere Ulstein kommune til eit felles framstøt overfor Statens vegvesen med sikte på å legge forholda til rette for ei etterlengta og svært viktig standardheving for det aktuelle vegsambandet.

Herøy kommune ønskjer at Statens vegvesen inviterer kommunane til ei drøfting av saka.

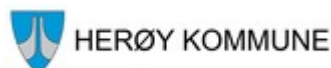
Helsing

Jarl Martin Møller

Kommunalsjef

Samfunnsutvikling

Tlf. 70081300 Mob. 97506761

www.heroy.kommune.no

HERØY KOMMUNE

2016 Vinnmonopolet

ÅRSRAPPORT OG -REGNSKAP

Innhold

Leder	2
Tre hovedtrender	6
Innsats og verdiskaping	8
Wendell	12
Samarbeid	16
Kommunikasjon	18
Humor og humor	20
Juridisk	22
Økonomi	24
IT	25
Organisasjonen	26
Læringsgrader	27
Styrets årsberetning 2016	28
Vinnmonopolets styre	30
Resultat	32
Drift	33
Kontaktoppgjøring	34
Notat	35
Notat om beredning	42
Presseklipp	43
Statistikk	44
Engleir samsvær	52
Key figures	53

AS VINNMONOPOLET

Foretaksregisteret
NO 817 209 882 RIVA

KJEDEKONTOR

Akersgt. 51, 0180 Oslo
Postboks 5953 St. Olavs plass,
0110 Oslo
Telefon 22 01 50 00
Telefax 22 01 50 09

www.vinnmonopolei.no
kundesenter@vinnmonopolei.no

Design: Spoon

Omsetningsfoto: Erik Thallaug
Trykk: Wittem & Jensen
Opplag 2000

Trykket på miljøvennlig papir

LEDER

Vinnmonopolets vei videre

Som ny administrerende direktør, ble jeg svært imponert over min første arbeidsplass. Vinnmonopolei har en støtte i befolkningen på 80 prosent, et varetuvalg i verdensklasse og en servicekultur som sikter i vegeane etter mange års innsats for å bygge det beste kundemøtet i Norge. Samtidig er organisasjonen litt retningssløs etter å ha vært uten toppleder en stund. Vi har nå et behov for å oppdatere vår strategi etter at visjonen om å gjøre seg fortjent til folket støtte ikke lenger er en visjon, men en realitet. Strategiarbeidet vil involvere hele organisasjonen det neste året.

Det er alle de ansatte som skal takkes for at vi for fjerde år på rad topper TNS Gallups syndikerte omdømmemåling. Vi er Norges ledende faghandel i følge IPSOS-måling av store, norske bedrifter er Vinnmonopolei også Norges tredje best likte virksomhet. Dette er fantastiske resultater som vi er stolte av.

Å trene toppen som Norges ledende faghandel år etter år, krever kontinuerlig fornyelse og forbedring. Vinnmonopolei må møte de raske endringene i blant annet kundenes forventninger, handelsmønstre og trender. Vi ser på hvordan vi bedre kan tilpasse utvalget etter lokal etterspørsel og preferanser. Samtidig skal Vinnmonopolei fortsette å kultivere nordmenns drikkevaner og sørge for et varetilbud på andre land kan sammenligne seg med. Vi har i dag et sortiment på om lag 23 000 produkter og forbrukerne mener i økende grad at Vinnmonopolei er en garantist for kvalitet.

91 prosent av landets befolkning bor nå i en kommune med Vinnmonopolei. Ved årsskiftet hadde vi 315 butikker, en dobling fra 2001. Vi åpnet ni nye butikker i 2016 og planlegger 18 nye etableringer i 2017 eller så snart det lar seg gjennomføre.

62 prosent av besøkene på vinnmonopolei.no kommer fra mobile enheter, en økning på 18 prosent fra 2015. Vår nye app ble lansert i juni og har vært en suksess. Kontinuerlig jobber vi med å utvikle nye, enklere og mer effektive tjenester. Derfor rekrutterer vi nå en digital direktør som kan ta oss enda raskere videre. Vinnmonopolei skal å ligge i forkant av kundene, ikke bare på drikke trender,

HILDE BRITT MELBYE
Administrerende direktør

RØDT ELLER HVITT?

10% 70%

FAVORITTLAND

10% 70%

NYTER HELST

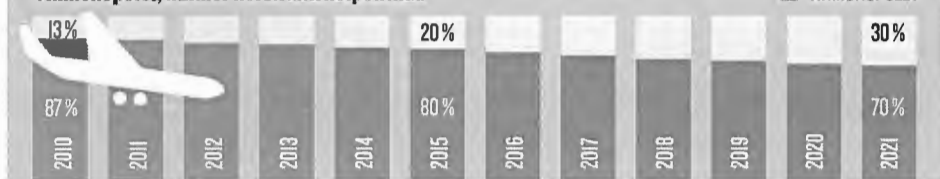
BESTE LEDERTIPS

Motiver til felles mål.

HØYDEPUNKT I 2016

Å bli gitt tillit til å lede Vinnmonopolei.

Et taxfreesalg som stadig spiser større andeler fra Vinmonopolet, uthuler norsk alkoholpolitikk.

KILDE: VINMONOPOLET, FHI, SSB

ØKONOMI OG RESSURSER

Vinmonopolet har en sunn finansiell vekst med et resultat på 199,4 MNOK i 2016, mot 161,4 MNOK i 2015. Salget har stagnert de siste årene. Økningen i salget var 3,6 prosent i 2016. Inntjeningen er stabil blant annet grunnet forbedret produktivitet og økt omsetning av dyrere produkter.

Vinmonopolet har 1 812 ansatte, henholdsvis 67 prosent kvinner og 33 prosent menn. Andelen deltid er 63 prosent. Deltidsstillinger er nødvendig for å få driften til å gå opp, men vi er opptatt av å begrense omfanget så langt det lar seg gjøre.

Sykefraværet er på 8,10 prosent. Dette er for høyt, og vi vil sette i gang analyser for å definere nye, mer målrettede tiltak for å få sykefraværet ned.

HUMAN KAPITAL

Det er betjeningens service, hjelpsomhet og fagkunnskap som driver Vinmonopolets omdømme. De ansatte har samfunnsoppdraget i ryggen og fagkompetansen i hjertet. Dette er en veldig god base å bygge videre på. Mine hovedprioriteringer fremover blir å utvikle organisasjonen til å bli mer åpen, prosess-orientert og tillitsbasert i takt med tiden. Forretningsmodellen skal bli mer fleksibel og tilpassningsdyktig til trendene og kundenes forventninger.

Medarbeidertilfredsheten i Vinmonopolet er høy. 88 prosent svarte i 2016 på hvor godt de trives i Polet, og gjennomsnittet er 6,1 på en skala der 7 er best. Påstanden «Jeg er stolt av å jobbe i Vinmonopolet» scoret 6,6. Stoltheten og lojaliteten blant de ansatte

gir Vinmonopolet et solid fundament og således et godt utgangspunkt for å møte de utfordringene vi står overfor.

MARKED

Vinmonopolets omgivelser er mer omskiftelige enn på lenge. Selv om Vinmonopolet er et alkoholmonopol, opplever vi at omsetningen og markedsandelene går ned. På sikt vil det kunne utfordre det samfunnsoppdraget vi er satt til å løse. Ifølge beregninger fra Folkehelseinstituttet var Vinmonopolets andel av alkoholsalget i Norge 43 prosent i 2016 mens andelen i 2015 var 45 prosent. Forklaringen på den gradvise nedgangen i Vinmonopolets andel av alkoholsalget antas å ligge i økt taxfree- og grensehandel. Tallene for grensehandel er usikre, og vi har derfor fått med oss Systembolaget i Sverige på et initiativ for å monitorere grensehandelen. Et bedre statistisk grunnlag vil kunne hjelpe tollmyndighetene i deres arbeid og gi nyttige innspill til avgiftspolitikken.

Stortinget har bedt Regjeringen vurdere alle konsekvenser av og nødvendige lovendringer for at Vinmonopolet kan overta taxfreesalget av alkohol ved alle norske flyplasser ved utløp av gjeldende anbudsperiode i 2022. Vi er forberedt på å gi relevante og faktaorienterte svar til myndighetene som er satt til å utrede spørsmålet, og vi er av den oppfatning at vi er godt skikket til å overta taxfreesalget. Vinmonopolet har en sterk organisasjon med betydelig erfaring innenfor fag- og detaljhandel som vil sikre en god løsning for taxfreehandelen. Våre foreløpige beregninger viser at Staten

faktisk vil få en større inntjening dersom Vinmonopolet overtar. Med taxfree-omsetningen vil Vinmonopolets totale omsetning av alkohol være større enn dagens taxfree-aktør, noe som tilsier at vi får minst like gode innkjøpsbetingelser. Vinmonopolet som aktør for taxfreesalg, vil sikre finansieringen av norske flyplasser. Og det vil ivareta politikernes innflytelse over norsk alkoholpolitikk og ikke minst legitimiteten til Vinmonopolet overfor EU.

ET GLOBALT SAMFUNNSANSVAR

Hele Vinmonopolets eksistens er fundert på samfunnsansvar. Svært mange av våre butikksansatte opplever at det står noen og venter på sin vodka hver mandag morgen. Vi skal behandle alle kunder med respekt, samtidig som vi tar vårt sosiale ansvar med stort alvor. I fjor ble rundt 10 000 kunder avvist hos oss på grunn av beruselse, mistanke om langing eller manglende legitimasjon for å bekrefte alder. Stor fokus på alderskontroll internt, men også eksternt i form av kampanjer til målgruppen, har de siste årene ført til betydelig økning i antall ungdom som uoppfordret viser leg når de handler hos oss. Det er gledelig.

Vinmonopolets samfunnsansvar strekker seg lenger enn den viktige sosiale kontrollen i Norge. Vi opererer i et globalt landskap og jobber aktivt for å påvirke produsenter over hele verden til positiv utvikling når det gjelder arbeidsforhold, menneskerettigheter, antikorrupsjon og miljø. For å stå sterkere i arbeidet med etisk handel, har vi etablert et samarbeid med de andre nordiske

alkoholmonopolene. Et felles etisk regelverk bygger på internasjonale ILO-konvensjoner og FNs Global Compact. Sammen representerer vi en stor markedsaktør med betydelig gjennomslagskraft. Det er et viktig, men vanskelig ansvar å følge opp store og små vinprodusenter over hele verden. Vi mener imidlertid det er bedre å fortsette å handle fra risikoområder med krav til forbedringer og oppfølging, enn å la være. På slutten av fjoråret startet vi et arbeid for å se nærmere på forholdene i Sør-Afrika etter at NRK Brennpunkt viste en dokumentar som avdekket uakseptable arbeidsforhold hos to sørafrikanske vinprodusenter. Medienes oppfølging og undersøkelser er nyttige i vårt arbeid, siden det avdekker forhold som ellers kan være vanskelig å få innsikt i. Vår erfaring er at de største utfordringene oftest er lengst nede i leverandørkjeden, hos råvareprodusentene. Med det nordiske samarbeidet og vårt medlemskap i CSR-organisasjonen Business Social Compliance Initiative (BSCI) sitter Vinmonopolet i forsetet for å påvirke arbeidsforholdene i vinbransjen verden over.

Kundene våre skal være sikre på at produktene de kjøper hos oss ikke bare er produsert på en etisk forsvarlig måte, men at de også er fremstilt og fraktet med minst mulig miljøbelastning. Vi har ambisjoner om også å ligge i front innenfor miljø. Sammen med de andre nordiske alkoholmonopolene har vi startet en studie for å kartlegge vårt samlede fotavtrykk. Resultatet av studien vil danne grunnlag for en felles, nordisk miljøstrategi og iverksettelse av tiltak. Et eksempel er at de nordiske alkoholmonopolene jobber koordinert for å påvirke leverandørene til å benytte miljøsmart emballasje. I løpet av 2017 vil Vinmonopolet hyllemerke produkter med miljøsmart emballasje slik at kundene kan

Vinmonopolet påvirker arbeidsforholdene hos råvareprodusentene. Vår tilstedeværelse gjør at foreldre fortsatt står i arbeid og dermed har råd til å gi barna sine en utdanning.

ta smarte valg som igjen vil gi våre leverandører et incitament til å satse mer på miljø.

Som bedrift jobber vi aktivt for å redusere vår egen miljøbelastning, både på energi, avfallshåndtering, papirforbruk og poser. Neste år vil vi gå fra en årlig miljørapportering til et digitalt, løpende system som vil forenkle oppfølgingen av måltallene. Vi ser allerede at miljøetsatsingen gir kostnadsbesparelser, blant annet som følge av bedre avfallshåndtering og lavere energiforbruk.

FREMTIQSUTSIKTER

Med stor støtte i befolkningen, solid økonomi, svært gode resultater fra kundemålinger og tilfredse medarbeidere, står Vinmonopolet på trygg grunn og er godt rustet for å møte de utfordringene vi står overfor. Som organisasjon er vi rede for raske endringer, både i forhold til konkurransesituasjon

og rammebetingelser og i forhold til den raske dynamikken vi opplever i handlemønstre og trender. Vi kaller de opprinnelige diskpolene for versjon 1.0, mens selvbetjente butikker markerte starten på Vinmonopolet 2.0. Nå setter vi i gang med Vinmonopolet 3.0 der vi ser på fremtidige butikkkonsepter tilpasset en mindre homogen og en mer krevende kundemasse. Fremtiden er spennende, og vi er klare!

Avslutningsvis ønsker jeg å takke alle dyktige og dedikerte medarbeidere for en enestående innsats i året som har gått. Jeg er heldig og ydmyk over å få lov til å lede en organisasjon som er så stappfull av stolthet for den jobben de gjør.

Håge Britt Mellyge

Bør dagens Vinmonopolordning bestå?

J A 80 %
N E I 16 %
V E T I K K E 5 %

KILDE: FHI

Helse, etikk og lokalprodusert

Vinmonopolet følger utviklingen i alkoholmarkedet nøye, og for tiden er det tre hovedtrender vi ser opptar kundene våre. Dette er helse, etikk og det lokalproduserte. Vi har sett disse trendene utvikle seg over tid og vi tror de vil forsterke seg i tiden fremover.

De tre temaene - helse, etikk og lokalprodusert - henger sammen, og kan knyttes til ønsket om å ta vare på omgivelsene. Vi vil at det vi kjøper skal være bærekraftig og rettferdig, gjerne økologisk, dyrket av bønder i nærområdet, og ikke minst sunt.

DET NATURLIGE OG EKTE

Hva vi spiser og drikker, henger sammen med generelle, overordnede forbrukertrender. Folk er opptatt av å leve et «sunnere liv» og vil ha en livsstil med trening og sunn mat. Interessen for et helseorientert kosthold har steget kontinuerlig gjennom flere år. Fire av ti sier de driver fysisk aktivitet 3-4 ganger i uka eller oftere. Den siste utgaven av IPSOS «Norsk Monitor» viser riktignok en nedgang i oppmerksomhet rundt «det sunne», men Vinmonopolet opplever en vekst av de lette og lyse produktkategoriene, noe vi setter i sammenheng med helsetrenden. Det er også vekst i salg av alkoholfrie produkter.

Vi ser også at kundene våre er stadig mer opptatt av sukkerinnholdet i produktene våre. Dette merker vi blant annet på kundens kommentarer vårt, hvor spørsmål om hvor mye sukker en vin inneholder er blant de vanligste.

Mange unngår karbohydrater helt eller delvis for å gå ned i vekt. Mange er også opptatt av at alkohol, fett og protein er

energikilder som gjør at mange legger på seg om man får i seg mer energi enn man forbruker.

Vinmonopolets produkter har normalt ingen grundig varedeklarasjon. Dette bunner i at alkohol, i motsetning til mat, er unntatt varedeklarationsplikten. Unntaket kan gjøre det vanskelig å orientere seg om blant annet sukkerinnhold i vin. Flere forslag om en endring av EU-reglene har strandet, men vi i Vinmonopolet ønsker varedeklarasjon og jobber for at dette skal bli en realitet.

I 2016 innførte vi en ny merking av produktene på hylleplassen, tilpasset en ny tid. Informasjonen er mer oversiktlig og bedre tilpasset det kundene etterspør. Vi oppgir sukkerinnhold i gram per liter slik at det er enkelt å få oversikt over dette, i tillegg til alkoholinnholdet.

ETISKE PRODUKTER

Rapporter fra Trendwatching viser at forbrukerne også blir stadig mer interessert i produsenten bak produktene. Er produsentenes etiske holdninger i overensstemmelse med forbrukerens?

Produsenter som er åpne rundt etiske retningslinjer og etisk arbeid oppnår større aksept enn de som er lukket. Spesielt er det de yngre kundene som er opptatt av samfunnsansvar.

Vinmonopolet ønsker å bidra til at våre varer produseres på en etisk og bærekraftig måte. I 2008 inngikk Vinmonopolet et samarbeid med de andre nordiske monoplene, om å bidra til en bærekraftig utvikling i leverandørland, og i 2012 innførte vi felles etiske retningslinjer for våre leverandører.

I tillegg har vi i mange år jobbet for å kunne tilby et utvalg av produkter med etisk eller bærekraftig sertifisering. Dette er sertifiseringer som Fairtrade, Fair for Life, Sustainable Wines of Chile og lignende. Det kreves at denne sertifiseringen fremkommer på emballasjen, slik at det er tydelig for kunden at det foreligger en sertifisering.

Vi er også opptatt av sertifiseringer som foreløpig ikke har en egen merkeordning, men som likevel gir et bidrag til bærekraft. Dette gjelder for eksempel et initiativ som Vigno i Chile, som bidrar til bedre økonomi hos bøndene som dyrker druerne.

Stadig flere viser også økt interesse for økologiske produkter. Salgsmessig utgjør det fortsatt ikke store volumer, men vi ser at dette er en produktgruppe som er i klar vekst. Dagens forbrukere er opptatt av hva et produkt inneholder og hvor det kommer fra.

Tall fra Landbruksdirektoratet viser at omsetningen av økologiske produkter i dagligvarehandelen økte med 20 prosent første halvår 2016 mot samme periode året før, og med 22 prosent i verdi. De siste to årene har det vært en økning i økologisk vin fra tre til fire millioner liter, en økning på over 30 prosent. Over 6 prosent av all vin vi selger er nå økologisk.

LOKALPRODUSERT

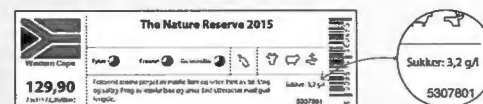
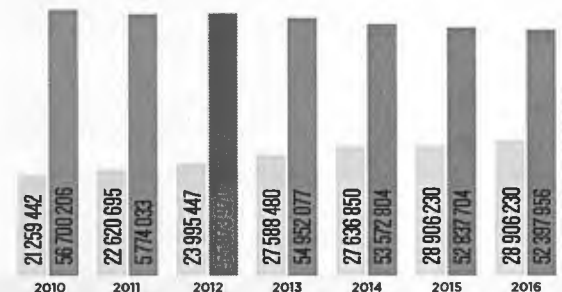
Stadig flere forbrukere foretrekker kortreiste håndverksprodukter som kan spores tilbake til produsenten. Det er særlig innen to produktgrupper Vinmonopolet ser denne lokale trenden slå ut - sterkøl og alkoholfritt. Dette er kanskje ikke så rart, all den tid vi har naturgitte forhold for produksjon av råvarene til disse produktgruppene her i Norge. Korn og frukt er, i motsetning til vindruer, rotnorsk.

Kornproduksjon og ølbygging har lange tradisjoner i Norge, og disse tradisjonene har fått en renessanse de siste årene. Små lokale produsenter ser nå dagens lys over hele landet, fra de minste bygdene til de tjukeste byområdene. Sortimentet av øl

HELSE

Vinmonopolet opplever en vekst av de lette og lyse produktkategoriene som vi setter i sammenheng med helsetrenden.

LETT OG LYST
TUNGT OG MØRKT

INNHOVD

I 2016 innførte vi en ny merking av produktene på hylleplassen, tilpasset en ny tid. Informasjonen er mer oversiktlig og bedre tilpasset det kundene etterspør. Vi oppgir sukkerinnhold i gram per liter slik at det er enkelt å få oversikt over dette, i tillegg til alkoholinnholdet.

ØKOLOGISK

De siste to årene har det vært en økning i økologisk vin fra tre til fire millioner liter, en økning på over 30 prosent. Over 6 prosent av all vin vi selger er nå økologisk.

Svakin	2014	2015	2016
--------	------	------	------

LOKALPRODUSERT

Stadig flere forbrukere foretrekker kortreiste håndverksprodukter som kan spores tilbake til produsenten. Det er særlig innen to produktgrupper Vinmonopolet ser denne lokale trenden slå ut - nemlig sterkøl og alkoholfritt.

1000 liter	2013	2014	2015	2016
------------	------	------	------	------

Alkoholfritt	781	1172	1442	1841
--------------	-----	------	------	------

Aksholfritt

STADIG FLERE FORBRUKERE
FORETREKKER KORTREISTE
HÅNVERKSPRODUKTER SOM
KAN SPORES TILBAKE TIL
PRODUSENTEN.

har vokst enormt hos oss. Mens det for få år siden knapt fantes en eneste IPA, er dette nå en del av standardsortimentet i alle våre butikker. I dag er det rundt 1500 forskjellige ølsorter tilgjengelig i Vinmonopolets nettbutikk.

I mars 2016 åpnet Vinmonopolet de to første spesialbutikkene for øl i Sandnes og Trondheim, for å møte kundenes økte etterspørsel etter bl.a. lokalprodusert øl. Butikkene har vært en stor suksess, med svært fornøyde kunder. Vi ser for oss å åpne flere slike butikker i tiden framover.

Utviklingen for alkoholfrie frukt- og bærmoster har vist den samme utviklingen. Selv om volumet er lavere enn for øl er den prosentvise endringen år for år imponerende. Dette skyldes i første omgang at Vinmonopolet la om kursen for noen år siden, og tok inn produkter som holdt høy kvalitet og som egnet seg godt som alternativer til mat. Med ett hadde vi fullgode alkoholfrie alternativer vi var stolte av å kunne anbefale. For Vinmonopolet er det viktig å følge opp trender som utvikler seg i samfunnet. Kunnskap om dette er viktig for å utvikle og tilby et sortiment som treffer kundene på en best mulig måte. Vi skal ha produkter tilgjengelig som kundene etterspør, også i fremtiden. Dette er en forutsetning for å forbli Norges ledende faghandelskjede og for å ivareta en velfungerende vinmonopolordning.

Innkjøp og Vareforsyning 2016: 436 000

2013: 280 000

ALKOHOLFRI

Vinmonopolets fornyelse av det alkoholfrie sortimentet de siste årene har resultert i et brødt spøkter av spennende produkter, og en salgsvekst på nærmere 25 prosent i 2016.

2010: 139 000

2007: 98 000

Solgte vareliter alkoholfritt 2007-2016

UTVALG

Antall produkter med salg i 2016.

24 136

SALG

Hvilket land selger mest vin?

Tallene er i 1000 liter

IFOLGET TNS GALLUP (2016) ER 82 PROSENT AV KUNDENE FORNOYD MED VINMONOPOLET'S VAREUTVALG.

82%

GEIR MOSETER

Direktør innkjøp og vareforsyning

RØDT ELLER HVITT?

40 % 60 %

FAVORITTLAND

NYTER HELST

BESTE LEDERTIPS

Stol på dine medarbeidere.

ANTALL PERSONER I MIN AVDELING

46

HØYDEPUNKT I 2016

Avdelingens bidrag til Vinmonopolets omsetning.

FOTO: VINMONOPOLET

Vinmonopolet på Aker Brygge er det polet med størst sortiment i hele landet, og er en av verdens absolutt beste vinbutikker. Butikken lagerfører rundt 4 500 forskjellige produkter.

Suksess på alle fronter

Innkjøp og vareforsyning har det overordnede ansvaret for Vinmonopolets produkter – fra produsent til butikkhylle. Med cirka 21 000 produkter er Vinmonopolets vareutvalg blant verdens største og beste. Vår jobb er å tilby det norske folk de beste produktene fra små og store produsenter over hele verden. For å sikre at dette skjer er vi stadig på leting etter god kvalitet.

Produktmessig opplevde vi i fjor suksess på mange områder. Vi introduserte 6 800 nye produkter, hvorav 1 800 i butikkført sortiment (basis-, parti- og spesialutvalg). 12 vellykkede produktlanseringer ga god presseomtale og ble godt mottatt blant

kundene. Vi ser til enhver tid til tre år fremover i krystallkula for å fange opp nye, globale trender – både forbrukertrender og spennende skifter blant vinbønder og produsenter. Derfor er det gledelig når vi opplever at vi treffer på etterspørsel og interesse hos våre kunder. Vinmonopolet introduserte for eksempel i fjor nye vinstiler fra blant annet Tenerife, Ungarn og Hellas. Før lanseringene solgte vi knapt vin fra disse områdene. På denne måten er Vinmonopolet med på å utvikle nye preferanser. Samtidig skal vi dekke alle kundegrupperes behov. Vi vet at 80 prosent ikke har noe forhold til hva de kjøper annet enn at det skal være «det vanlige». En som liker blank vodka er

sannsynligvis lite interessert i håndverksvodka med urte destillat. Vinmonopolet ønsker å få flere nordmenn interessert i smak, og å øke folks bevissthet rundt kvaliteten, men det skal være på en hyggelig og ikke belærende måte. Vi kan ikke definere hva som er god smak for våre sanseinntrykk er forskjellige. Dette, sammen med krav til lønnsomhet, er viktig i jobben med å kontinuerlig videreutvikle vårt vareutvalg.

Alkoholritt er en varegruppe som opplever vekst i Norge og internasjonalt. Vinmonopolet fornyelse av det alkoholfrie sortimentet de siste årene har resultert i et bredt spekter av spennende produkter, og en salgsvekst på nærmere 25 prosent i 2016. Vinmonopolets alkoholfrie sortiment konkurrerer i liten grad med dagligvaren, da vårt fokus i større grad er på kvalitet. Vi er nesten som et lite laboratorium og kjøper inn varer som dagligvaren ikke har anledning til å satse på.

Vi har de siste årene sett en betydelig økning i ølsalget. Øl har vært et satsningsområde i 2016. Vi vil i 2017 fortsette satsingen på øl, både ved å øke utvalget og tilgjengeligheten. Vi ønsker å ligge i forkant, og målet er å kunne tilby 600 ølsorter i konseptbutikkene våre.

En annen trend vi ser er fokuset på helse og ernæring. Millenniumsgenerasjonen velger produkter med lavere alkoholprosent, og samfunnet som helhet etterspør i større grad lyse, lette viner. Dette er eksempler på trender vi bruker aktivt i utviklingen av sortimentet og som vil være viktig i 2017.

**VINMONOPOLET'S
ALKOHOLFRIE
SORTIMENT
KONKURRERER I LITEN
GRAD MED DAGLIGVAREN,
DA VI I STØRRE GRAD ER
OPPTATT AV KVALITET.**

Sjeldne produkter på det norske markedet

Gjennom våre syv spesialbutikker tilbyr Vinmonopolet produkter med eksepsjonelt høy kvalitet som normalt kun er tilgjengelig i små partier. I 2016 hadde vi åtte nyhetsslipp, seks for vin og to for øl. Tematisk konsentrerte vinslippene seg om klassiske områder, med vekt på Frankrike, Italia og Tyskland. Vinmonopolet har lansert produkter som er vanskelige å få tak i på verdensbasis, og nyhetsslippene tiltrekker seg derfor stor interesse fra vininteresserte kunder og presse.

Auksjoner: Europas høyeste salgsrate

Vinmonopolets auksjoner gjør det mulig å omsette alkohol på en lovlig måte uten at selger har salgsbevilling for alkohol. I 2016 ble det gjennomført fem auksjoner som samlet oppnådde et salg på 98 prosent. Det er europeisk rekord!

Interessen for Vinmonopolets auksjoner er betydelig, både fra kjøpere og selgere. Sammenlignet med de tre første auksjonsårene, omsatte vi i 2016 mer enn dobbelt så mange objekter, og doblet inntjeningen.

I 2016 satte vi europeisk rekord da vi på fem auksjoner solgte 98 prosent av artiklene.

Nytt lager rustet for økt netthandel

I februar 2017 åpnet Vinmonopolet et nytt e-lager. Dette er rustet for et økt salgsvolum i årene som kommer, og med Norges største svallager i hus blir håndteringen av spesialvarer forbedret. Med det nye lageret sikrer vi en effektiv handel via Vinmonopolets nye app og nettsted. Lageret ble bygget på rekordtid og var klart i løpet av fire måneder.

Bedre markeds- tilpasset utvalg

Vinmonopolets vareutvalg er i dag ikke godt nok tilpasset lokale variasjoner i etterspørsel. I enkelte butikker står 33 prosent av produktene for 80 prosent av salget. Det betyr at mange butikker har et stort antall produkter med forholdsvis lav etterspørsel. I tillegg er dagens vareforsyningsprosess ressurskrevende. I 2017 starter arbeidet med å tilpasse sortimentet til lokal etterspørsel. Slik skal vi bedre treffe kundenes behov, og møte fremtidige forventninger til kundeservice. Et mer kundetilpasset sortiment vil også gi økonomisk gevinst, og muliggjøre enklere og mer automatiserte prosesser.

Ser mulig- heter i miljø- besparelser

For oss er ikke miljøhensyn en begrensning, men en mulighet. Et eksempel er Chile der vi krever produkter sertifisert med «dry farming». Det er vannmangel i regionen, og ved å sette dette kravet er vi sikre på at vinproduksjon ikke tar av drikkevannet i regionen. Et annet eksempel er miljøsmart emballasje hvor vi ser at vi kan påvirke kundene til å velge lettvektsfasker og PET. Over halvparten av alt volum solgt på Vinmonopolet i 2016 hadde miljøsmart emballasje.

ELISABETH HUNTER
Kjededirektør

RØDT ELLER HVITT?

80 % 40 %

FAVORITTLAND

NYTER HELST

BESTE LEDERTIPS

Klarer man å få kommunisert hva man ønsker og få folk med på lag, er det utrolig hva man kan få til sammen.

ANTALL PERSONER I MIN AVDELING

1670

HØYDEPUNKT I 2016

At butikkene leverer så godt i 2016, er det jeg er aller mest fornøyd med. Jeg er veldig stolt av å kunne lede så flinke folk.

Kjededrift

WWW.VINMONOPOLET.NO

Nesten 10 mill.
besøkende i 2016!

140 000

I fjor introduserte vi nye nettsider med tilhørende app. Den nye nettbutikken satte rekord med mer enn 140 000 bestillinger i 2016. Dette er en økning på 24 prosent fra 2015 og nær en tredobling siden 2010.

Vi ser at stadig flere ordre kommer fra mobile enheter.

I 2016 ÅPNET VI EGNE ØLAVDELINGER I TO AV VÅRE BUTIKKER. VI VIL DET NESTE ÅRET ØKE SATSINGEN PÅ ØL. MÅLET ER Å ETABLERE ET ØLKONSEPT I ALLE DE STORE BYENE I NORGE.

96,5 %

FOTO: PAUL S. AMUNDSEN

Kunden er viktigst!

Vinmonopolets mål er å være Norges ledende faghandelskjede. Systematisk jobbing over tid har gjort at vi i fjor toppet TNS' omdømmemåling for fjerde år på rad. Vi har aldri scoret bedre på kundetilfredshet enn i 2016.

Dette er resultater som vi er svært stolte av. Resultatene skyldes de senere års grundige og målbevisste jobbing for å skape det beste kundemøtet. Vinmonopolet har klart å etablere en sterk servicekultur med medarbeidere som er stolte av arbeidsplassen og har høy fagkompetanse.

Det er en utfordring og ligge på topp år etter år fordi kundenes forventninger også

stiger. Kontinuerlig fokus på service, sosial kontroll og god tilgjengelighet er forutsetninger for å lykkes. I tillegg har vi hele tiden fokus på fornyelse for å møte endringer i handlemønstre og nye forventninger til kundeservice.

Vi prøver stadig ut nye konsepter for å tilpasse oss kundenes behov og forventninger. I fremtiden vil vi se flere pol med ulikt utvalg og eksponering tilpasset lokale trender og preferanser. Nå har vi syv spesialbutikker der de mest vininteresserte i Norge ligger i kø før nyhetsslippene, vi har bitte små butikker i hjørnet av tettstedets eneste matforretning og vi har store maskiner som butikken på CC-Vest i Oslo. I 2016

åpnet vi ni nye butikker. Av disse var fire såkalte «minipol» (kategori 1), et konsept utviklet for å kunne etablere butikker i små kommuner som ellers ikke ville fått Vinmonopol. 91 prosent av befolkningen bor i dag i en kommune med Vinmonopol, mot 86 prosent i 2010.

I 2016 piloterte vi et ølkonsept i to butikker – Sandnes Kvadrat og Bankkvartalet i Trondheim. Resultatet ble en vekst i ølsalget på henholdsvis 50 og 100 prosent. Vi vil det neste året øke satsingen på øl. Målet er å etablere ølkonsept i alle de store byene i Norge.

I fjor introduserte vi nye nettsider med tilhørende app. Den nye nettbutikken satte

rekord med mer enn 140 000 bestillinger i 2016. Dette er en økning på 24 prosent fra 2015 og nær tredobling siden 2010. Vi ser at stadig flere ordre kommer fra mobile enheter, mens kjøp per telefon via vårt kundesenter går ned. Vi vil i 2017 fortsette utviklingen av våre digitale tjenester.

Vinmonopolet tilbyr levering på dør gjennom en avtale med Posten. Andre muligheter er å hente varer på nærmeste postkontor eller i nærmeste butikk. Åtte av ti kunder velger å hente bestillingen sin i butikken. Vi jobber med å redusere leveringstiden på bestillingsvarer og ha en enklere visning av varer på lager i nærmeste butikk.

For oss er kundemøtet det aller viktigste – enten det er i nettbutikken, via vår app, på telefon med kundesenteret eller i en av våre 315 butikker. Vi måler kvalitet på service

FOR OSS ER KUNDEMØTET DET ALLER VIKTIGSTE, ENTEN DET ER I NETTBUTIKKEN, VIA VÅR APP, PÅ TELEFON MED KUNDESENTERET ELLER I EN AV VÅRE 315 BUTIKKER.

gjennom såkalte mystery shoppere som opptre som vanlige kunder i butikkene. Alle butikkene ble målt seks ganger i 2016 på områder som mottagelse, behovsavklaring og rådgiving, alderskontroll, med mer. Resultatet for 2016 var på 85,4, mot 84,4 i 2015. Vi har et ambisiøst mål på 90 og jobber målrettet mot dette.

Møter kunden på nye arenaer

På tampen av 2015 kom en lovendring som ga Vinmonopolet anledning til å arrangere vin-, øl- og brennevinskurs. Vi gjennomførte i 2016 et pilotprosjekt og arrangerte totalt 32 kurs med våre butikkmedarbeidere som kursholdere. Kursene gir oss anledning til å vise frem våre ansattes dybdekompetanse innenfor ulike vinfaglige områder. Målet er å styrke Vinmonopolet som faghandel. Evaluering av kursene viser at kundene har tatt godt imot satsingen: Nær 98 prosent ville anbefalt kursene våre til andre, og deltagerne gir kursholderens kunnskap om temaet 5,6 av 6 mulige poeng. Kurssatsingen utvides derfor i 2017 – både i antall og lokasjoner.

Suverent best på alderskontroll

Sosial kontroll er Vinmonopolets viktigste oppgave. Målet er at ingen under 18 år skal få kjøpt vin eller øl og ingen under 20 år skal få kjøpt brennevins hos oss. Vinmonopolets ansatte spør alle under 25 år om legitimasjon. I 2016 viste over 10 prosent av alle våre kunder legitimasjon.

Butikkene måles på gjennomføring av alderskontroll av såkalte mystery shoppere. Dette er personer under 25 år som registrerer hvorvidt de blir spurt om legitimasjon i kassen. Totalt ble det i 2016 gjennomført 24 kontroller i våre butikker. Resultatene viser at i 93,7 prosent av testene ble spurt om legitimasjon, som er på nivå med resultatene i 2015.

Ungdomsorganisasjonen Juvente foretar årlige kontroller av alderskontroll i dagligvarehandelen og hos Vinmonopolet. Her var Vinmonopolet også i 2016 bedre enn dagligvaren. 96 prosent av Juventes testpersoner ble bedt om å vise legitimasjon på Vinmonopolet. Beste dagligvarekjede hadde en score på 92 prosent.

Årets butikk: Harstad

Hver vår kåres Årets Butikk i Vinmonopolet. Kriteriene i kåringen er blant annet resultater fra mystery shopper, driftsøkonomi og servicestandard. I 2016 vant Harstad den gjeve tittelen for andregang i sterk konkurranse med polene på Froland, Norheimsund, Nittedal, Knarvik og i Arendal.

Politikk påvirker

En rekke politiske beslutninger har påvirket Vinmonopolets salgsutvikling i snart hundre år. Fremtidens alkoholpolitikk vil bestemme Vinmonopolets videre utvikling.

Vinmonopolets salg har alltid vært påvirket av omverdenen. Det var nedgang i salget under de økonomisk harde 30-åra, en nedgang som naturlig nok ble forsterket under andre verdenskrig. Alkoholkonsumet steg i takt med gjenoppbyggingen av landet og velstandsutviklingen utover på 50-tallet. Polstreikene på 70- og 80-tallet, jappetiden og den økonomiske nedgangsperioden på begynnelsen av 90-tallet, satte sine tydelige spor i Vinmonopolets salgstall. Slik er det fortsatt. Både begivenheter, konjunkturer og politiske beslutninger påvirker salget. Perioden fra slutten av 90-tallet og frem til i dag kan deles i to; vekstperioden fra 1996 frem til 2010, og stagnasjonsperioden fra 2011 og frem til i dag.

Vekstperioden var langt på vei en direkte konsekvens av den alkoholpolitikken som ble meislet ut på rett før årtusenskiftet. Som følge av lange køer og få butikker, ønsket en solid majoritet av befolkningen på midten av 90-tallet å legge ned Vinmonopolet. Vin i vanlige dagligvarebutikker ble sett på som et godt alternativ. Gjennom 80-tallet hadde Norge utviklet seg til å bli et moderne forbrukersamfunn, men helt fram til 1999 var alle Vinmonopolets butikker diskbetjente; en levning fra fortiden.

Den folkelige misnøyen med Vinmonopolet var dermed en kjensgjerning som ga daværende sosialminister Hill-Marta Solberg en stor alkoholpolitisk utfordring. Hva kunne hun gjøre for at Polet skulle vinne tilbake folkets støtte? Svaret ble 50 nye butikker som ble åpnet i perioden 1998

– 2002. Vinmonopolets salg økte kraftig, særlig salget av vin. Nedgang for grensehandel, smuglersprit og hjemmebrent bidro imidlertid til at det totale alkoholkonsumet var stabilt i denne perioden. Alkoholpolitikken virket som planlagt.

I 2001 vedtok Stortinget av Vinmonopolet kunne bygge om til selvbetjening. Sammen med Solbergs beslutning om å åpne ti nye pol årlig, forklarer selvbetjening det meste av Vinmonopolets salgsvekst fram til 2011.

Mens det fra slutten av 90-tallet var bred politisk enighet om å styrke Vinmonopolets markedsposisjon og legitimitet gjennom en gradvis liberalisering av alkoholpolitikken, har den liberaliseringen av alkoholpolitikken som har funnet sted etter 2005 først og fremst svekket Vinmonopolets markedsposisjon og legitimitet.

Bondevik 2-regjeringens vedtak om å tillate taxfree på flyplassene også ved innreise, de rødgrønnes vedtak om økte innreisekvoter på vin i 2006, samt Solberg-regjeringens beslutning om ytterligere kvoteutvidelser i 2014, er eksempler på dette. Resultatet er at Vinmonopolets salg reduseres og monopolordningen uthules.

I desember 2016 besluttet derfor Stortinget at regjeringen skal legge frem en sak der alle konsekvenser taxfree-ordningen skal vurderes. Regjeringen skal også utrede lovendringer slik at Vinmonopolet kan overta taxfree-salget ved norske flyplasser ved utløpet av gjeldende anbudsperioder.

Vinmonopolet ønsker en slik endring velkommen. Med dette grepet vil alkoholpolitikken bli mer konsistent. Avinor vil fortsatt sikres finansiering til flyplassdrift.

Inntektene til staten vil øke ved at det som tidligere gikk til Travel Retail Norway, dagens taxfreeoperator på flyplassene, vil tilfalle staten gjennom Vinmonopolet.

Skulle politikerne ønske å redusere alkoholkonsumet, klimagassutslippene og grensehandelen kan dette enkelt gjøres ved å redusere innreisekvotene.

Historien viser oss at politikk virker. Langt på vei får vi den verden politikerne skaper. Vinmonopolets fremtid og skjebne vil avgjøres av fremtidige politiske vedtak. En fortsatt velfungerende vinmonopolordning forutsetter at de ulike partiene er seg dette ansvaret bevisst når fremtidens alkoholpolitikk skal utmåles.

KOMMUNIKASJON

HALVOR BING LORENTZEN
Kommunikasjonsdirektør

RØDT ELLER HVITT?
40 % 60 %

NYTER HELST

BESTE LEDERTIPS
Lytt til dine ansatte
Du kan ikke alt best selv.

**ANTALL PERSONER
I MIN AVDELING**

12

HØYDEPUNKT I 2016
Kampanjefilm kåret til beste
kinoreklame i 2016

Balansekunst

Vinmonopolet har en todelt rolle. På den ene siden skal vi være en konkurransedyktig faghandel, på den andre et alkoholpolitisk virkemiddel for å sikre ansvarlig salg. Denne dobbeltrollen står sentralt i vår kommunikasjon. Balansen mellom salg og ikke-salg er spennende, og gjør oss mer kreative og merskerpet i kommunikasjonsarbeidet.

ALL VÅR KOMMUNIKASJON ER RETTET MOT VINMONOPOLETS VISJON OM Å GJØRE OSS FORTJENT TIL FOLKS STØTTE.

Det er alkoholreklameforbud i Norge. I tillegg skal vi som monopol likebehandle alle produkter. Dette betyr at vi ikke kan fremheve bestemte produkter selv om vi kan mene det er faglige argumenter for å gjøre det. Begrensningen er bra fordi det gir objektivitet og større faglig tyngde.

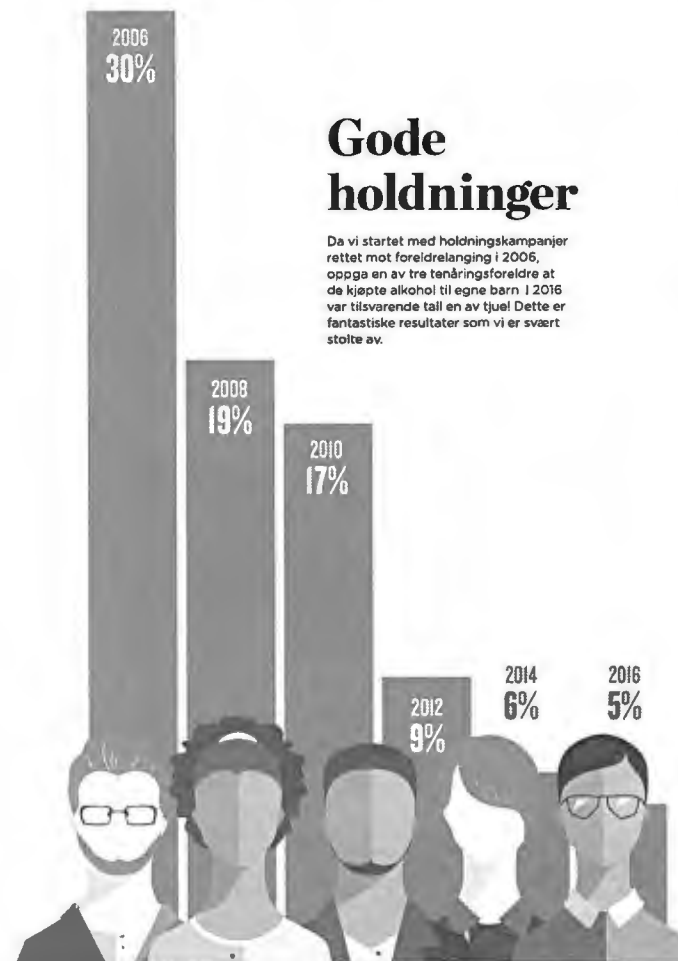
Vårt kundemagasin, Vinbladet, er et godt eksempel på hvordan vi gir kundene god produktinformasjon uten å markedsføre. Dette styrker Vinmonopolet som faghandel. Ifølge en undersøkelse gjennomført av TNS i 2016, er leserne svært tilfredse. Magasinet har et opplag på nesten 100 000, hvorav 50 000 er abonnenter. I en tid der mye digitaliseres, mener vi at Vinbladet på papir fortsatt gir en bedre måloppnåelse. Vi har derfor foreløpig ingen planer om å legge ned papirversjonen.

I fjor tok Vinmonopolets podcast virkelig av. Så langt har vi produsert mer enn 40 episoder som har blitt lastet ned mer enn 100 000 ganger. Vi ser at dette er en formidlingsform som treffer, og vil fortsette å utvikle kanalen fremover.

Stadig flere kunder treffer oss på nett. Antall besøk på vinmonopolet.no økte med 14 prosent fra 2015 til 2016. Nye nettsider og ny app har blitt svært godt mottatt. Undersøkelser viser at de av kundene som har lest, hørt eller sett noe Vinmonopolet har publisert, er mer positive til Vinmonopolet enn andre.

Internt har vi i 2016 satset spesielt på film. Vi har lansert en eget pol-TV og har produsert rundt 40 filmer som en del av vår internkommunikasjon. I 2017 er målet å åpne pol-TV også for eksterne målgrupper. I 2017 vil intranettet utvikles med mer tveiskommunikasjon.

All vår kommunikasjon er rettet mot Vinmonopolets visjon om å gjøre oss fortjent til folks støtte. Vi ønsker å styrke folks oppfatning av Vinmonopolet som en konkurransedyktig og ansvarlig faghandel.

Gode holdninger

Da vi startet med holdningskampanjer rettet mot foreldrelanging i 2006, oppga en av tre tenåringsforeldre at de kjøpte alkohol til egne barn. I 2016 var tilsvarende tall en av ti! Dette er fantastiske resultater som vi er svært stolte av.

Hvorfor har vi kampanjer?

Den sosiale kontrollen er en sentral del av Vinmonopolets eksistensgrunnlag. Den viktige jobben med å sjekke legitimasjon og stoppe langing i butikkene våre, støttes derfor av holdningskampanjer.

Vi har de senere år sett svært positive effekter av våre kampanjer: I 2016 viste over 2,5 millioner kunder legitimasjon uoppfordret, mot 270 000 i 2007. Også blant foreldre ser vi endrete holdninger som følge av kampanjene. Da vi startet med holdningskampanjer rettet mot foreldrelanging i 2006, oppga en av tre tenåringsforeldre at de kjøpte alkohol til egne barn. I 2016 var tilsvarende tall en av ti! Dette er fantastiske resultater som vi er svært stolte av. Nå har vi endret fokus fra foreldre- til vennelanging. Fjorårets kampanje «Vær så snill» fokuserte på konsekvensene når en storebror kjøper alkohol til lillebror. Kampanjen viser svært gode resultater i målgruppen og filmen vant prisen for beste reklamefilm på kino i 2016.

I 2016 VISTE OVER 2,5 MILLIONER KUNDER LEGITIMASJON UOPPFORDRET, MOT 270 000 I 2007.

ÅRETS BESTE KINOREKLAME

Vinmonopolets kampanjefilm «Vær så snill» ble kåret til beste reklamefilm på kino i 2016. I juryens begrunnelse heter det: «Vinnerfilmen fra Vinmonopolet gjorde et svært sterkt inntrykk. Det er reklamefilm på sitt aller beste, og med et særdeles viktig budskap. Jeg er trygg på at budskapet i filmen er blitt tatt på alvor av målgruppen. Det er bare å gratulere Vinmonopolet med en viktig og sterk reklamefilm».

LINNE HUSE-AMUNDSEN
Opplæringsleder

RØDT ELLER HVITT?

80 % 40 %

FAVORITTLAND

NYTER HELST
OSL ♥ VE

BESTE LEDERTIPS
Det finnes et uforløst potensiale i alle mennesker!

ANTALL PERSONER
I MIN AVDELING

5

HØYDEPUNKT I 2016
Klarer ikke begrense meg til ett høydepunkt, så blir tre: 1. Grunnleggende økonomiopplæring for alle ledere, 2. lansering av kundekurs, 3. det interne samarbeidet i forbindelse med reorganisering av ølhylla fra land til stil.

Læringsbedriften Vinmonopolet

Det er ikke tilfeldig at de som handler hos oss ofte skryter av den kompetansen de møter i våre butikker. Vi har en kontinuerlig innsats for å skape en kunnskapskultur med motiverte medarbeidere. Vår pedagogiske plattform bygger på involvering, trening og kontekstualisering. Vi vet at mennesker lærer forskjellig og ønsker derfor å tilby de ansatte et bredt spekter av muligheter til fordyping og oppdatering.

ULIKE LÆRINGSPLATTFORMER

Noen foretrekker å lese, mens andre lærer bedre gjennom film, podcast, samlinger eller e-kurs. Vi ønsker å legge til rette for flere læringsformer, ofte i kombinasjon. E-kurs er kostnadseffektivt, og når samtidig ut til mange. I 2016 kunne vi tilby 72 e-kurs og satte ny rekord i gjennomføring. Totalt tok våre ansatte i fjor 11 000 e-kurs. Dette tilsvarer seks kurs per ansatt. E-kursene tas gjerne i rolige perioder i butikken, på et morgenmøte eller på kveldstid.

Det er viktig for oss at kursdeltakerne, enten de tar et e-kurs eller er på en samling, skal oppleve at det som formidles kan relateres direkte til deres hverdag. Vi vet at hovedutfordringen med kompetanseheving er å anvende nyvervet kunnskap i praksis. Under samlingene vektlegger vi derfor diskusjon og trening i reelle situasjoner, med e-kurs som en metode for å tilegne seg kunnskap i forkant. Dette kalles ofte for omvendt klasserom.

ØKT ØKONOMIFORSTÅELSE

Vi gjennomførte i 2016 en omfattende økonomiopplæring av alle ledere og nestledere. Sammen med introduksjon av nye verktøy for økonomifølgning og samlinger, lanserte vi tre e-kurs i økonomiforståelse. Kursene fikk svært positive tilbakemeldinger fra deltagerne og 98 prosent av lederne fullførte et eller flere av e-kursene.

Vi vil fortsette med økonomiopplæring i 2017.

REKRUTTERING

Styrking av rekrutteringskompetanse var en annen viktig satsing i 2016. Mange av våre butikksjefer rekrutterer sjelden og ofte er behovet mindre deltidsstillinger. Økt bevissthet rundt rekruttering er viktig for å finne de beste medarbeiderne, også til små stillingsbrøker.

ØL OG BRENNEVIN

Vi arrangerte i 2016 for første gang et eget brennevinskurs for ansatte, og kursdeltakerne ble plukket ut på grunnlag av butikens salgstall. Vi jobbet i 2016 systematisk med å styrke de ansattes ølkompetanse. Denne viktige satsingen vil fortsette det neste året.

Vi prioriterer øl fordi kundenes interesse øker, og fordi vi i fjor endret sorteringen av øl til å gjelde stil og ikke land.

KUNNSKAPSKULTUR

Med mål om å systematisere kunnskapsdeling, introduserte vi i 2016 en kunnskapsbank med tips om hvordan man deler det man har lært. Det er kostbart å sende medarbeidere på samlinger og reiser. Ved å bygge bevissthet og kompetanse hos lederne rundt kunnskapsdeling, er målet å styrke kulturen for dette. Vinmonopolets medarbeidere har høy grad av engasjement, og stolthet over arbeidsplassen. Det gir motivasjon for videre læring.

E-læring
Vi gjennomførte i 2016 en omfattende økonomiopplæring av alle ledere og nestledere. Sammen med introduksjon av nye verktøy for økonomifølgning og samlinger, lanserte vi tre e-kurs i økonomiforståelse.

Kursene fikk svært positive tilbakemeldinger fra deltagerne og 98 prosent av lederne fullførte et eller flere av e-kursene.

Gi det videre!
Med mål om å systematisere kunnskapsdeling, introduserte vi i 2016 en kunnskapsbank med tips om hvordan man deler det man har lært.

Systematisk arbeid med sykefravær

Vinmonopolets sykefravær endte i 2016 på 8,1 prosent, det samme som året før. Både kort- og langtidssykefraværet har gjennom flere år vært for høyt, og vi startet i 2015 et mer systematisk arbeid for å få dette ned. Målet er en betydelig nedgang i løpet av 3-4 år ved å fremheve betydningen av nærvær. Vinmonopolet har relativt høy gjennomsnittsalder og mange ansatte med lang fartstid i bedriften. Tidligere innebar jobben tyngre løft og en del av de eldste ansatte har i dag slitasjeskader som følge av dette. Tekniske hjelpemidler gjør at jobben i dager med mindre fysisk krevende, og vi har stor fokus på kursing av medarbeidere for å unngå belastningsskader.

Lederne må også bli tryggere i å følge opp den sykemeldte, samt ha mer fokus på forebygging. Dette forutsetter god kunnskap til rutiner, plikter, lover og regler.

35 prosent av alle butikksjefer gjennomførte i 2016 e-kurset «Førstehjelp i sykefravær». I tillegg trenes ledere for å sikre en tydelig kommunikasjon med den sykemeldte, lege og NAV bl.a. gjennom kurset «Mer nærvær». I tillegg jobber vi aktivt med å profesjonalisere verneombudsrollen slik at de kan være en bedre sparringspartnere for butikksjefer i sykefravær.

ELLEN SVENSSON
HR sjef

RØDT ELLER HVITT?

70 % 30 %

FAVORITTLAND

NYTER HELST

BESTE LEDERTIPS
Tenk deg om før du svarer nei.

ANTALL PERSONER
I MIN AVDELING

7

HØYDEPUNKT I 2016
At vi fikk fantastiske tilbakemeldinger på lanserte e-læringskurs om sykefravær, samt kurs for ledere i «Mer Nærvær»

Rammebetingelser i endring

I juridisk avdeling jobber et team på tre jurister med spørsmålene som knytter seg til EØS-avtalen og alkohollovvingen som regulerer Vinmonopolets rammebetingelser. Disse har forvaltnings- og forretningsjuridisk kompetanse som er skreddersydd for å forvalte og håndtere Vinmonopolets interesser og utfordringer. Sentralt i vårt arbeid er å identifisere Vinmonopolets muligheter innenfor det handlingsrommet vi er gitt. Vi vil i 2017 fortsette å utfordre oss selv på tolkning og utvikling av Vinmonopolets rammebetingelser.

Vinmonopolets innkjøpsbeslutninger for alkoholholdige drikkevarer kan prøves rettslig i Klagenemda. I 2017 ble ni saker behandlet i Klagenemda, hvorav samtlige som hittil er ferdig behandlet har gitt Vinmonopolet medhold.

Leiekontraktene for Vinmonopolets butikkløkalene er et betydelig arbeidsområde for avdelingen. Det legges ned mye arbeid i forhandlinger som skal sikre at butikkløkalene oppfyller driftsmessige krav til de beste leieprisene markedet kan tilby.

Vinmonopolet er som en landsdekkende butikkjede også en stor innkjøper av driftsmidler og tjenester. Vi legger vekt på

at våre innkjøpsprosesser skal sikre høy forretningsetisk standard i saksbehandlingen og likebehandling mellom våre leverandører. I 2016 startet vi et prosjekt for å se på forbedringer og kostnadsbesparelser i innkjøpsprosessen. Målet er å sikre en mer helhetlig innkjøpsprosess med bedre behovsvurderinger og tettere oppfølging av leverandører og avtaler. Dette vil resultere i en ny anskaffelsesstrategi. Vi vil også vurdere om Vinmonopolet skal fortsette å følge regelverket for offentlige anskaffelser.

Nordpolet

Nordpolet AS er et heleiet datterselskap av Vinmonopolet, og selger alkoholholdig drikk i Longyearbyen på Svalbard. Alkoholsalget på Svalbard er avgiftsfritt og er kvoteregulert. Resultat for 2016 er i overkant av NOK 5,3 mill. kroner. Selskapets årlige overskudd tilbakeføres til Longyearbyen lokalstyre som disponerer midlene til velferdsformål på Svalbard.

LARS SOGN

Direktør Juridisk avdeling

RØDT ELLER HVITT?

50% 50%

FAVORITTLAND

NYTER HELST

BESTE LEDERTIPS

Stol på dine medarbeidere.

ANTALL PERSONER I MIN AVDELING

25

HØYDEPUNKT I 2016

Isfiske i strålende mauvær på Altevåtnet i Troms

Norges ledende faghandel på miljø

Vinmonopolets mål er å være Norges ledende faghandel på miljø. Ved utgangen av 2016 var 307 av Vinmonopolets butikker miljøfyrtårnsertifiserte, og dermed er vi den butikkjeden med flest miljøfyrtårn i Norge. I 2016 fortsatte arbeidet med å innføre rutiner for energi- og avfallsoppfølging. Det ga resultater, og Vinmonopolet er nå nær målet som er satt for bruk av energi på 125 kWh per kvadratmeter. Riktig avfallshåndtering bidro også til at vi reduserte avfallskostnadene for virksomheten merkbart. I 2017 vil vi begynne med løpende miljøoppfølging ved hjelp av et digitalt miljørapporteringssystem. Det vil gjøre det betydelig enklere å følge opp miljømålene vi har satt oss.

En studie for å kartlegge Vinmonopolets totale miljøbelastning ble ferdig ved årsskiftet. Studien ble startet i 2015, i samarbeid med de øvrige nordiske monopolen, og avdekket bedriftens totale miljø-fotavtrykk. Studien har også avdekket et behov for mer miljøsmart emballasje, og sammen med de andre monopolen vil vi påvirke våre leverandører til å endre til mer miljøsmarte forpackninger på sine produkter. Studien vil også hjelpe oss i arbeidet med å stille andre miljøkrav i årene fremover. Vi vil dessuten komme miljøbevisste kunder i møte ved å hyllemerke produkter med «miljøsmart emballasje» i løpet av 2017.

Salget av gjenbruksnett økte med 80 prosent i 2016. Å stimulere til økt bruk av bærenett og gjenbruk av plastposer blir en viktig del av miljøstrategien også i 2017.

ENERGI REDUSERT ENERGI FORBRUK KWH PR M²

Nordisk CSR-samarbeid

Vinmonopolet jobber aktivt for å påvirke vinprodusenter og druebønder over hele verden til å være bevisste på arbeidsforhold, menneskerettigheter, antikorupsjon og miljø. For å bedre vår påvirkningsevne har vi etablert et samarbeid med de andre nordiske alkoholmonopolene. Vi forholder oss til et felles etisk regelverk som bygger på internasjonale ILO-konvensjoner og FNs Global Compact. I tillegg er vi medlem av CSR-organisasjonen Business Social Compliance Initiative (BSCI). I 2016 har vi gjennomført revisjoner hos to produsenter, én i Sør-Afrika og én i Argentina. Dersom vi avdekker brudd på vårt etiske regelverk, avslutter vi ikke umiddelbart samarbeidet med den aktuelle produsenten. I stedet ønsker vi å bruke vår markedsposisjon til å bidra positivt til at arbeidsforholdene bedres.

På tampen av 2016 startet vi et arbeid for å se nærmere på

forholdene i Sør-Afrika etter at NRK Brennpunkt sendte en dokumentar som viste uakseptable arbeidsforhold hos sør-afrikanske vinprodusenter. Vi startet umiddelbart med faktainnhenting med påfølgende formidling av åtte konkrete krav til alle produsenter i Sør-Afrika som leverer varer til Vinmonopolet. I tett samarbeid med Systembolaget og den norske importøren vil det i 2017 gjennomføres omfattende inspeksjoner hos flere produsenter og gårder i Western Cape med videre oppfølging.

På bakgrunn av en rapport fra Fairfood International om arbeidsforholdene hos sukkerroprodusenter i Nicaragua og Guatemala, vil Vinmonopolet i 2017 følge opp romprodusenter i Latin-Amerika. Brennevinsindustrien blir viktig i det nordiske samarbeidet, med mål om å forbedre arbeidsforholdene i flere ledd av spritproduksjonen i utsatte land.

FOTO VINMONOPOLET

ØKONOMI

JAN-OLAV STYRVOLD

Økonomi- og Økonomidirektør

VIN - 50 %
ØL - 50 %
BRENNEVIN - 0 %

RØDT ELLER HVITT?

80 % 20 %

FAVORITTLAND

NYTER HELST

BESTE LEDERTIPS

Ikke forstyrr de som vet hva de holder på med.

ANTALL PERSONER
I MIN AVDELING

48

HØYDEPUNKT I 2016

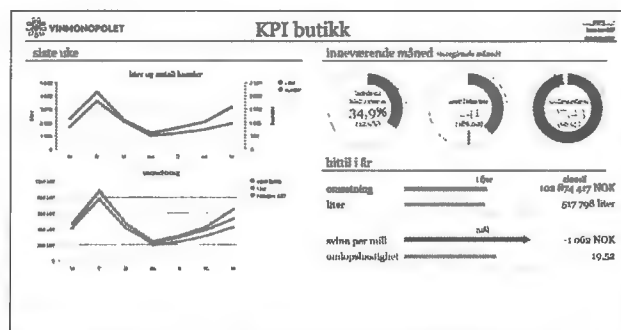
Kongsberg Jazzfestival ble Norges største for andre år på rad.

Bedre økonomistyring med færre ressurser

Betydelig forbedring av rutiner og prosesser de siste årene har gitt synlige resultater for Vinmonopolets økonomiavdeling. For ti år siden påpekte ekstern revisor mangler i kontroll- og rapporteringsrutinene. I 2016 konkluderte samme revisor med at Vinmonopolets rapportering holder høy kvalitet.

Årsaken til forbedringene, ligger i et bevisst arbeid med å bygge kompetanse, automatisere prosesser og etablere effektive rutiner. Samtidig er arbeidet betydelig effektivisert. Tidsbruken er halvert

siden 2008, og økonomiavdelingen bruker i dag hverken innleide konsulenter eller vikarer. Innføringen av SAP har gitt oss et helhetlig, integrert økonomisystem med effektiv flyt i hele organisasjonen og gode rutiner. I dag er over 90 prosent av alle Vinmonopolets fakturaer elektroniske. Automatiseringen av prosessene gjør at Vinmonopolets økonomimedarbeidere bruker mindre tid på å håndtere fakturaer og mer tid på analyse og kontroll.

Nytt verktøy for økonomioppfølging

For å skape økt økonomifokus i den enkelte butikk, ble det i 2016 utviklet og introdusert et KPI- og økonomidashboard for å tydeliggjøre butikkens tall og gi bedre grunnlag for beslutninger. Med dashboardet kan den enkelte leder følge resultatene i sin enhet på en enkel måte, sammenligne seg med andre butikker og få et godt overblikk over utviklingen over tid. Implementeringen av dashboardene har vært en suksess.

IT

Kommunikasjonsrådgiver Svein Strand viser hvordan appen bruker telefonkameraet til å lese strekkoder fra flasker eller hyllekanter. Du får med en gang opp all informasjon som pris, sukkerinnhold og lagerbeholdning.

Et godt kjernesystem rustet for fremtiden

Kundene våre etterspør stadig nye digitale tjenester og Vinmonopolets fremtidige suksess avhenger av at vi aktivt utnytter de teknologiske mulighetene. Med den nye netthandelsløsningen som ble lansert i 2016, samt SAP, har vi et godt kjernesys-

tem med en robust og moderne teknologi i bunn. Fundamentet er på plass slik at vi kan fortsette utviklingen av effektiv logistikk og kundedialeg i alle kanaler. Dette skal sikre Vinmonopolets posisjon som digital markedsleder innen varehandel.

Vinmonopolet har de siste årene hatt betydelig fokus på å modernisere våre forretningssystemer. En viktig prioritering i 2017-2018 er modernisering av IT-arkitekturen og nye samhandlingsløsninger for økt samarbeid.

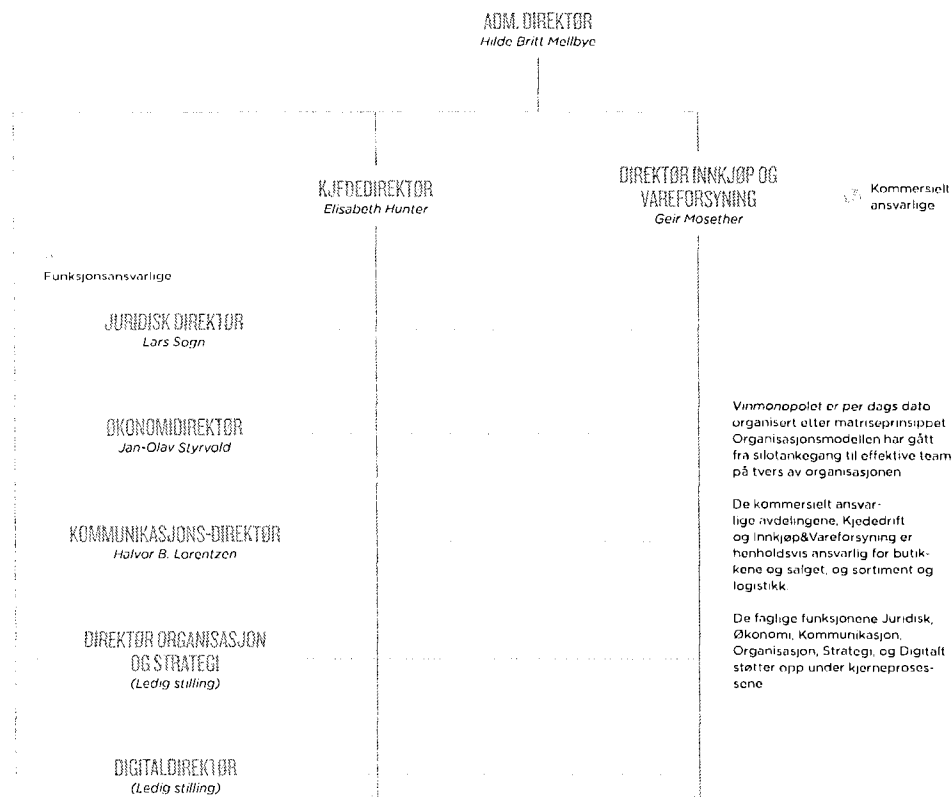
Enklere og smartere butikkverktøy

Håndterminaler er et stadig viktigere hjelpemiddel for butikkene. I løpet av 2017-18 vil dagens løsning oppgraderes med enda bedre brukervennlighet og flere funksjoner. Håndterminalene vil få utvidet nytteverdi i kundemøte ved at Vinmonopolets app blir tilgjengelig. Våre ansatte vil etter hvert også kunne benytte smarttelefoner som hjelpemiddel i kundebehandling og lagerstyring.

ILLUSTRASJON: BEN HOUNSEY

ORGANISASJONEN

LEDERGRUPPEN

DIREKTØR JURIDISK AVDELING
Lars Sogn

Født: 1953
Tidligere stillinger: Markedsdirektør Vinmonopolet, advokat Vinmonopolet, dommerfullmektig Ringerike soronkriverebete, arbeidet i advokatfirma, Husbanken og Handelsdepartementet.
Utdannelse: Cand. jur. Universitetet i Oslo

KOMMUNIKASJONS-DIREKTØR
Halvor Bing Lorentzen

Født: 1968
Tidligere stillinger: Informasjonssjef, fagsjef i varefaglig rådgivningsgruppe og informasjonssjef i Vinmonopolet
Utdannelse: Cand. Polit. fra UiO
Andre verv: Styremedlem i brannstyret i Nedre Romerike brann- og redningsvesen.

KJEDEDIREKTØR
Elisabeth Hunter

Født: 1968
Tidligere stillinger: Adm dir Boots Norge AS, Markedsdirektør Boots Norge AS, produksjef Nycomed Pharma
Utdannelse: Siviløkonom, BA(Hons) fra Strathclyde University (Glasgow, Skottland)
Andre verv: Styremedlem UMOE Restaurant Group, styremedlem Enklere Liv

DIREKTØR INNKJØP OG VAREFORSYNING
Geir Mosether

Født: 1967
Tidligere stillinger: Direktør supply chain Nille AS, logistikkssjef Europris ASA, logistikkssjef Interpress Norge, ulike lederroller i Narvesen ASA Distribusjon, tømmer Rinsaker Ailmenning, fabrikkarbeider Moelven Bolig AS
Utdannelse: Ex phil UiO, økonomifag Høgskolen i Oslo, tømmer
Andre verv: Styremedlem Elektroimportøren Holding AS - Herkules Capital Consumer Industry group

ØKONOMIDIREKTØR
Jan-Olav Styrvold

Født: 1953
Tidligere stillinger: Bedriftsrådgiver Fornebu Consulting AS, Vice president EMEA SAS Institute GmbH, adm. dir SAS Insitute AS, avd. leder NLVIT, vit ass Universitet i Oslo
Utdannelse: Cand agric UMB
Andre verv: Styremedlem Digital Insight, styrelleder Kongsberg Jazzfestival og Kongsberg Jazzscener

ADMINISTRERENDE DIREKTØR
Hilde Britt Skarbovik Mellbye

begynnte i stillingen som administrerende direktør i Vinmonopolet 1. november 2016.
Født: 1961
Tidligere stillinger: Konsernsjef i Norlandia Care Group Senior Vice-President i HÅG/Scandinavian Business Seating. AD i Reklamebyråforeningen og Sea Design. Avdelingsjef i JBR/McCann Markingsjef i Ringnes og Masterfoods.
Utdannelse: Siviløkonom, Norges Handelshøyskole
Verv: Styreleder i Plantasjen as, styremedlem i Abilia AB og Health Tech as

Vinmonopolet er samfunnets viktigste virkemiddel for å sikre ansvarlig salg av alkohol. Selskapet har enerett til salg av brennevin, vin og sterkøl til forbruker, og er et heleid statlig aksjeselskap underlagt Helse- og omsorgsdepartementet. Gjennom ansvarlig salg og begrenset, men likeverdig tilgjengelighet, bidrar Vinmonopolet til at alkoholkonsumet i Norge er lavere enn det ellers ville vært.

REGNSKAP

Etter styrets oppfatning gir den økonomiske rapporteringen et sannferdig bilde av resultatet for 2016 og selskapets finansielle situasjon den 31.12.16.

Vinmonopolets omsetning (eks. mva.) var

13 258,4 millioner kroner, hvorav 7 008,9 millioner kroner er alkoholavgift. Dette er en omsetningsøkning på 465,6 millioner kroner fra 2015. Driftsresultatet ble på 179,2 millioner kroner, en økning på 39,7 millioner kroner fra 2015. Økt driftsresultat skyldes i hovedsak økt omsetning.

Resultatet før skatt ble 199,4 millioner kroner, som er 38 millioner kroner høyere enn i 2015. Stortinget har fastsatt at 50 prosent av overskuddet etter skatt skal tilfalle staten. Dette utgjør 74,8 millioner kroner. Årets resultat etter skatt, fratrasket statens overskuddsandel, utgjør 74,8 millioner kroner og foreslås overført til annen egenkapital. I henhold til Lov om Aktieselskapet Vinmonopolet (Vinnionopolloven) utbetales også et aksjeutbytte til eierne med

**GJENNOMANSVARLIG
SALG OG BEGRENSET,
MEN LIKEVERDIG
TILGJENGELIGHET BIDRAR
VINMONOPOLET TIL AT
ALKOHOLKONSUMET I
NORGE ER LAVERE ENN DET
ELLERS VILLE VÆRE.**

**ANDELEN KVINNER I
VINMONOPOLET ER 76 PROSENT
OG MENN 24 PROSENT.**

	2016	2015		2016	2015
%	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	
Deltid	76	24	76	24	
Butikksjefer	55	45	56	44	
Andre ledere kjedekontor m/personalsvar	37	66	45	55	
Ledergruppe	29	71	43	57	
Styret	44	56	44	56	
Totalt i Vinmonopolet	68	32	67	33	

2 500 kroner.

Kontantstrømmene fra operasjonelle aktiviteter var 175,7 millioner kroner. 74,9 millioner kroner ble benyttet til investeringsaktiviteter. Forskjellen mellom driftsresultat og kontantstrøm er i all hovedsak endring i arbeidskapital og pensjon.

Vinmonopolets likvide midler er hovedsakelig plassert i en konsernkontoordning med flytende rente, men det er en risiko for endringer i rentenivået på innskuddene. Grunnet lav ekstern gjeld er renterisikoen på innlån minimal. I tillegg er vel 320 millioner kroner plassert i obligasjoner og sertifikater innenfor stats-, kommune- og finanssektoren. Renterisikoen anses for liten.

Vinmonopolet er ikke eksponert for

valutarisiko, da hele omsetningen er i norske kroner.

ARBEIDSMILJØ

1 812 ansatte arbeidet i Vinmonopolet ved utgangen av 2016, og utførte 1 152 årsverk.

Administrerende direktør Kai G. Henriksen gikk bort i mai 2016. Kai G. Henriksen var en sann ambassadør for Vinmonopolet som vi skylder stor takknemlighet. Fra 7. april var Lars K. Sogn konstituert som administrerende direktør. Hilde Britt Mellbye ble tilsatt som ny administrerende direktør i juni og tiltrådte 1. november 2016.

Sykefraværet var 8,1 prosent i 2016. Dette er på samme nivå som i 2015. Styret og administrasjonen har hatt stor oppmerk-

somhet på sykefraværet i året som har gått. Det jobbes systematisk for at ledere skal bli bedre på oppfølging av sykemeldte ved å ha tettere dialog med den sykemeldte, ha gode oppfølgingsplaner samt medvirke i dialogmøter med NAV og lege.

LIKESTILLING OG LIKEVERD

Andelen kvinner i Vinmonopolet er 76 prosent og menn 24 prosent.

PERSONER MED NEDSATT FUNKSJONSEVNE

Vinmonopolet vil legge til rette for at ansatte som gjennom et langt arbeidsliv har fått slitasjeskader, kan fortsette i jobben. Det er imidlertid utfordringer i små butikker der det ikke er så enkelt å tilrettelegge i like stor grad som i en større butikk. Det vil også kunne være mer sårbarhet og belastning på de øvrige ansatte i små butikker når det skal tilrettelegges over lengre tid.

MINORITETER

Bedriften jobber sammen med IMDi (Integrerings- og mangfoldsdirektoratet) for å tilrettelegge rekruttering av innvandrere, og arbeid med mangfold i alle typer stillinger.

YRKESAKTIVITET ETTER 50 ÅR

Det jobbes aktivt for å beholde arbeidstakere, og arbeidsoppgaver tilrettelegges så langt det er mulig for å sikre at arbeidstakere står i jobb. I tillegg oppfordres alle aldersgrupper

	2016	2015
Antall ansatte, totalt	1 857	1 812
Antall ansatte butikk	1 689	1 648
Antall ansatte kjedekontor	168	164
Antall årsverk	1 152,45	1 152,37
Endring i årsverk fra året før	-3,75	-0,08
Heltid	644	666
Deltid	1 213	1 146

	2016	2015
Totalt sykefravær	8,06 %	8,10 %
Korttidsfravær (inntil 16 dager)	2,67 %	2,52 %
Langtidsfravær (over 16 dager)	5,39 %	5,59 %

DET YTRE MILJØ

Med 307 miljøfyrtårnsertifiserte butikker ved utgangen av 2016, er Vinmonopolet fortsatt den butikkjeden med flest miljøsertifiserte butikker i Norge

å søke stillinger i bedriften ved nyrekrutteringer.

DET YTRE MILJØ

Med 307 miljøfyrtårnsertifiserte butikker ved utgangen av 2016, er Vinmonopolet fortsatt den butikkjeden med flest miljøsertifiserte butikker i Norge. I 2017 går vi over fra årlig miljørapportering til løpende miljøoppfølging ved hjelp av digitalt miljøoppfølgingssystem. En studie for å kartlegge den totale miljøbelastningen i verdikjeden ble ferdig ved årsskiftet. Resultatene ga et økt fokus på miljøsmart emballasje. Vinmonopolet har derfor startet med å kartlegge vekten av produktemballasjen. Dette er viktig informasjon når de nordiske alkoholmonopolene samlet vil forsøke å påvirke sine leverandører til å endre til mest mulig miljøsmart emballasje. I løpet av 2017 vil hyllemerking av produkter med miljøsmart emballasje komme i Vinmonopolets butikker for å legge til rette for miljøbevisste kunder.

SAMFUNNSANSVAR

Vinmonopolet har sammen med de andre nordiske alkoholmonopolene i Sverige, Finland, Island og Færøyene satt seg store og ambisiøse mål innen samfunnsansvar. Det er satt felles etiske krav til våre leverandører samt hvordan disse følges opp. Vinmonopolet er sammen med de andre nordiske monopolene medlem av organisasjonen BSCI, og følger opp leverandørene på en ensartet måte. I 2016 er det gjennomført pilot med revisjon hos to produsenter, én i Sør-Afrika og én i Argentina. Etter en TV-dokumentar om dårlige arbeidsforhold i Sør-Afrika er det igangsatt et Prosjekt Sør-Afrika med åtte konkrete krav til alle produsenter som følges opp med revisjo-

ner. Vi starter oppfølging av rom-produ-senter i 2017 på bakgrunn av rapport fra Fairfood International om arbeidsforholdene hos sukkerrørsprodusenter i Nicaragua og Guatemala.

MARKEDSRISIKO

Vinmonopolets markedsandel og salgsutvikling påvirkes av ytre faktorer som for eksempel grensehandel og taxfreekjøp. En økende alkoholavgift i Norge øker prisdifferansen både mot Systembolaget og taxfree og gir økt salg i de kanalene. Dette påvirker imidlertid lite sett mot totalomsetningen. Markedsrisikoen ansees for å være liten med mindre politiske beslutninger fundamentalt endrer forutsetningene.

FORTSATT DRIFT

Forutsetningen om fortsatt drift er lagt til grunn for årsregnskapet.

FREMIDSUTSIKTER

For å være attraktive for kundene, følger Vinmonopolet pågående og nye forbrukertrender nøye. Disse trendene tas med inn i arbeidet med utvikling av produktvalg og tilpasning av butikkformater. Det løpende arbeidet med å effektivisere arbeidet frigjør tid til god ivaretagelse av det alkoholpolitiske oppdraget og en kundebehandling som er på topp i Norge. Dette har ført til Vinmonopolets sterke støtte både hos befolkningen generelt, politikere og leverandørbransjen, en støtte som sammen med en sunn økonomi gir god sikkerhet for fremtiden.

Styret vil takke Vinmonopolets medarbeidere for den gode innsatsen i året som har gått, og for å ha bidratt til å styrke Vinmonopolets posisjon.

Oslo, 4. april 2017

VINMONOPOLET'S STYRE

Styreleder
Hill-Marta Solberg
Fylkesmann i Nordland

Født: 1951
Utdannelse: Lærer, norsk og historie grunnfag
Tillitsverv: Statsråd Sosial og Helsedepartementet i to perioder, parlamentarisk leder (Ap) i to perioder, stortingsrepresentant for Nordland 1993-2009, nestleder i Arbeiderpartiet 1992-2007, og ordfører i Sortland 1988-93

Styremedlem
Sverre Helno
Konsernsjef Oslo

Født: 1962
Utdannelse: Siviløkonom fra Stiftelsen Bedriftsøkonomisk Institutt (BI)
Tillitsverv: Member of Advisory Board Tryg forsikring

Styrets nestleder
Ellen Sjø
Tidligere departementsråd. Har særlig arbeidet med arbeids- og velferdspolitik, rusmiddelpolitikk og reformer i forvaltningen.

Født: 1949
Utdannelse: Hovedfag i sosiologi fra UiO.

Ansattens representant i styret
Svend Bang Pedersen
(Akademikerne Vinmonopolet)
Butikksjef Vinmonopolet Tromsø, Langes

Født: 1954
Utdannelse: Maskinreparatør og administrasjon og ledelse desentralisert UNIT.
Tillitsverv: Leder av Akademikerforbundet i Vinmonopolet. Har arbeidet i bedriften siden 1978.

Styremedlem
Liv Kari Eskeland
Prosjektleder UNITECH

Født: 1965
Utdannelse: Sivilarkitekt
Tillitsverv: Styremedlem i Språkrådet, Styroler KLP, styremedlem Helse Fonna, nestleder Salmon group, styremedlem Bremnes seashore m.fl (styremedlem Nasjonale Kulturskuleråd, Friluftsrådet, LNK, Litteraturselskapet Samlaget, Nynorsk kultursentrum). Tidligere ordfører i Stord (2007-2015), Fylkesleiar Hordaland Høgre (2009-2015) stortingskandidat Hordaland Høgre

Ansattens representant i styret
Helge Storvik
(Funksjonærklubben Vinmonopolet)
Butikksjef Vinmonopolet Sogndal

Født: 1954
Utdannelse: Cand.mag. fra Universitetet i Bergen
Tillitsverv: Hovedtillitsvalgt FKV. Har arbeidet i bedriften siden 1976.

Styremedlem
David Hansen
Salgsleder offentlig sektor, Microsoft Norge

Født: 1978
Utdannelse: Jurist, Universitetet i Oslo
Tillitsverv: Styremedlem i Norsk Tipping AS, Kirkens Nødhjelp og Stiftelsen T11

Ansattens representant i styret
Turid Sundsetvik
(Funksjonærklubben Vinmonopolet)
Butikksjef Vinmonopolet Trondheim, Bankkvartalet

Født: 1955
Utdannelse: Handelskole, BI - markedsføring.
Tillitsverv: Sekretær Funksjonærforeningen i Vinmonopolet.

Styremedlem
Per Arne Olsen
Fylkesmann, Vestfold

Født: 1961
Utdannelse: Tønsberg handelsgymnas
Tidligere verv: 2. nestleder FrP 2009-2013, Ordfører Tønsberg kommunestyre 2003 - 2009, medlem Styret for Kommunenes Sentralforbund 2008-2009, medlem FrPs programkomité 2008-2009, og 2. nestformann FrP 2005-2009.

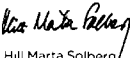
Resultat

Tall i millioner kroner				
2016				
2015				
2014				
DRIFTSINNTEKTER				
Salgsinntekter	2	13 258,4	12 792,8	
Andre inntekter		11,0	12,9	
SUM DRIFTSINTEKTER		13 269,4	12 805,7	
DRIFTSKOSTNADER				
Vareforbruk	3	11 581,2	11 163,0	
Lønn og andre personalkostnader	4,19	1 023,6	1 020,9	
Av- og nedskrivninger på varige dr midler	13	66,8	74,8	
Andre driftskostnader	5	418,6	407,5	
SUM DRIFTSKOSTNADER		13 090,2	12 666,2	
DRIFTSRESULTAT		179,2	139,5	
FINANS				
Finansinntekter	6,8	20,5	22,2	
Finanskostnader	6	0,3	0,3	
SUM FINANSRESULTAT		20,2	21,9	
RESULTAT FØR SKATT		199,4	161,4	
Skattekostnad	14	49,8	44,4	
ÅRETS RESULTAT		149,6	117,0	
AVSATT TIL				
Til overskuddsandel og utbytte	15	74,8	58,5	
Til annen egenkapital	18	74,8	58,5	
SUM		149,6	117,0	

Balanse

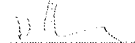
Tall i millioner kroner				
2016				
2015				
2014				
EIEDELER				
Lisenser og programvare	13	58,3	56,5	
Utsatt skattefordel	14	182,4	274,5	
Varige driftsmidler	13	259,2	267,8	
Obligasjoner og aksjer	12	1,2	1,2	
ANLEGGSMIDLER		501,1	600,0	
VAREBEHOLDNING				
Varebeholdning	9	925,4	858,6	
Kundefordringer	10	20,9	22,1	
Andre kortsiktige fordringer	11	22,2	21,5	
Finansielle plasseringer	8	406,2	396,8	
Kontanter, bankinnskudd	7	1 915,8	1 824,4	
OMLØPSMIDLER		3 290,5	3 123,4	
SUM EIEDELER		3 791,6	3 723,4	
GJELD OG EGENKAPITAL				
Innskutt kapital				
Aksjekapital	17,18	0,1	0,1	
Opptjent kapital				
Annen egenkapital	18	828,6	552,6	
EGENKAPITAL		828,6	552,7	
Pensjonsforpliktelser	19	792,1	1 122,2	
LANGSIKTIG GJELD		792,1	1 122,2	
Leverandørgjeld		1 786,7	1 667,8	
Betalbar skatt	14	35,5	48,8	
Skyldig offentlige avgifter		108,0	115,7	
Overskuddsandel og utbytte	15	74,8	58,5	
Annen kortsiktig gjeld	16	165,8	157,8	
KORTSIKTIG GJELD		2 170,8	2 048,6	
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		3 791,5	3 723,4	

Oslo, 4. april 2017

Hill Marta Solberg
Styreleder

Ellen Seip
Nestleder

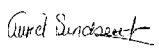

Liv Kari Eskeland

David Hansen

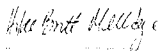

Per Arne Loding Olsen

Sverre Helno

Helge Starvik

Turid Sundsetvik

Svend Bang Pedersen

Hilde Britt Møllbye

Kontantstrømoppstilling

LIKVIDER TILFØRT FRA VIRKSOMHETEN			
Tilført fra årets virksomhet *)	122,8	87,1	
Endring leverandører	118,9	140,7	
Endring i lagor, debitorer	-65,6	-46,6	
Endring andre kortsiktige poster	-0,4	-4,3	
NETTO LIKVIDITETSENDRING FRA VIRKSOMHETEN	175,7	176,9	
LIKVIDER BRUKT PÅ INVESTERINGER			
Investeringer i varige driftsmidler	13	-74,9	-86,2
Salg av varige driftsmidler		-	-
NETTO LIKVIDITETSENDRING FRA INVESTERINGER		-74,9	-86,2
LIKVIDER FRA FINANSIERING			
Endring andre langsiktige fordringer	12	-	-
NETTO LIKVIDITETSENDRING FRA FINANSIERING		-	-
Netto endring i likvider gjennom året		100,8	90,7
Likvider 1.1		2 221,2	2 130,5
LIKVIDER 31.12		2 322,0	2 221,2
Spesifikasjon likvider 31.12			
Kontanter		77,7	89,6
Bankinnskudd		1 838,1	1 734,8
Finansielle plasseringer		406,2	396,8
SUM LIKVIDER		2 322,0	2 221,2
Resultat før Skatt		199,4	161,4
Gevinst ved salg av driftsmidler		-	-0,9
Tap ved avgang driftsmidler	5	0,6	5,0
Ordinære av- og nedskrivninger	13	66,8	74,8
Betalbar skatt (Vinmonopolavgift)	14	-48,8	-57,9
Forskjell mellom kostnadsført pensjon og inn-/utbetalinger		-36,8	10,4
Overskuddsandel		-58,5	-105,7
*) TILFØRT FRA ÅRETS VIRKSOMHET		122,8	87,1

Noter til regnskapet

(alle tall i tusen kroner der ikke annet fremgår)

1.0 SAMMENDRAG AV DE VIKTIGSTE

REGNSKAPSPRINSIPPENE

AS Vinmonopolet er underlagt Lov om Aktieselskapet Vinmonopolet og avlegger årsregnskap i samsvar med regnskapsloven av 1998 og god regnskapsskikk i Norge.

1.1 DRIFTSINNTEKTER

Salgsinntektene er presentert inklusive alle avgifter med fradrag for merverdiavgift. Inntektsføring finner sted ved levering av varer til kundene.

1.2 KLASIFISERING OG VURDERING AV

BALANSEPOSTER

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretslopet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi dersom verdifallet ikke forventes å være forbigående.

1.3 VAREBEHOLDNING

Varebeholdningens verdi blir beregnet etter prinsippet om glidende gjennomsnitt og fluktuierer i takt med prisjusteringer på varene.

1.4 KUNDEFORDRINGER OG ANDRE

FORDRINGER

Kundefordringer og andre fordringer er oppført til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap.

1.5 KORTSIKTIGE INVESTERINGER

Finansielle investeringer klassifiseres som omløpsmidler. Kortsiktige investeringer (obligasjoner og sertifikater) som inngår i en handelsportefølje med henblikk på videre salg, vurderes til markedsverdi. Obligasjoner og sertifikater som holdes til forfall vurderes til kostpris tillagt amortisert over- og underkurs.

1.6 VARIGE DRIFTSMIDLER OG

IMMATERIELLE RETTIGHETER

Balanseførte driftsmidler omfatter investeringer som gir kapasitetsøkning eller vesentlig kvalitetsbedring. Disse er oppført i balansen til kostpris redusert for ordinære avskrivninger og nedskrivninger. Programvare, enten den er kjøpt eller egenutviklet, er presentert på linjen for lisenser og programvare. Unntaket er operativsystemer ol. som leveres sammen med maskinvare. Behandlingen for øvrig er lik med varige driftsmidler. Investeringer i butikklokaler vurderes samlet i en portefølje ved vurdering av hvorvidt virkelig verdi er lavere enn bokført verdi. Driftsmidler som ikke er i bruk nedskrives til gjenvinnbart beløp.

Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet.

Tap ved salg av anleggsmidler er beregnet som differansen mellom salgssum og bokført verdi, og er presentert netto under øvrige driftskostnader. Gevinst ved salg av anleggsmidler, som er beregnet på tilsvarende måte, er presentert netto under andre inntekter.

1.7 SKATT

Utsatt skatt er beregnet med 24 prosent på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer ved utgangen av regnskapsåret mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier. Negative midlertidige forskjeller og positive midlertidige forskjeller som reverseres eller kan reverseres i samme periode er utlignet.

1.8 PENSJONSFORPLIKTELSE

Vinmonopolets ansatte er tilknyttet Statens Pensjonskasse (SPK). Selskapet har dessuten pensjonsordninger vedrørende avtalefestet førtidspensjon (AFP) og lønnsytelser utover 12G. Pensjonsordningen for lønnsytelser utover 12G er finansiert over drift. Pensjonsordningen i SPK er forsikrings-teknisk oppbygd. Ordningen er imidlertid ikke fondsbasert. Utbetalingen av pensjonene er garantert av staten (Pensjonsloven §1). Premiefastsettelse og beregning av pensjonsforpliktelsene skjer etter aktuarielle prinsipper. Det blir simulert en avkastning av fondsmidler tilsvarende langsiktige statsobligasjoner. Avvik i den faktiske utvik-

lingen fra de beregningsmessige forutsetninger vil kunne gi både en over- og underfinansiering av ordningen. Ved overgangen til forsikringsteknisk oppbygging i 1995 var pensjonsordningen i balanse, idet fondsmidler ble satt til beregnet pensjonsforpliktelse på dette tidspunktet.

Vinmonopolet følger Norsk Regnskapsstandard 6A som gir regnskapspliktige mulighet til å anvende rammeverket i International Accounting Standard 19 (IFRS). Årets beregnede kostnad føres over resultatregnskapet som lønn og andre personalkostnader. Nåverdien av pensjonsforpliktelsen er etter fradrag for beregnede pensjonsmidler klassifisert som langsiktig gjeld i balansen. Estimaterendringer føres løpende direkte mot egenkapitalen.

I 1997 ble det forhandlet frem avtalefestet førtidspensjon (AFP). Ordningen innebærer at ansatte kan gå av med pensjon ved fylte 62 år eller senere. Ved fylte 67 år går arbeidstaker over på normal pensjon. Det betales ordinær premie til AFP i perioden. Den ordinære pensjonsforpliktelsen fra fylte 67 år kostnadsføres i perioden fram til antatt tidspunkt for førtidspensjonering (AFP). Ved beregning av AFP-forpliktelsene er det benyttet samme forutsetninger som for de ordinære pensjonsforpliktelsene, samt estimat for uttakstilbøyeligheter.

Selskapets pensjonsforpliktelser, både sikret og usikret, beregnes som den diskonterte verdi av de fremtidige pensjonsytelser som anses påløpt på balansedagen. Det forutsettes at arbeidstakerne opparbeider sine pensjonsrettigheter lineært over den yrkesaktive perioden. Pensjonsmidlene er vurdert til virkelig verdi og fratrasket i netto pensjonsforpliktelse i balansen. Eventuell overfinansiering balanseføres i den grad overfinansieringen kan utnyttes eller tilbakebetales. Netto pensjonsmidler presenteres som andre langsiktige fordringer, mens netto pensjonsforpliktelser presenteres som avsetning for forpliktelser.

Endringer i forpliktelsen og pensjonsmidlene som skyldes endringer i og avvik mot beregningsforutsetningene (estimatendringer) føres direkte mot egenkapitalen.

Periodens netto pensjonskostnad er inkludert i lønn og sosiale kostnader og består av periodens pensjonsopptjening, rentekostnad på den beregnede pensjons-

forpliktelsen, forventet avkastning av pensjonsmidlene, resultatført virkning av avvik mellom faktisk og forventet avkastning, samt periodisert arbeidsgiveravgift.

Arbeidstakers andel av pensjonspremien er kommet til fradrag i netto pensjonskostnad.

1.9 LEIEAVTALER

Leieavtaler hvor det vesentligste av risiko og avkastning er forbundet med eierskapet, og ikke med leieavtalen, behandles som en operasjonell leieavtale og leiebetalinger klassifiseres som driftskostnad i regnskapet.

1.10 KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bank og finansielle plasseringer.

1.11 VALUTA

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Valutakursendringer resultatføres løpende i regnskapsperioden under finansposter.

1.12 TILKNYTTET SELSKAP

Investering i tilknyttet selskap vurderes etter de generelle vurderingsregler (kostmetoden) i selskapsregnskapet.

2. SALGSINNTEKTER

Fordeling hovedvaregrupper (tall i millioner)	2016	2015
Svakvin	8 385	8 050
Sterkvin	102	111
Brennevin	4 389	4 292
Øl	289	259
Alkoholfritt	31	24
Andre salgsvarer	62	57
Sum	13 258	12 793

Alkoholavgifter utgjør 7 008,9 millioner kroner av salgsinntekter og varekostnader (6 781,4 millioner kroner i 2015).

3. VAREFORBRUK

Vareforbruket i resultatregnskapet er fastsatt til verdien av varekjøp justert for beholdningsendringer i henhold til vareopptellinger. Verdien av varebeholdningen justeres kontinuerlig som en konsekvens av at Vinmonopolet benytter glidende gjennomsnittspris, jmfør note 1.3. Alkoholavgifter inngår i vareforbruket.

4. LØNNSKOSTNADER, ANTALL ANSATTE OG GODTGJØRELSE

1 000 kroner	2016	2015
Lønn	778 802	751 864
Arbeidsgiveravgift	98 141	97 391
Pensjonskostnader inkl. arb.giv.avg.	119 647	134 040
Innleid arbeidskraft	3 146	5 241
Andre godtgjørelser	5 444	2 653
Annen personalkostnader	18 393	29 698
Sum	1 023 574	1 020 886

PERSONALE

Antall fast ansatte pr. 31.12.	1812
Herav: Heltidsansatte	666
Deltidsansatte	1146

Antall årsverk er 1152 (1152 for 2015). Lønnsjustering i 2016 var 2,4 prosent.

Per 31. desember 2016 besto Vinmonopolets ledergruppe av Hilde Britt Mellbye (adm.dir), Lars Sogn, Siv Tophøj, Halvor Bing Lorentzen, Jan-Olav Styrvoid, Elisabeth Hunter og Geir Mosether. Samlet godtgjørelse for ledergruppen i 2016 var 12,7 mill. kroner og 13,7 mill. kroner i 2015.

LØNN OG YTelser TIL LEDENDE ANSATTE

Godtgjørelser ledergruppen 2016

1000 kroner	Lønn	Pensjonskostnad	Andre godtgjørelser	Sum
Kai G. Henriksen**	1 371	72	79	1 522
Hilde Britt Mellbye*	383	38	31	452
Siv Tophøj	1 296	316	159	1 771
Elisabeth Hunter	1 616	204	159	1 979
Jan-Olav Styrvoid	1 372	200	159	1 731
Lars Sogn	1 796	297	151	2 244
Halvor Bing Lorentzen	1 005	181	160	1 346
Geir Mosether	1 338	199	158	1 695

* Hilde Britt Mellbye begynte 1. november 2016

** Lønn og godtgjørelse til Kai Henriksen ble utbetalt til og med juni 2016

Godtgjørelser ledergruppen 2015

1000 kroner	Lønn	Pensjonskostnad	Andre godtgjørelser	Sum
Kai G. Henriksen	2 300	837	177	3 314
Siv Tophøj	1 261	312	119	1 692
Elisabeth Hunter	1 670	201	112	1 983
Jan-Olav Styrvoid	1 333	198	116	1 647
Lars Sogn	1 834	295	116	2 245
Halvor Bing Lorentzen	978	178	118	1 274
Geir Mosether	1 279	197	116	1 592

Samlet utbetalt styrehonorar i 2016 er kr 1 285 000,-, herav kr 240 000,- til styrets leder. For 2015 var det utbetalt styrehonorar på kr 1 358 000,-, herav kr 240 000,- til styrets leder. Samlet honorar til bedriftsforsamlingen og kontrollkomite i 2016 var kr 69 014 (i 2015 kr 71 850,-).

Administrerende direktør Hilde Britt Mellbye har en 12 mnd etterlønsavtale.

Revisjonshonorarer

1 000 kroner	2016	2015
Lovpålagte revisjoner		
(inkl. teknisk bistand med årsregnskapet)	788	710
Andre attestasjonstjenester	-	69
Skatterådgivning		
(inkl. teknisk bistand med ligningspapirer)	35	33
Annen bistand	31	43
SUM	854	855

Alle tall oppgitt i oversikten over er eksklusive merverdiavgift.

5. ANDRE DRIFTSKOSTNADER

Andre driftskostnader inkluderer følgende kostnader:

1 000 kroner	2016	2015
Meter og kurs ansatte	18 417	18 770
Frakt og transport	6 478	6 600
Energi	11 665	10 819
Kostnader lokaler	189 172	184 760
Inventar og driftsmaterialer	43 064	18 588
Vedlikehold- og servicekostnader	16 175	35 530
Eksterne tjenester	38 022	38 679
Kontorrekvisita, trykksaker mv.	4 759	4 919
IT, telefon, porto mv.	20 449	16 887
Reisekostnader	11 812	10 999
Informasjons- og emballasjemateriell	14 689	14 737
Forsikringer og bankomkostninger	30 904	31 769
Tap ved avgang anleggsmidler	686	5 034
Andre kostnader	12 311	9 419
SUM	418 603	407 510

6. FINANSPOSTER

Finansposter inneholder følgende inntekter og kostnader:

1 000 kroner	2016	2015
FINANSINNTEKTER		
Renteinntekter bank	12 037	20 071
Renteinntekter annet	29	-
Avkastning obligasjoner og fastrenteavtaler	-	-
Avkastning eksterne plassering	8 443	2 129
Andre finansinntekter	15	22
SUM	20 524	22 222
FINANSKOSTNADER		
Rentekostnader bank	-	-
Andre finanskostnader	331	286
SUM	331	286

7. KONTANTER OG BANKINNSKUDD

Pr 31.12.2016 var 36,4 millioner kroner av selskapets bankinnskudd avsatt til betaling av skattetrekk for ansatte (32,4 millioner kroner i 2015). Bankbeholdningen er plassert på konsernkontosystem i Sparebanken Midt-Norge.

8. FINANSIELLE Plasseringer

Vinmonopolets finansielle plasseringer består av følgende:

1 000 kroner	Kostpris	Markedsverdi	Bokført verdi
Fastrenteinnskudd	74 039	78 450	78 450
Eksterne plassering	289 959	327 735	327 735
SUM	363 998	406 186	406 186

Fastrenteinnskudd og annen eksterne plassering er bokført til markedsverdi

Eksterne plassering består av et samlet innskudd til forvalter som har investert midlene på vegne av AS Vinmonopolet i særinnskudd, obligasjoner og sertifikat med fast rente innenfor stats-, industri- og finanssektoren. Plasseringen hadde ved utgangen av 2016 en gjennomsnittlig dursjon på 2,36 år, og dersom investeringene realiseres vil dette gi en gjennomsnittlig årlig avkastning på 1,88 prosent. Porteføljens gjennomsnittlige løpetid skal være fra 1 - 5 år. Investeringen har for 2016 gitt en faktisk avkastning på 2,62 prosent p.a

Investeringene gjennom forvalter (eksterne plassering) inngår i en handelssportefølje med henblikk på videregående salg og er vurdert til markedsverdi DNB har forvaltet våre eksterne plasseringer siden 01.04.15

9. VAREBEHOLDNING

Vinmonopolets varebeholdning fordeles på 315 butikker, samt et eget lager som håndterer utsendelser for fjernhandelskanalen. Verdien av varebeholdningen vises i tabellen under:

1 000 kroner	2016	2015
Varelager i butikk	922 523	854 376
Varelager fjernhandel	4 241	4 504
Total varelagerbeholdning	926 765	858 880
Ukurans	-1 400	-300
SUM	925 365	858 580

10. KUNDEFORDRINGER

Kundefordringer er oppført til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap på krav med 300 000 kroner (300 000 kroner i 2015).

I kundefordringer inngår krav mot kredittkortselskap med 5,3 millioner kroner (0,9 millioner kroner i 2015).

11. ANDRE KORTSIKTIGE FORDRINGER

Andre kortsiktige fordringer er opptært til pålydende og består av:

	2016	2015
--	------	------

Forskuddsbetalte kostnader	20 739	20 712
Andre kortsiktige fordringer	1 405	827
SUM	22 142	21 539

12. LANGSIKTIGE FORDRINGER OG AKSJER

Langsiktige fordringer og aksjer er opptært til pålydende og består av:

	2016	2015
--	------	------

Obligasjons- og pantelån	843	843
Aksjer	327	327
SUM	1 170	1 170

13. LISENSER, PROGRAMVARE OG VARIGE DRIFTSMIDLER

	2016	2015	2014	2013	2012
--	------	------	------	------	------

Anskaffelseskost 01.01	210 896	123 240	1 936	528 672	37 536
Tilgang	22 166	3 682	147	36 043	-
Avgang	-	81	-156	-9 511	-
Anskaffelseskost 31.12	233 062	126 841	1 927	555 204	37 536
Akkumulert avskrivning 01.01	154 397	99 729	1 791	367 702	24 556
Årets avskrivning	20 413	10 448	23	25 574	549
Avgang	-	-77	-156	-9 219	-
Akkumulert avskrivning 31.12	174 810	110 099	1 658	384 057	25 105
Bokført verdi 01.01.2016	56 500	23 511	146	160 970	12 980
Bokført verdi 31.12.2016	58 253	16 742	269	171 148	12 431

	2016	2015	2014	2013	2012
--	------	------	------	------	------

Anskaffelseskost 01.01	183 421	4 312	1 163	14 186	1 105 363
Tilgang	8 926	-	-	3 885	74 850
Avgang	-4 799	-	-	-14 186	-28 733
Anskaffelseskost 31.12	187 548	4 312	1 163	3 885	1 151 480
Akkumulert avskrivning 01.01	132 919	-	-	-	781 094
Årets avskrivning	9 801	-	-	-	66 807
Avgang	-4 445	-	-	-	-13 898
Akkumulert avskrivning 31.12	138 275	-	-	-	834 003
Bokført verdi 01.01.2016	50 503	4 312	1 163	14 186	324 270
Bokført verdi 31.12.2016	49 273	4 312	1 163	3 885	317 477

Ordinære avskrivninger beregnes på bakgrunn av økonomisk levetid for driftsmidlene og fordeles lineært etter følgende satser:

Lisenser og programvare	20 %
EDB-utstyr/kontormaskiner	20 - 33,3 %
Transportmidler	20 %
inventar	15 - 20 %
Forretningsbygg	1,5 - 5 %
Leide lokaler	10 %
Tomter	0 %
Kunst	0 %

Obligasjons- og pantelån er ytet i forbindelse med selskapslets leieavtaler. Lånene er rentefrie og bundet inntil kontraktsutløp. Posten aksjer består av Syklus Materialgjenvinning AS med 220.384 kroner (stemme- og eierandel er 22,7 prosent), aksjer i Syklus Glass AS med 6.816 kroner (stemme- og eierandel er 22,7 prosent), samt del heleide datterselskapet Nørdspelet AS 100 000 kroner, se note 21 for ytterligere informasjon.

Syklus Materialgjenvinning AS og Syklus Glass AS har begge forretningsadressen Haslevangen 14 i Oslo. Selskapenes foreløpige regnskap for 2016 viser et resultat før skatt på henholdsvis 4,1 millioner kroner (Syklus Materialgjenvinning AS), og 9,6 millioner kroner (Syklus Glass AS). Sum egenkapital viser 51,4 millioner kroner for Syklus Materialgjenvinning AS, og -28,4 millioner kroner for Syklus Glass AS. Det er negativ egenkapital i Syklus Glass AS ved årsskiftet. Dette er en konsekvens av at selskapet er midt i den operasjonelle gjennomføringen av fisjonen. Det er forventet positive resultater fremover i selskapet. Verdien av investeringen er dermed vurdert til å være i behold.

14. SKATT

Beregning av utsatt skatt/utsatt skattefordel og endring i utsatt skatt/utsatt skattefordel

Midlertidig forskjeller som inngår i grunnlaget for utsatt skatt/utsatt skattefordel

	2016	2015
--	------	------

Varige driftsmidler	23 711	10 671
Fordringer	-300	-300
Varelager	-1 400	-300
Pensjonsforpliktelser	-792 124	-1 122 165
Gevinst og tapskonto	11 719	14 649
Regnskapsmessig avsetning for forpliktelser	-1 000	-
Andre forskjeller	-682	-692
Grunnlag for utsatt skatt/skattefordel i balansen	-760 076	-1 098 137
Utsatt skatt/ skattefordel i regnskapet	-182 418	-274 534

Herav pensjonsforpliktelse direkte mot EK	808 673	1 087 797
Herav utsatt skatt direkte mot EK	194 082	271 949

Grunnlag for skattekostnad, endring i utsatt skatt og betalbar skatt

Resultat før skattekostnad	199 356	161 430
Permanente forskjeller	1 730	2 119
Grunnlag for årets skattekostnad	201 086	163 548
Endring i forskjeller som inngår i grunnlag for utsatt skatt/skattefordel	-58 937	17 103
Skattepliktig inntekt (grunnlag for betalbar skatt i balansen)	142 149	180 651

Fordeling av skattekostnaden

Betalbar skatt (25 % av grunnlag for betalbar skatt i resultatregnskapet (27 % for 2015))	35 537	48 776
Sum betalbar skatt	35 537	48 776
Endring i utsatt skatt/skattefordel	14 734	-4 617
Endring i utsatt skatt/skattefordel som følge av endret skattesats	-486	207
Skattekostnad (25 prosent av grunnlag for årets skattekostnad)	49 785	44 366

Avstemning av årets skattekostnad

Regnskapsmessig resultat før skattekostnad	199 356	161 430
Beregnet skatt 25 %	49 839	43 586
Skattekostnad i resultatregnskapet	49 785	44 366
Differanse	53	-780

Differanse består av følgende:

25% av permanente forskjeller	432	573
Endring i utsatt skatt/utsatt skattefordel som følge av endret skattesats	-486	207
Sum forklart differanse	-53	780

Betalbar skatt i balansen

Betalbar skatt i skattenoten	35 537	48 776
Skattevirkning av konsernbidrag, stiftelse- /emisjonskostnader	-	-
Betalbar skatt i balansen	35 537	48 776

15. OVERSKUDDSANDEL

Det er beregnet 50 prosent overskuddsandel av resultat etter skatt for 2016, dvs den andel av overskuddet som utbetales som utbytte. Stortinget har fastsatt at 50 prosent av overskuddet etter skatt skal tilfalle staten. Overskuddsandelen kommer i tillegg til lovpålagt utbytte på 2 500 kroner i henhold til Vinmonopolloven §4. Sum av utbytte og overskuddsandel er presentert som overskuddsandel i note 18.

16. ANNEN KORTSIKTIG GJELD

Annen kortsiktig gjeld inkluderer følgende:

	2016	2015
--	------	------

Lån fra ansatte gjennom eget interessedepot	-	-
Gavekort	46 172	41 639
Andre pålepte kostnader	-	-
Uopptjent inntekt	3 496	3 854
Skyldig lønn og feriepenger	116 091	112 331
SUM	165 759	157 824

17. AKSJEKAPITAL

Selskapets aksjekapital består av 100 aksjer à 500 kroner. Samtlige aksjer eies av Staten ved Helse- og Omsorgsdepartementet.

18. EGENKAPITAL

Årsoppgjør	Årsoppgjør	Årsoppgjør	Balansedato	2016
Egenkapital 31.12.2016	50	1 443 249	-614 592	828 706
Årets resultat		149 570		149 570
Årets endring estimativvik		-	201 256	201 256
Overskuddsandel		-74 786	-	-74 786
Egenkapital 31.12.2016	50	1 443 249	-614 592	828 706

19. PENSJONSFORPLIKTELSE

Vinmonopolet har pensjonsordninger som omfatter i alt 2 147 personer (2 166 personer i 2015). Ordningene gir rett til definerte fremtidige ytelser. Disse er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsene fra folketrygden. Vinmonopolets pensjonsordninger er organisert gjennom Statens Pensjonskasse. I tillegg til den kollektive pensjonsordningen har enkelte ledende ansatte en tilleggspensjon som finansieres over selskapets drift. Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i lov om obligatorisk tjenestopen-sjon. Ved beregning av årets netto pensjonskostnad legges foregående års forutsetninger til grunn. Under vises forutsetningene som er lagt til grunn for å beregne netto. De aktuariemessige forutsetninger er basert på vanlige forutsetninger innen forsikring når det gjelder demografiske forhold.

Forutsetning	2016	2015
Diskonteringsrate	2,60 %	1,90 %
Lønsregulering	2,50 %	2,50 %
Pensjonsregulering	1,50 %	1,50 %
Avkastning på pensjonsmidler	2,60 %	1,90 %
G-regulering	2,25 %	2,25 %
Frivillig avgang	3,00 %	3,00 %
Årlig uttakstilbøyelighet - AFP (62-67 år)	15,00 %	15,00 %

Årets pensjonskostnad fremkommer slik:

2016	2015
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	105 957
Resultatført planendring	-
Resultatført estimatavvik	-5 631
Rentekostnad av pålepte pensjonsforpliktelser	45 276
Risikopremie/administrasjon	2 880
Avkastning av pensjonsmidlene	-28 119
Netto pensjonskostnad	120 363
Arbeidsgiveravgift	13 709
Netto pensjonskostnad før ansatt trekk	134 072
Medlemsandel trukket	14 425
Total netto pensjonskostnad	119 647

Pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler fremkommer slik:

2016	2015
Pensjonsforpliktelser brutto - DBO	-2 232 081
Verdi av pensjonsmidler	1 537 228
Beregnet netto pensjonsforpliktelse	-694 852
Arbeidsgiveravgift	-97 272
Balanseført netto pensjonsforpliktelse	-792 124

20. LEIEFORPLIKTELSE

Selskapet har kontraktsfestede leieforpliktelser som medfører følgende utbetalinger de nærmeste årene (tall i tusen):

2016	2015	2014	2013
131 687	137 070	151 879	162 164

Antall leieavtaler som er leie av butikklokaler er 316. Ved leie av butikk-lokaler er det vanlig å inngå 15 års kontrakter som er delt opp i 3 eller 4 leieperioder.

21. NORDPOLET

AS Vinmonopolet overtok 01.01.1999 driften av Nordpolet AS på Svalbard. Innskutt aksjekapital er 100 000 kroner. Nordpolets overskudd skal tilbakeføres lokalsamfunnet på Svalbard gjennom Longyearbyen Lokal-styre, og konsolideres derfor ikke. Datterselskapet er vurdert til historisk kost i regnskapet til AS Vinmonopolet.

2016	2015
Salgsinntekter	24 211
Vareforbruk	14 773
Ordinære avskrivninger	
Andre driftskostnader	4 149
Driftsresultat	5 289
Finansposter	67
Årets resultat	5 356
Disponering av resultat	
Til Longyearbyen Lokaltstyre	5 356

2016	2015
Anleggsmidler	0
Omløpsmidler	10 525
Eiendeler	10 525
Egenkapital	4 380
Kortsiktig gjeld	6 145
Gjeld og egenkapital	10 525

22. NÆRSTÅENDE PARTER

AS Vinmonopolet er et særlovsselskap heleiet av Helse- og omsorgs-departementet (HOD). HOD og andre virksomheter eiet av HOD er definert som nærstående til AS Vinmonopolet. Det foreligger ingen vesentlige transaksjoner med disse. I tillegg har AS Vinmonopolet vesentlige transaksjoner med de statsede aksjeselskapene Posten Norge AS (underlagt Samferdselsdepartementet) og Entra Eiendom AS (underlagt Nærings- og handelsdepartementet) knyttet til henholdsvis distribusjonstjenester og leie av lokaler.

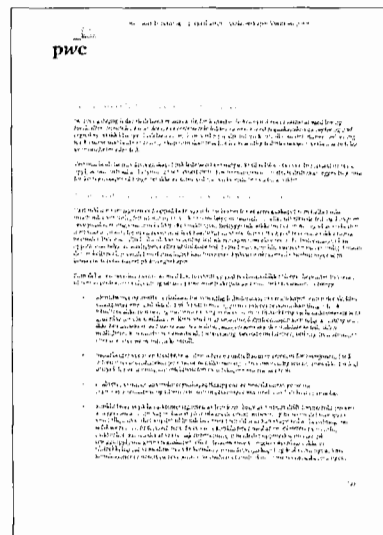
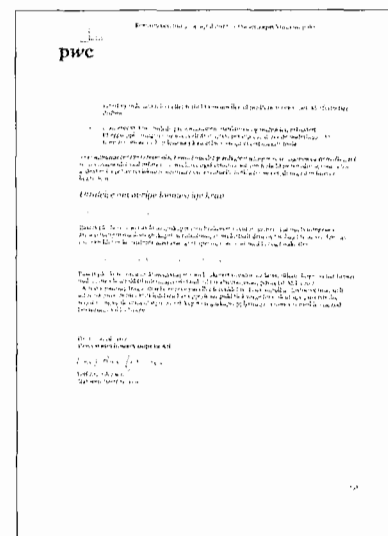
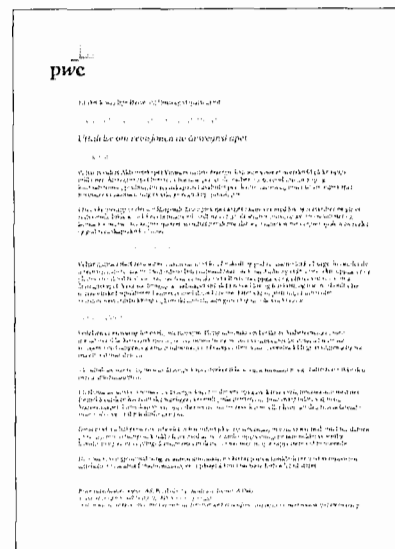
Administrerende direktørs ektefelle Knut Collett Mellbye eier sammen med felles barn Kuren og Fredrik Mellbye selskapet Brinkbygg AS (org. nr. 989134302). Brinkbygg AS er delier i Øst Eiendom Wienerbrødkjæringa 3 AS (org. nr. 994 934 783) og Øst Eiendom Holding II AS (org. nr. 997 078 799) som leier ut butikklokaler til Vinmonopolet.

KONTROLLKOMITEENS INNSTILLING

Kontrollkomiteen har gjennomgått det avsluttede og reviderte årsoppgjør samt revisjonsberetningen. Styrets forslag til disposisjon av overskuddet kr. 149,6 mill. har Kontrollkomiteen ingen merknader til. Kontrollkomiteen anbefaler at bedriftsforsamlingen gir sin tilslutning til det fremlagte årsoppgjør for 2016.
Oslo, 12. mai 2017
Ole John Østenstad
Anne-Karing Nygaard
Gunn Inger Løvseth

BEDRIFTSFORSAMLINGENS UTTALELSE

I samsvar med revisjonsberetningen for 2016 og kontrollkomiteens innstilling, anbefaler bedriftsfor-samlingen at regnskapet for 2016, slik det fremstår etter styrets vedtak av 4. april 2017, blir fastsatt som selska-pets regnskap for 2016. Likeledes anbefaler bedriftsfor-samlingen at årsberetningen godkjennes.
Oslo, 12. mai 2017

Nøkkeltall

	2016	2015	2014	2013	2012
Salg i 1 000 liter					
Svinvin	66 402	65 899	66 773	66 432	66 432
Sterkvin	522	572	597	636	636
Brennvin	11 306	11 191	11 260	11 486	11 486
Øvrige produkt	3 074	2 812	2 516	2 078	2 078
SUM	81 304	80 474	81 146	80 632	80 632

INNTEKTER OG RESULTAT millioner kroner					
Brutto salgsinntekter	16 573,0	15 991,0	15 775,4	15 370,5	15 370,5
Driftsinntekter	13 269,4	12 805,7	12 634,2	12 307,3	12 307,3
Driftsresultat	179,2	139,5	252,0	88,6	86,2
Resultat før skatt	199,4	161,4	290,7	123,3	120,9

KAPITAL					
Total kapital i millioner kroner	3 791,5	3 723,4	3 610,9	3 291,2	3 320,0
Egenkapital i millioner kroner	828,6	552,7	461,4	556,8	479,0
Egenkapitalandel i prosent	21,9	14,8	12,8	16,9	14,4

LØNNSOMHET i prosent					
Bruttomargin 1)	12,7	12,8	13,0	12,7	12,7
Resultatgrad 2)	1,5	1,3	2,3	1,0	1,0
Totalkapitalrentabilitet 3)	5,4	4,4	8,5	3,8	3,8
Egenkapitalrentabilitet 4)	30,9	31,8	57,1	29,7	32,2

LIKVIDITET					
Likviditetsgrad i prosent 5)	151,6	152,5	151,9	155,4	155,4
Arbeidskapital i millioner kroner 6)	1 119,7	1 074,8	1 017,6	965,4	965,4

PERSONALE					
Antall fast ansatte pr. 31.12.	1812	1857	1825	1802	1802
Herav: Heltidsansatte	666	644	657	652	652
Deltidsansatte	1146	1213	1168	1150	1150
Antall årsverk	1152	1152	1156	1139	1139
Antall butikker pr. 31.12.	315	306	297	288	288

1) Bruttomargin =	$\frac{\text{driftsinntekt} - \text{vareforbruk}}{\text{driftsinntekt}}$	x 100	2) Egenkapitalrentabilitet =	$\frac{\text{resultat før vinmonopolavgift}}{\text{egenkapital 11. og 31.12.}}$	x 100
3) Resultatgrad =	$\frac{\text{resultat før vinmonopolavgift} + \text{finanskostnader}}{\text{driftsinntekt}}$	x 100	4) Likviditetsgrad =	$\frac{\text{omlagsmiddel}}{\text{kortsiktig gjeld}}$	x 100
5) Totalkapitalrentabilitet =	$\frac{\text{resultat før vinmonopolavgift} + \text{finanskostnader}}{\text{gjennomsnitt av totalkapital 11. og 31.12.}}$	x 100	6) Arbeidskapital =	$\frac{\text{omlagsmiddel} - \text{kortsiktig gjeld}}$	

Statistikk

SALGET 2016

Vinmonopolets salg har flatet ut de siste årene, men omsetningen (kr.) økte i fjor fordi folk kjøper noe dyrere produkter enn tidligere. Salget økte med 830.000 liter eller 1 prosent i 2016. Gjennom store deler av året var vekst-takten rundt 0,7 prosent. Temporær salgsnedgang i ukene etter påske- og høstferien kan indikere at mange roiser til utlandet i feriene og i økende grad kjøper varer i utlandet eller på taxfree. Godvær og gunstig plassering av helligdager i mai og begynnelsen av juni ga betydelig salgsvekst i en femukersperiode. Få fridager i julen brøstet salgsutviklingen mot slutten av året til tross for at Vinmonopolet hadde åpent på nyttårsaften for første gang. Åpning av ni nye butikker bidrar også til å forklare noe av økningen.

Tabell 1. Solgte varemengder 2007 – 2016, hovedvaretype, 1000 liter

År	Totalt	Brennevin ¹	Sterkvin ²	Svakvin ³	Øl ⁴	Alkoholritt ⁵
2007	71 079	12 657	958	56 651	715	98
2008	73 828	12 797	895	59 278	755	102
2009	76 746	12 873	840	62 108	820	104
2010	77 960	12 601	744	63 461	1 015	139
2011	78 395	12 096	673	64 278	1 180	168
2012	79 869	11 852	639	65 708	1 448	223
2013	80 631	11 485	609	66 443	1 815	280
2014	81 160	11 261	569	66 797	2 215	318
2015	80 475	11 191	539	65 914	2 482	349
2016	81 304	11 306	519	66 402	2 641	436

Tabell 2. Solgte mengder brennevin¹ 2012 - 2016, ulike varettyper, 1000 liter

Varetype	2012	2013	2014	2015	2016
Vodka	3 560	3 499	3 446	3 398	3 392
Norge	1 360	1 323	1 244	1 186	1 284
Polen	643	679	626	612	565
Sverige	476	496	458	484	502
England	389	350	399	411	391
Andre land	691	652	718	705	650
Druebrennevin	2 243	2 080	1 917	1 818	1 716
Frankrike	2 195	2 032	1 864	1 767	1 671
Cognac	1 626	1 492	1 368	1 310	1 225
Øvrig fransk	569	540	496	457	446
Andre land	48	48	53	51	45
Whisky	1 301	1 293	1 294	1 315	1 344
Skottland	877	867	864	887	903
Maltwhisky	131	144	146	156	166
Øvrig skotsk	747	723	718	730	736
Irland	190	192	200	205	220
USA	109	111	114	115	128
Canada	120	119	111	99	86
Andre land	4	4	6	8	8
Akevitt	1 240	1 206	1 216	1 241	1 282
Norge	1143	1102	1 091	1 116	1 142
Sverige	35	42	58	64	82
Danmark	56	45	44	47	47
Andre land	6	17	24	14	11
Likør	1 236	1 170	1 166	1 173	1 197
Brennevin, annen	806	733	693	680	738
Bitter	621	642	638	654	673
Gin	466	463	475	469	480
Brennevin, nøytralt < 37,5 %	137	160	174	209	240
Rom	152	152	155	162	165
Fruktbrennevin	70	68	67	62	65
Genever	19	18	17	16	16
Totalsum	11 852	11 485	11 261	11 191	11 306

1000 liter	Desember		Endring	
	2015	2016	Liter	Prosent
Svakvin	65 914	66 402	489	0,7%
Brennevin	11 191	11 306	115	1,0%
Øl	2 482	2 641	159	6,4%
Sterkvin	539	519	-20	-3,7%
Alkoholritt	349	436	87	24,9%
Totalsum	80 475	81 304	830	1,0%
Totalsum eks. alkoholfritt	80 125	80 868	743	0,9%

Tabell 3. Solgte mengder sterkvin² 2012 - 2016, ulike varettyper, 1000 liter

Sterkvin	2012	2013	2014	2015	2016
Vermut	350	324	297	271	255
Portvin	131	134	136	143	146
Sherry	110	102	95	87	81
Sterkvin, annen	31	32	26	26	25
Madeira	12	12	12	13	12
Totalsum	634	605	567	539	519

Tabell 4. Solgte mengder svakvin³ etter varettype, land og distrikt, 2012 - 2016, 1000 liter

Land	2012	2013	2014	2015	2016
RØDVIN	43 053	42 591	41 547	41 108	40 573
Italia	16 265	17 316	17 629	17 496	16 567
Veneto	4 415	4 815	4 958	5 020	4 672
Puglia	5 025	4 825	4 192	3 792	3 267
Piemonte	2 516	2 697	2 640	2 840	3 076
Toscana	1 853	1 987	1 930	1 569	1 351
Abruzzo	1 616	1 464	1 463	1 286	1 014
Sicilia	332	280	380	759	853
Andre italienske	509	1 249	2 066	2 230	2 333
Spania	5 929	5 489	5 368	5 037	5 358
Valencia	1 887	1 840	1 923	1 941	1 886
Rioja	1 209	1 245	1 195	1 192	1 186
Aragon	105	116	274	400	742
Catalonia	1 071	805	634	484	557
Castilla y León	456	386	322	164	191
Andre spanske	1 199	1 096	1 021	856	796
Chile	3 812	3 947	3 831	4 021	4 259
Frankrike	5 319	5 337	4 923	4 376	4 167
Languedoc-Roussillon	3 032	2 833	2 488	2 030	1 660
Rhône Sør	1 096	1 229	1 338	1 390	1 505
Bordeaux	382	447	337	354	373
Burgund	272	283	271	243	244
Andre franske	537	544	490	358	384
USA	2 335	2 209	2 326	2 696	2 805
Australia	4 272	3 554	3 212	3 004	2 672
Portugal	1 920	2 044	1 891	2 262	2 534
Sør-Afrika	1 274	1 158	1 066	982	999
Argentina	1 674	1 306	1 065	969	888
Andre land	254	232	235	265	323
HVITVIN	16 696	17 324	17 974	17 501	17 966
Tyskland	5 298	5 473	5 481	5 142	5 076
Mosel	2 384	2 365	2 236	1 954	1 800
Rheinessen	1 322	1 410	1 371	1 311	1 347
Pfalz	220	300	401	475	591
Nahe	367	424	510	562	576
Rheingau	732	745	755	676	560
Andre tyske	273	230	208	164	202
Frankrike	4 651	4 966	5 083	4 639	4 800
Burgund	1 317	1 400	1 375	1 180	1 214
Sørvest	1 045	1 189	1 326	1 130	1 160
Languedoc-Roussillon	737	839	888	901	951
Loire	719	749	681	669	507
Øvrig	508	454	461	430	404
Bordeaux	85	73	107	83	305
Alsace	219	243	233	211	204
Andre franske	21	18	11	35	55
Italia	1 907	1 886	1 982	1 940	1 973
Chile	732	816	958	1 184	1 406
Australia	1 169	1 084	1 086	1 164	1 296
Ungarn	770	717	729	652	634
New Zealand	196	385	496	517	537
Østerrike	297	311	368	441	429
Sør-Afrika	273	317	395	354	422
Spania	472	474	453	456	409
Portugal	265	303	343	382	361
Argentina	480	446	431	361	329
USA	176	136	153	243	264
Andre land	9	9	16	26	29
MUSSERENDE VIN	3 119	3 603	4 127	4 467	4 809
Italia	1 159	1 534	1 992	2 363	2 533
Prosecco	185	372	650	1 045	1 265
Veneto	608	801	931	874	827
Piemonte	312	303	303	293	297
Andre italienske	54	59	108	151	144
Spania	966	971	983	933	1 063
Frankrike	707	831	890	941	1 008
Burgund	255	328	391	399	413
Champagne	345	371	380	393	388
Andre franske	106	132	119	149	207
Australia	166	181	183	156	138
Andre land	122	86	79	73	68
ROSÉVIN	1 582	1 701	1 979	1 964	2 104
Frankrike	501	626	819	848	942
USA	241	306	346	342	356
Italia	365	289	298	266	345
Spania	201	182	222	205	174
Chile	121	175	156	131	135
Andre land	152	123	138	172	152
PERLENDE VIN	315	408	486	509	579
Italia	215	268	309	311	333
Australia	5	24	42	59	72
Portugal	61	62	63	60	63
Østerrike	12	19	30	41	50
Andre land	23	35	43	37	61
AROMATISERT VIN	286	253	244	239	236
Norge	83	75	70	71	61
Irland	61	54	50	51	49
Spania	4	4	12	26	30
Andre land	137	121	113	91	97
SIDER	42	51	51	60	72
Norge	24	29	28	27	31
England	5	6	10	10	14
Storbritannia	5	4	1	1	10
Andre land	34	40	39	38	54
FRUKTVIN	83	78	70	66	63
Finland	54	52	48	47	45
Danmark	20	20	19	16	15
Andre land	8	5	3	3	3
TOTALSUM	65 176	66 009	66 478	65 914	66 402

Tabell 5. Butikkenes omsetning 2016, kroner og liter

Butikk	Omsetning 2016 (kroner)	Omsetning 2015 (kroner)	Omsetning 2014 (kroner)	Omsetning 2013 (kroner)	Omsetning 2012 (kroner)	Omsetning 2011 (kroner)	Omsetning 2010 (kroner)
Alta	76 813 133	358 934	68 065	1 348	276 484	11 570	1 467
Andebu	12 635 221	61 529	11 115	762	47 972	1 416	265
Andenes	16 932 379	80 566	15 822	270	61 712	2 246	516
Arendal	119 071 922	616 138	78 223	4 220	517 702	13 196	2 797
Asker	225 054 718	1 184 261	86 391	7 742	1 052 538	30 292	7 298
Asker sentrum	107 344 386	560 119	45 702	3 658	489 951	17 068	3 741
Holmen Senter	117 710 332	624 142	40 689	4 084	562 587	13 224	3 558
Askim	58 766 352	277 454	54 116	2 594	212 329	7 235	1 180
Askvoll	10 503 477	51 332	9 097	311	38 991	2 551	382
Askøy	53 475 816	273 067	38 313	1 249	224 605	7 536	1 364
Austevoll	13 509 373	66 856	9 300	218	55 953	1 031	354
Bagn	14 843 079	70 733	12 090	497	56 209	1 690	247
Bardufoss	29 723 776	138 228	27 324	381	105 622	4 320	581
Beitostølen	17 797 423	84 165	10 457	525	69 909	2 656	617
Bergen	1 037 177 368	5 287 180	598 758	26 705	4 445 853	186 020	29 845
Arna	48 744 267	245 065	36 279	945	199 593	6 801	1 447
Bergen Storsenter	123 223 135	617 007	76 064	3 275	497 889	36 116	3 662
Fyllingsdalen	91 562 016	481 093	54 319	2 506	405 881	15 854	2 532
Lagunen	152 707 525	795 300	76 252	3 673	687 893	23 118	4 364
Laksevåg	43 986 995	224 091	30 175	1 054	184 882	6 795	1 185
Nesttun	59 869 117	309 174	31 472	1 917	266 211	7 768	1 806
Sjetten	99 895 399	524 506	49 469	3 067	450 758	17 879	3 333
Valkendorfsgt	143 584 335	665 114	74 144	3 581	556 031	28 192	3 166
Vestkanten	91 512 317	470 880	61 634	2 247	391 587	13 448	1 964
Åsane	98 508 455	516 263	58 685	2 500	438 494	13 497	3 087
Åsane Horisont	83 593 217	438 686	50 265	1 940	366 633	16 550	3 298
Blugn	12 886 609	56 467	14 475	359	40 179	1 258	195
Bjørkelangen	26 905 581	118 074	28 071	1 014	85 668	2 728	593
Bodo	237 390 403	1 169 909	165 753	5 335	949 251	43 636	5 933
Bodø sentrum	75 541 859	368 415	52 013	1 731	298 921	13 792	1 958
City Nord	161 848 544	801 494	113 740	3 604	650 330	29 844	3 975
Brattvåg	14 645 981	73 838	11 684	345	59 434	2 138	237
Brokstad	28 012 122	125 081	28 243	718	89 241	6 148	732
Brokelandsheia	18 510 995	94 118	14 165	397	77 542	1 703	311
Bruhagen	13 368 386	60 934	12 770	458	45 417	2 048	240
Bryne	51 648 351	258 768	36 258	1 309	207 468	12 056	1 677
Brønnøysund	38 048 851	170 453	36 738	1 115	127 085	4 693	822
Buskerud Storsenter	74 118 374	362 826	59 319	3 112	287 486	10 954	1 955
Bærum	447 720 464	2 325 776	179 157	17 206	2 061 140	55 705	12 568
Førnebu	51 496 865	254 359	13 710	1 752	230 445	6 922	1 530
Bekkestua	100 845 576	513 401	34 472	4 412	458 981	12 642	2 894
Kolsås	117 001 551	622 672	53 510	4 225	547 825	14 124	2 988
Sandvika	105 804 243	549 622	50 413	3 228	478 585	14 651	2 744
Østerås	72 572 230	385 722	27 052	3 588	345 303	7 365	2 413
Bø i Telemark	35 021 051	166 348	32 018	1 063	127 558	5 004	705
Bø i Vesterålen	7 215 127	32 306	7 764	182	23 517	727	116
Børmo	21 965 610	112 725	17 152	500	91 583	2 810	680
Båtsfjord	10 350 320	43 539	12 089	197	29 762	1 216	276
Dokka	28 329 336	125 840	30 537	1 135	89 992	3 767	409
Dombås	17 890 072	82 828	16 276	540	63 271	2 444	297
Drammen	194 484 449	965 865	128 011	8 619	799 093	25 825	4 316
Brøggernes	103 326 897	511 831	65 368	4 708	426 769	13 156	2 329
Strømse	91 157 552	454 034	62 643	3 911	372 834	12 669	1 987
Drangedal	11 259 226	54 962	10 162	564	42 525	1 409	302
Drøbak	52 231 738	275 325	26 113	1 882	241 382	4 419	1 530
Egersund	46 255 564	225 812	40 298	1 174	176 545	6 745	1 049
Eidsvoll	41 061 888	195 656	36 667	1 426	150 164	6 122	1 278
Eikelandssøen	6 875 083	33 233	6 027	175	26 081	792	159
eLager	87 799 905	373 791	38 690	2 282	315 372	10 953	6 494
Eltnesvågen	24 814 974	117 496	23 466	826	88 464	3 993	748
Elverum	72 703 893	339 751	65 603	2 843	260 037	9 877	1 391
Etnes	16 471 692	81 346	14 030	295	64 860	1 818	344
Evensker	16 107 030	75 323	16 121	310	56 404	2 108	380
Evje	23 404 809	113 819	22 408	505	87 351	3 166	390
Fagernes	55 554 659	260 658	48 895	2 255	203 105	5 312	1 091
Farsund	26 442 204	134 872	20 738	544	108 488	4 190	912
Fauske	53 868 440	249 144	52 192	1 484	189 237	5 228	1 002
Finnsnes	56 559 708	264 392	52 755	952	202 694	6 883	1 108
Flekkefjord	25 280 248	128 207	21 650	520	102 229	3 251	557
Flisa	26 518 000	112 458	30 725	1 457	77 620	2 167	489

Butikk	Omsetning 2016 (kroner)	Omsetning 2015 (kroner)	Omsetning 2014 (kroner)	Omsetning 2013 (kroner)	Omsetning 2012 (kroner)	Omsetning 2011 (kroner)	Omsetning 2010 (kroner)
Flora	36 729 753	173 003	32 656	676	130 897	7 934	841
Flå	7 607 944	35 262	5 930	156	27 903	1 168	104
Fosnavåg	17 189 070	83 633	14 908	419	65 853	2 083	370
Fredrikstad	167 398 098	790 882	129 426	7 524	626 729	23 500	3 703
Torshov	100 378 268	480 623	74 852	4 701	384 646	14 237	2 187
Østsidan	67 019 830	310 259	54 573	2 823	242 083	9 263	1 516
Froland	18 377 359	92 014	16 702	523	72 224	2 278	286
Frøya	17 218 777	71 884	20 169	500	48 960	1 764	491
Førde	75 179 299	362 611	63 956	1 719	281 809	13 293	1 834
Gausdal	18 082 196	84 999	16 093	669	66 335	1 587	314
Gello	40 443 386	194 830	19 166	1 030	169 309	4 393	932
Gjerdrum	17 867 014	88 157	12 789	596	71 480	2 872	420
Gjøvik	110 913 236	529 599	90 108	4 690	419 257	13 357	2 187
Gol	37 541 611	178 860	30 592	1 114	141 380	4 940	833
Gran	60 988 424	284 268	54 900	2 801	218 895	6 575	1 098
Grimstad	57 851 025	301 799	38 584	1 842	252 186	7 495	1 692
Gronng	14 250 254	60 658	15 958	556	42 497	1 407	239
Halden	47 732 435	221 398	43 714	2 199	167 391	7 174	920
Hamar	157 939 264	766 250	107 705	5 941	622 056	26 501	4 048
Hammerfest	42 652 410	197 347	37 558	903	151 750	6 032	1 103
Harstad	102 359 990	498 663	79 425	2 448	399 564	15 115	2 111
Haugesund	115 817 847	586 957	83 172	3 480	483 399	14 508	2 398
Hemsedal	16 361 273	75 440	9 887	303	61 640	2 891	718
Herøy	7 073 883	31 241	7 621	166	22 636	769	49
Hilra	19 908 208	88 994	21 097	904	64 851	1 778	366
Hokksund	53 109 890	254 499	47 136	2 443	197 951	6 014	954
Holmestrand	36 026 980	178 310	28 089	1 546	143 880	4 032	762
Honningsvåg	16 514 354	76 349	16 708	255	57 702	1 461	224
Horten	89 219 980	449 349	64 099	3 436	369 968	9 485	2 361
Horten	71 616 263	359 039	53 627	2 799	293 041	7 751	1 822
Asgårdstrand, åpnet 16. juni	17 601 717	90 310	10 472	638	76 927	1 734	539
Hov	12 704 342	61 679	11 283	548	48 082	1 498	268
Husnes	28 688 164	143 952	23 343	569	116 606	2 869	565
Hvaler	18 336 336	90 049	12 603	501	74 615	1 410	920
Hønefoss	87 731 715	430 311	68 929	4 241	343 099	11 995	2 047
Hayanger	9 666 008	45 819	9 235	280	34 688	1 426	191
Inderøy	10 077 235	44 571	10 019	256	32 681	1 470	145
Jevnaker	23 508 138	112 517	21 453	1 221	87 221	2 269	353
Jorpeland	34 570 634	171 285	28 706	920	134 441	6 523	695
Karmøy	135 791 359	690 941	106 237	2 867	559 680	18 878	3 278
Kåsen	84 335 481	438 625	61 663	1 812	361 606	11 454	2 090
Kopervik	51 455 877	252 317	44 575	1 055	198 074	7 424	1 189
Kautokkeino	2 507 480	10 512	3 045	24	7 180	238	25
Kirkenes	38 590 182	181 833	32 894	809	140 872	5 988	1 270
Kjøllefjord	5 740 261	24 261	6 654	153	15 840	1 522	92
Klepp	50 444 499	255 402	38 969	1 321	205 902	7 869	1 341
Knarvik	70 417 273	351 028	56 633	1 407	281 296	9 777	1 914
Kolbotn	75 369 664	389 443	33 965	2 469	336 314	13 395	3 300
Kolvereid	13 758 465	56 145	16 793	338	37 130	1 614	270
Kongsberg	88 694 723	438 361	63 982	2 804	353 798	15 767	2 010
Kongsvinger	35 566 070	147 899	38 729	2 350	102 813	3 445	561
Koppang	9 789 922	43 066	10 459	267	31 099	942	300
Korgen	10 781 347	45 441	11 494	238	32 179	1 343	187
Kragere	51 794 075	268 392	32 118	1 562	229 429	3 968	1 315
Kristiansand	260 824 807	1 383 578	147 529	8 179	1 179 462	39 611	8 796
Lillemarkens	118 238 878	612 297	66 044	3 492	519 710	19 144	3 907
Serlandsenteret	92 532 987	496 847	52 551	2 961	424 614	13 630	3 091
Vågsbygd	50 052 947	274 435	28 933	1 727	235 139	6 838	1 799
Kristiansund N.	105 456 196	507 482	88 564	3 065	398 042	15 523	2 288
Kvinnsdal	10 430 994	48 752	11 451	215	35 352	1 536	197
Kyrksæterøra	17 653 056	80 327	17 962	666	59 021	2 479	198
Lakselv	21 320 180	94 325	21 583	327	66 425	5 644	347
Langevåg	14 535 078	72 040	12 272	266	56 826	2 338	337
Larvik	140 240 737	714 309	91 244	5 605	601 336	13 072	3 052
Larvik sentrum	96 166 736	483 438	65 875	4 206	402 428	8 942	1 987
Stavern	44 074 001	230 871	25 669	1 398	198 909	4 130	1 065
Leknes	50 070 922	230 408	46 750	1 221	175 759	5 332	1 347
Lena	34 796 713	153 572	36 027	1 055	113 188	2 655	649
Lervanger	49 133 269	229 996	44 030	1 996	175 821	6 970	1 179
Lietoppen	98 521 227	499 812	60 794	3 223	417 691	15 787	2 318

Lillehammer	101 727 135	503 933	70 365	3 151	413 985	13 702	2 730
Lillesand	38 133 098	204 457	22 674	1 017	175 028	4 944	796
Lom	12 330 198	53 251	12 847	357	38 808	1 090	149
Lonevåg	10 224 422	49 581	9 286	197	38 834	1 001	263
Luster	6 172 154	29 458	5 702	121	22 674	772	190
Lyngdal	25 157 496	126 131	23 172	660	98 501	3 226	573
Lyngen	7 105 055	31 895	6 649	230	23 559	1 359	98
Lødingen	9 411 460	42 694	9 051	162	32 280	1 003	197
Lørenskog	114 669 129	573 633	76 929	3 641	475 007	15 256	2 801
Leten	15 341 005	69 415	15 691	634	51 013	1 846	232
Malvik	36 922 548	175 569	31 218	746	135 920	6 946	739
Mandal	52 811 776	266 993	40 537	1 647	218 944	4 671	1 194
Melhus	49 373 707	226 381	45 655	1 461	168 446	10 014	804
Mo i Rana	107 960 929	486 441	99 996	2 826	364 449	16 912	2 258
Molde	123 890 406	624 251	86 074	3 168	503 501	28 037	3 471
Mosjøen	53 197 943	238 589	49 576	1 168	180 620	6 383	842
Moss	54 607 269	274 168	40 089	2 589	223 512	6 416	1 562
Myre	15 544 970	72 769	15 542	228	54 678	1 820	501
Myken	27 528 671	120 130	29 651	992	86 334	2 608	546
Maløy	23 512 699	110 463	21 408	363	84 663	3 460	570
Namsos	68 537 159	305 806	69 313	2 230	223 943	9 179	1 142
Nannestad	17 182 221	82 823	15 632	690	63 848	2 316	338
Narvik	80 549 005	378 703	69 499	1 695	296 854	9 230	1 425
Nesbyen	15 697 613	74 205	12 481	463	59 465	1 428	369
Nesodden	56 538 164	300 095	24 229	2 092	263 556	7 795	2 424
Nittedal	48 716 906	248 541	31 720	2 031	202 677	10 285	1 829
Nordfjordeid	26 713 700	128 535	23 074	741	98 804	5 282	635
Norheimsund	26 139 618	133 996	18 099	587	111 007	3 586	716
Notodden	46 340 900	223 577	40 963	1 848	175 070	4 966	729
Nærbø	26 184 393	120 601	24 143	478	89 998	5 196	786
Netterøy	105 734 169	561 831	52 979	3 927	493 805	8 610	2 510
Odda	33 256 525	163 261	28 336	751	128 661	4 967	546
Oppdal	45 645 502	215 770	35 365	1 296	171 193	6 902	1 015
Orkanger	76 649 847	350 257	72 467	2 212	263 247	11 311	1 020
Os	57 201 779	297 027	36 833	1 166	250 187	7 477	1 365
Oslo	2 566 252 183	12 521 355	1 107 400	86 587	10 770 141	467 929	89 298
Aker Brygge	142 938 273	490 410	24 993	2 344	429 690	30 248	3 135
Alna	75 634 384	370 599	44 432	2 164	304 696	16 733	2 574
Briskeby	97 289 580	441 661	24 960	2 969	398 665	12 100	3 166
Bæler	37 628 921	200 087	22 252	1 374	167 854	7 391	1 217
CC Vest	222 830 168	1 087 630	57 279	9 269	993 973	21 714	5 396
Frogner	77 095 843	378 935	24 179	2 798	341 893	7 894	2 170
Grotud	50 558 909	246 750	43 427	2 261	193 206	6 289	1 566
Grunerløkka	83 419 450	422 968	36 102	1 881	354 394	26 771	3 819
Gronland Busar	54 600 864	276 250	33 003	1 351	226 491	13 197	2 208
Hasle Torg	54 815 988	278 545	26 477	1 372	232 176	15 783	2 738
Holmlia	33 499 574	174 190	20 811	1 181	146 013	4 758	1 428
Kjellandsplass	60 528 630	313 997	24 931	1 707	269 713	14 963	2 682
Lambertseter	125 629 404	647 910	52 739	4 850	566 477	18 701	5 144
Linderud	63 374 539	313 859	40 038	2 255	259 317	10 069	2 179
Majørstuen	124 135 140	638 113	44 690	5 413	567 266	16 773	3 971
Manglerud	84 597 495	429 418	45 831	3 321	365 038	12 556	2 672
Mortensrud	29 598 779	150 800	20 267	1 072	122 162	6 157	1 141
Nydalen, åpnet 15. september	5 793 778	29 777	2 021	168	24 159	2 472	457
Oslo City	155 392 355	766 790	88 073	4 676	627 959	40 301	5 781
Oslo S	92 309 316	457 611	62 126	2 651	373 052	17 943	1 840
Rosenkrantzgt	63 048 056	320 342	24 111	1 463	277 376	14 732	2 661
Roa	104 637 125	529 009	33 117	5 217	473 985	12 660	4 030
Sandaker	93 659 325	473 912	49 562	3 473	397 848	18 961	4 068
Skøyen	114 853 540	501 225	29 141	2 582	449 726	16 850	2 927
Steen & Strøm	43 147 481	213 171	13 749	1 070	186 435	10 107	1 811
Storo	109 720 349	548 491	44 137	3 496	464 499	30 147	6 213
Stovner	58 295 264	281 196	49 943	2 344	219 744	7 690	1 475
Thereses gate	76 563 645	389 313	26 946	2 710	343 252	13 789	2 615
Tveita	85 774 385	431 885	57 553	3 702	352 296	15 853	2 481
Ullevål Stadion	89 504 434	462 735	27 182	3 110	410 346	18 653	3 443
Vinderen	55 377 189	254 078	13 378	2 345	230 439	5 677	2 289
Otta	27 185 688	125 271	26 345	800	92 788	4 899	439
Porsgrunn	111 616 938	552 538	83 543	3 608	451 409	12 122	1 856
Råde	8 697 561	42 950	7 743	210	33 834	962	201
Rakkestad	13 680 616	60 549	14 359	501	43 542	1 662	486

Randaberg	49 256 682	261 249	30 144	994	220 856	7 989	1 266
Raufoss	38 488 236	177 135	36 048	1 913	133 286	5 080	808
Re	42 409 733	207 480	33 171	1 670	166 996	4 739	904
Rena	17 772 064	80 831	17 271	458	61 107	1 677	318
Ringsbu	22 034 708	103 641	17 909	653	82 272	2 420	388
Ringsaker	100 349 278	473 019	90 991	4 177	367 362	8 779	1 710
Brumunddal	42 957 391	206 558	38 328	1 905	161 749	3 760	816
Rudshøgda	57 391 888	266 461	52 663	2 272	205 613	5 019	894
Rissa	18 902 570	83 238	20 623	550	58 837	2 669	559
Risør	24 411 229	131 890	13 424	687	114 703	2 140	936
Rjukan	23 022 897	107 238	19 555	864	83 672	2 532	615
Rognan	18 030 649	81 498	18 846	434	60 126	1 646	447
Rygge	114 544 528	563 762	76 472	4 404	464 948	15 457	2 480
Rødberg	8 568 102	37 768	8 317	262	28 387	679	122
Røros	34 649 606	153 521	32 652	950	114 408	4 710	801
Rørvik	21 787 602	90 574	25 797	490	61 481	2 217	590
Sandane	16 566 859	78 314	14 168	470	60 253	2 984	438
Sande	27 274 729	137 591	19 852	960	113 249	2 970	560
Sandefjord	160 641 409	805 458	92 062	6 699	687 063	16 410	3 224
Sandnes	267 507 091	1 312 974	158 673	7 260	1 053 199	87 555	6 287
Kvadrat	152 382 856	770 409	84 326	3 336	607 555	71 385	3 807
Sandnes Sentrum	115 124 236	542 565	74 347	3 924	445 644	16 170	2 480
Sandnessjøen	43 655 598	201 545	40 791	1 011	154 620	4 342	780
Sarpsborg	81 252 250	359 018	73 813	3 699	262 594	16 744	2 168
Borg, åpnet 22. september	14 541 288	64 158	11 554	676	47 120	4 261	546
Storbyen	66 710 962	294 860	62 258	3 023	215 474	12 482	1 622
Sauda	21 076 637	104 313	19 038	448	81 557	2 782	488
Seibu	10 183 924	42 706	11 493	412	29 545	1 007	250
Seljord	20 119 769	92 735	20 134	553	69 513	2 223	311
Setermoen	16 636 519	77 637	15 365	268	58 999	2 605	400
Sjøvegan	11 651 407	55 424	10 948	226	43 160	987	102
Skarnes	21 547 811	94 947	23 026	916	68 459	2 273	272
Skedsmo	205 927 846	1 002 565	149 307	6 817	807 497	33 602	5 342
Lillestrøm	88 879 453	425 379	63 599	3 254	342 654	13 741	2 131
Strømmen	117 048 393	577 186	85 708	3 564	464 843	19 861	3 211
Ski	91 452 308	462 022	53 676	3 136	384 886	17 246	3 079
Skien	120 673 112	620 885	82 083	5 855	517 267	13 222	2 460
Skjervøy	7 723 166	36 464	7 410	88	27 658	1 102	206
Slommestad	71 277 657	369 416	42 444	2 324	313 260	9 831	1 556
Småla, åpnet 8. september	2 207 986	9 588	2 266	62	6 853	362	45
Sogndal	42 748 871	206 710	38 220	1 005	159 408	7 172	905
Sola	62 118 348	320 885	38 468	1 471	267 586	11 519	1 842
Sortland	61 275 403	295 776	53 090	1 241	230 136	9 315	1 994
Sotra	73 166 730	368 384	53 801	1 776	300 234	10 743	1 831
Stange	31 529 548	146 349	30 478	1 383	110 679	3 264	546
Stathelle	60 054 080	306 804	41 751	1 928	254 842	6 782	1 500
Stavanger	435 548 869	2 254 346	233 256	12 346	1 913 827	82 086	12 832
Hillevåg	119 208 143	636 116	65 818	3 273	545 991	17 964	3 070
Hinna	39 804 282	209 229	16 052	765	182 433	8 456	1 523
Madla	93 865 167	495 874	47 325	2 820	426 366	16 441	2 923
Straensenteret	92 060 357	463 017	46 797	2 804	394 381	16 897	2 138
Verkgata	90 610 921	450 109	57 263	2 684	364 657	22 327	3 178
Steigen, åpnet 2. juni	7 375 106	34 023	7 132	224	24 973	1 582	111
Steinkjer	93 730 731	415 695	93 420	2 604	305 923	12 139	1 608
Stjørdal	73 802 206	343 782	68 858	2 299	256 741	14 291	1 594
Stokke	37 381 121	188 310	25 305	1 248	157 279	3 614	864
Stokmarknes	25 427 224	124 329	21 567	546	97 867	3 693	657
Stord	63 607 440	331 701	43 889	1 211	277 873	7 255	1 473
Storslett	24 367 010	110 013	24 107	449	81 607	3 400	451
Storsteinnes	16 460 315	73 737	16 823	242	53 568	2 879	225
Stranda	13 148 267	63 834	10 686	209	50 613	2 008	317
Stryn	28 153 905	130 221	24 740	566	97 851	6 099	964
Støren	21 785 229	92 648	24 364	616	64 913	2 405	349
Sunnalsøra	34 390 470	157 822	31 462	1 042	119 675	4 974	670
Surnadal	25 400 799	114 049	26 271	954	81 999	4 154	671
Svelvik	17 026 777	87 159	12 445	917	71 226	2 199	372
Svolvær	51 435 727	245 110	40 690	1 197	195 273	6 863	1 086
Sykkylven	17 646 440	87 165	14 375	289	69 322	2 834	346
Søgne	42 590 413	229 401	27 807	1 251	194 626	4 747	969
Sjørumsand	26 833 400	129 788	21 017	1 083	101 514	5 376	797
Tjeme	34 463 298	181 479	16 346	1 295	160 475	2 710	651

Region	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Tofte	18 516 272	94 716	13 197	626	78 059	2 399	436
Tromsø	339 874 248	1 676 193	220 487	6 613	1 374 425	66 389	8 279
Langnes	154 634 745	765 341	95 865	3 078	630 886	31 683	3 828
Tromsø sentrum	99 068 798	480 194	64 628	2 238	390 402	20 546	2 381
Tromsødalen	86 170 705	430 658	59 994	1 297	353 137	14 160	2 070
Trondheim	702 643 482	3 441 308	478 895	23 185	2 740 719	182 102	16 406
Bankkvartalet	83 663 611	408 303	53 653	2 398	297 536	52 228	2 488
Byhaven	79 249 354	382 548	59 714	3 126	304 333	13 271	2 104
Byåsen, åpnet 24. november	10 308 178	48 249	6 794	536	36 832	3 596	492
City Syd	153 928 766	747 214	123 316	4 728	583 105	33 197	2 867
Lade	127 307 746	637 971	85 867	4 227	519 576	25 668	2 633
Nordre Elvehavn	86 791 341	427 875	52 985	2 562	351 071	18 802	2 455
Valentinlyst	161 394 485	789 148	96 566	5 607	648 267	35 341	3 366
Trysil	30 130 911	135 351	27 307	1 249	101 824	4 487	485
Tvedestrand	38 878 840	205 540	25 929	1 496	173 745	3 346	1 024
Tynset	34 788 147	157 077	35 157	1 045	115 830	4 359	685
Tynsnes, åpnet 20. oktober	1 432 855	6 805	1 246	45	5 192	274	48
Tønsberg	118 892 808	605 893	73 426	4 046	509 166	16 038	3 217
Ulefoss	11 544 848	57 267	10 858	352	44 697	1 243	116
Ullensaker	124 331 784	600 740	97 200	4 037	473 252	22 659	3 592
Jessheim	82 807 501	400 082	64 946	2 566	315 165	14 963	2 442
Kløfta	41 524 283	200 658	32 254	1 471	158 087	7 697	1 150
Ulsteinvik	40 660 930	196 233	33 336	1 063	153 736	6 944	1 154
Vadsø	21 162 272	104 000	16 622	395	81 947	4 374	662
Vanylven	4 831 668	22 567	5 183	81	16 850	409	43
Vardø	7 307 146	33 119	7 594	145	24 491	766	123
Vennesla	24 855 838	126 275	22 103	494	100 075	2 885	718
Verdal	39 397 318	171 522	42 487	1 377	122 595	4 471	592
Vestby	64 049 330	328 430	37 690	1 956	275 493	11 336	1 955
Son, åpnet 12. mai	13 440 798	71 094	6 038	306	62 230	2 095	425
Vestby	50 608 532	257 336	31 652	1 650	213 262	9 242	1 530
Vestnes	17 611 909	84 085	15 449	360	62 757	4 989	530
Vik, åpnet 16. juni	3 590 480	17 184	3 318	78	12 703	1 047	38
Vikersund	38 350 144	182 599	34 305	1 481	141 617	4 219	977
Vinje	15 857 056	73 027	15 345	519	54 628	2 256	279
Vinstra	34 892 384	156 306	35 414	1 157	115 258	3 796	680
Volda	27 357 666	136 085	22 551	643	106 740	5 474	677
Voss	63 729 908	314 850	48 398	1 479	254 060	9 630	1 284
Vågå	11 280 397	50 010	11 051	276	36 767	1 717	199
Ytre Enebakk	17 356 087	85 284	13 990	669	67 965	2 175	485
Ølen	20 679 744	96 890	20 851	415	73 037	2 057	531
Ørnes	23 460 814	108 782	22 301	496	80 854	4 241	890
Ørsta	30 860 967	152 479	25 465	601	119 261	6 500	652
Øyer	26 127 920	127 654	19 352	889	102 637	3 913	862
Åfjord	13 309 268	58 686	13 972	364	42 893	1 216	240
Ål	13 623 011	67 243	10 205	426	54 674	1 459	480
Alesund	234 036 217	1 174 852	159 475	5 709	964 438	40 118	5 112
Moa	163 202 982	825 773	109 263	3 938	680 250	28 953	3 370
Sentrum	70 833 235	349 079	50 212	1 771	284 189	11 165	1 742
Ålgård	37 430 126	189 036	28 315	609	151 244	7 592	1 276
Åndalsnes	24 935 883	121 268	20 780	695	94 305	4 834	654
Årdal	16 398 998	76 218	15 331	370	58 235	2 007	275
Årnes	35 922 777	167 283	32 663	1 583	127 513	4 510	1 013
Ås	110 578 845	570 892	64 058	3 661	480 768	19 187	3 217
Ås	30 625 969	157 626	18 258	1 112	130 619	6 561	1 075
Vinterbro	79 952 876	413 266	45 800	2 548	350 149	12 626	2 142
TOTALT	16 565 991 448	81 304 756	11 306 061	518 773	66 402 859	2 640 678	436 385

Tabell 6a. Grossistenes markedsandel 2016, totalt salg, 1000 liter

Region	2016	2015
Arcus Wine Brands	4 143	5,1 %
Pernod Ricard Norway AS	3 500	4,3 %
Arcus Norway AS	3 277	4,0 %
Einar A Engelstad AS	3 086	3,8 %
Treasury Wine Estates Norway AS	2 379	2,9 %
Fondberg AS	2 152	2,6 %
Excellers AS	2 082	2,6 %
Symposium Wines AS	1 976	2,4 %
Eurowine AS	1 973	2,4 %
Interbrands Norway AS	1 908	2,3 %
Vinordia AS	1 856	2,3 %
Robert Prizelius AS	1 813	2,2 %
Autentico AS	1 758	2,2 %
Red & White AS	1 658	2,0 %
Winepartners Nordic AS	1 654	2,0 %
Totalt	81 304	100,0 %

Tabell 6b. Grossistenes markedsandel 2016, svakvin, 1000 liter

Region	2016	2015
Arcus Wine Brands	4 143	6,2 %
Einar A Engelstad AS	3 073	4,6 %
Pernod Ricard Norway AS	2 574	3,9 %
Treasury Wine Estates Norway AS	2 357	3,5 %
Fondberg AS	2 123	3,2 %
Excellers AS	2 082	3,1 %
Symposium Wines AS	1 976	3,0 %
Eurowine AS	1 932	2,9 %
Vinordia AS	1 856	2,8 %
Autentico AS	1 755	2,6 %
Interbrands Norway AS	1 729	2,6 %
Winepartners Nordic AS	1 654	2,5 %
Red & White AS	1 653	2,5 %
VCT Norway AS	1 629	2,5 %
Vinarius AS	1 607	2,4 %
Totalt	66 402	100,0 %

Tabell 6c. Grossistenes markedsandel 2016, brennevin, 1000 liter

Region	2016	2015
Arcus Norway AS	3 233	29 %
Diageo Norway AS	1 634	14 %
Robert Prizelius AS	1 016	9 %
Pernod Ricard Norway AS	847	7 %
Interbev AS	739	7 %
Company of Spirits AS	383	3 %
Bacardi Norge AS	333	3 %
Edrington Norway AS	329	3 %
Vectura AS	328	3 %
Wig Spirits AS	307	3 %
Engelstad Spirits AS	292	3 %
Oplandske Spritfabrik ANS	269	2 %
Interbrands Norway AS	123	1 %
Vinetum AS	119	1 %
Palmer Group AS	98	1 %
Totalt	11 306	100 %

NOTER

1. Drikk som inneholder tilvirket alkohol ublandet eller i blanding med andre produkter og som ikke er vin.
2. Enhver drikk som inneholder mer enn 22 volumprosent alkohol regnes som brennevin.
3. Drikk som er laget av druesaft ved alkoholgjæring og tilsatt tilvirket alkohol.
4. Drikk som er laget av druesaft, frukt, bær, plantesaft eller honning ved alkoholgjæring uten tilsetning av tilvirket alkohol.
5. Øl med alkoholstyrke over 4,75 volumprosent alkohol.

English summary

AS Vinmonopolet is 100% owned by the Norwegian State and has the exclusive right to sell beverages with an alcohol content exceeding 4.75 volume percent through retail outlets in Norway. Vinmonopolet was established to provide responsible sale of such beverages, and for the purpose of not generating profit. The main goal of the company is to accomplish this through running a chain of efficient and service minded stores that focus on social responsibility towards both the individual and the community as a whole.

Total sales in 2016 was 81.304 million liters, an increase of 1% compared to 2015. Towards the end of the year, the sale started to halt. Many different factors affect the sale throughout the year, for instance the weather, taxfree, border-shopping etc. It is, however, difficult to ascribe the halt to just one of these factors. Also, it is too

early to determine if this will turn out to be a lasting pattern. It was mainly the wine-segment that started to halt, whilst the sale of beer and alcohol free beverages continued to increase.

As a group, non-fortified wines decreased by -1,3 % to 65.899 million liters, while the sale of spirits continued its downward trend, showing a decrease of -0,6% to 11.191 million liters. Fortified wine sold 572 000 liters, a -4,2 % decrease from 2015. Sales of both non-alcoholic beverages and strong beers continue to increase, both going up by 9,9% to 349 000 liters and by 12,1% to 2.463 million liters, respectively.

The Norwegian consumption of wine is still dominated by red wines, even though there is a shift towards white and lighter wines, reflecting a move towards a more "European" consumer behavior. This is a trend that is especially noticeable in the

Oslo area. The overall continued preference for red wines may be contributed partly to climatic factors. There is a perception that it is "too cold" to drink white wines for much of the year. Red wine from Italy continues to be the leader, followed by France and Spain. The decrease in sale of spirits is believed to be a result of increased tax-free sales rather than reflecting a shift in drinking habits.

Vinmonopolet's sales revenue in 2016 was 13 258,4 MNOK, excluding VAT. Net profit before tax was 199,4 MNOK, compared to 161,4 MNOK in 2015. Vinmonopolet pays a dividend of 50% on the profit after tax to the owner, amounting to 74,8 MNOK for 2016. As of 31 December 2016, Vinmonopolet had 315 retail-outlets in operation with 1 812 full- and parttime employees, working the equivalent of 1152 full-time employees.

KEY FIGURES	2016	2015	2014	Revised 2013	2013
Sales (1 000 liter)					
Table wine	66 402	65 899	66 773	66 432	66 432
Fortified wine	522	572	597	636	636
Spirits	11 306	11 191	11 260	11 486	11 486
Other products	3 074	2 812	2 516	2 078	2 078
TOTAL	81 304	80 474	81 146	80 632	80 632
REVENUE AND RESULTS (NOK mill)					
Gross sales revenue (incl VAT)	16 573,0	15 991,0	15 775,4	15 370,5	15 370,5
Operating revenues	13 269,4	12 805,7	12 634,2	12 307,3	12 307,3
Operating profit	179,2	139,5	252,0	88,6	86,2
Net profit before tax	199,4	161,4	290,7	123,3	120,9
CAPITAL					
Assets (NOK mill)	3 791,5	3 723,4	3 610,9	3 291,2	3 320,0
Shareholder's equity (NOK mill)	828,6	552,7	461,4	556,8	479,0
Equity to assets ratio (%)	21,9	14,8	12,8	16,9	14,4
PROFITABILITY (%)					
Gross profit ratio ¹⁾	12,7	12,8	13,0	12,7	12,7
Operating margin ²⁾	1,5	1,3	2,3	1,0	1,0
Return on assets ³⁾	5,4	4,4	8,5	3,8	3,8
Return on shareholder's equity ⁴⁾	30,9	31,8	57,1	29,7	32,2
LIQUIDITY					
Current ratio ⁵⁾	151,6	152,5	151,9	155,4	155,4
Working capital (NOK mill) ⁶⁾	1 119,7	1 074,8	1 017,6	965,4	965,4
EMPLOYEES					
Total permanent employees at Dec 31	1812	1857	1825	1 802	1 802
Of which: full time	666	644	657	652	652
part time	1146	1213	1168	1150	1150
Equivalent full time employees	1152	1152	1156	1139	1139
Retail outlets at Dec 31	315	306	297	288	288

$$^1) \text{ Gross profit ratio} = \frac{\text{sales revenue} - \text{cost of goods sold}}{\text{sales revenue}} \times 100$$

$$^4) \text{ Return on shareholder's equity} = \frac{\text{profit before tax}}{\text{average of shareholder's equity as of Jan 1 and Dec 31}} \times 100$$

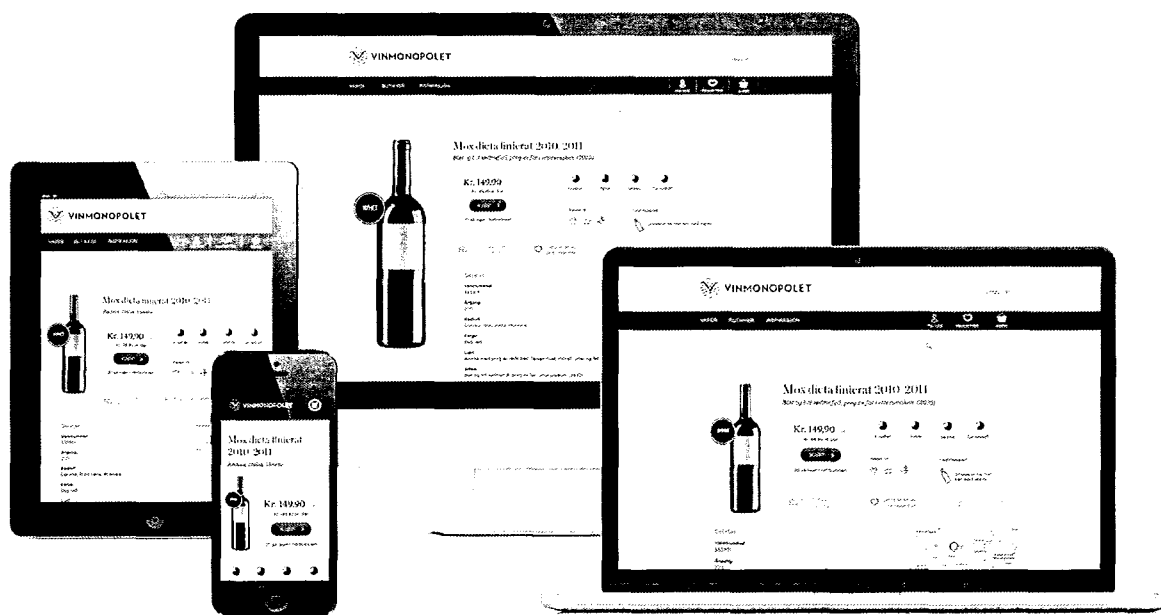
$$^2) \text{ Operating margin} = \frac{\text{profit before tax} + \text{financial expenses}}{\text{sales revenue}} \times 100$$

$$^5) \text{ Current ratio} = \frac{\text{current assets}}{\text{current liabilities}} \times 100$$

$$^3) \text{ Return to asset} = \frac{\text{profit before tax} + \text{financial expenses}}{\text{average of total capital as of Jan 1 and Dec 31}} \times 100$$

$$^6) \text{ Working capital} = \text{current assets} - \text{current liabilities}$$

Nettbutikk i lomma

VINMONOPOLET.NO

- Nettbutikk med nærmere 17 000 produkter
- Produktbilder
- Lagerstatus for ditt Pol
- Over 200 artikler om drikke og mat

GRATIS APP

- Nettbutikk rett i lomma
- Skann strekkoden for å få opp info om varen
- Lynraskt produkt- og butikkssøk
- Kartet viser deg veien til nærmeste Pol

Gratis podcast

Visste du at Vinmonopolet har en podcast hvor de varefaglige rådgiverne våre snakker om ulike tema på en uhøytidelig måte?

Du finner podcasten ved å søke på Vinmonopolet på Soundcloud eller iTunes. Mer informasjon finner du på vinmonopolet.no.

uv

STEMMEDAL VASSLAG SA
v/Arild Moldskred
6070 TJØRVÅG

Deres ref:
Vår ref: 2017/089434
Dato: 04.05.2017
Org.nr: 985399077

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

Mattilsynet

TILSYNSRAPPORT MED VARSEL OM TRE VEDTAK

Mattilsynet gjennomførte 27.04.2017 inspeksjon hos Stemmedal Vasslag SA.

Til stede fra virksomheten var styreleder Arild Moldskred.
Fra Mattilsynet møtte førsteinspektør Kristin Aamodt Støylen.

HERØY KOMMUNE RADMANNEN	
Saksbeh.	
2017/675 - 8 MAI 2017	
Ark kode P	
Ark kode S	
J. nr.	Dok. nr.
Kassasjon	

Tilsynet omfattet

- Stemmedal Vasslag SA

Generelt

Etter det Mattilsynet får opplyst fungerer det nye vannbehandlingsanlegget utmerket og etter hensikten. Ansvarlig for vannverket har avdekket små lekkasjer ved filterne nede i maskinrommet, samt en feil ved ventilasjonsanlegget i rommet der dieselaggregatet er plassert. Ellers er det lite utfordringer knyttet til selve det tekniske anlegget og driften. Lokalene fremstår som rene og ryddige.

Representant(er) for vannverket har deltatt på ulike fagkurs for å tilegne seg mer kunnskap om drift av vannverk. Det er viktig med et fokus på kompetanseheving for å sikre forsvarlig drift, jf. drikkevannsforskriften §8.

Vannverket mistet sin godkjenning i 2009 som følge av dårlig vannkvalitet og mangelfull leveringssikkerhet over lengre tid. I 2016 ble vannbehandlingsanlegget godkjent. Mattilsynet har tidligere uttrykt at regodkjenning av vannforsyningssystemet vil bli separat vurdert når virksomheten fremlegger dokumentasjon på at leveringssikkerheten *totalt sett* er tilfredsstillende (inkludert internkontroll). I den nye drikkevannsforskriften som trådte i kraft 1.1.2017 har imidlertid kravet om godkjenning av eksisterende vannverk falt bort. Bestemmelsene i drikkevannsforskriften vil selvsagt fortsatt gjelde, også kravene til beredskap og leveringssikkerhet.

Mattilsynet er kjent med at vannverket i nyere tid har gjennomført omfattende utbedringstiltak for nettopp å øke leveringssikkerheten. Blant annet er det etablert rentvannsmagasin ved behandlingsanlegget (400m³), høydebassenget på Leikong (150m³) er oppgradert, og en relativt stor del av vannledningsnettet er skiftet ut. **Mattilsynet ønsker å få tilsendt en oversikt over hvilke ledningsstrekninger som er skiftet ut i løpet av de siste årene, av dokumentasjonsmessige årsaker.**

Tiltak for å styrke leveringssikkerheten ytterligere er å kartlegge de deler av nettet som ennå er av ukjent materiale, alder og tilstand, og etablere gode rutiner for fremtidig utskifting av utsatte deler av ledningsnettet. Forholdet er omtalt nedenfor, under varsel om vedtak.

Ny drikkevannsforskrift som trådte i kraft 1.1.2017 ble delt ut på tilsynsbesøket. Det ble informert om de største endringene og hva dette innebærer for vannverket. Vannverkseier er ansvarlig for å oppdatere seg selv og annet driftspersonell om innholdet i gjeldende regleverk, og sikre at kravene følges i den daglige driften.

Årets innrapportering viser en differanse på 18 000m³ i oppgitt mengde levert og mottatt drikkevann mellom henholdsvis Herøy Vasslag og Stemmedal Vasslag. For å samordne opplysningene ved fremtidige innrapporteringer bør vannverkene kommunisere i forkant og enes om leveransemengden.

Det er på bakgrunn av de observasjoner som er gjort under tilsynsbesøket varslet om tre vedtak i denne rapporten. Før vedtak fattes, gis virksomheten mulighet til å komme med en uttale på de varslede vedtakene innen 23.5.2017.

Varsel om vedtak om pålegg

Vannverket må lage en beredskapsplan for håndtering av ulike uønskede hendelser som kan ramme drikkevannsforsyningen. Planen må baseres på en risiko- og sårbarhetsanalyse som omfatter hele vannforsyningssystemet.

Varslet er gitt med hjemmel i drikkevannsforskriften § 11 Beredskap

Vi har observert:

Vannverket mangler en beredskapsplan på drikkevannsområdet.

Mattilsynet vurderer dette slik:

Et vannverk må kunne være i stand til å vurdere og håndtere ulike uønskede situasjoner som kan oppstå, f.eks. ulykker, trusler og ekstreme vær-situasjoner. En god og helhetlig beredskapsplanlegging er viktig for å sikre abonnentene tilgang på drikkevann til enhver tid - også i krisesituasjoner.

I følge drikkevannsforskriften § 11 skal vannverkseier sikre at det gjennomføres nødvendige beredskapsforberedelser og utarbeides beredskapsplaner i samsvar med helseberedskapsloven og forskrift om krav til beredskapsplanlegging. Formålet med en beredskapsplan er å sikre god organisering, samt etablere effektive og ryddige handlingsrutiner/operasjoner dersom en uønsket hendelse plutselig skulle oppstå.

Stemmedal Vasslag har både utstyr og kompetanse til å kunne utføre tiltak dersom større eller mindre avvik oppstår. Beredskapsplanleggingen er imidlertid ikke systematisert og dokumentert. Beredskapsplanen skal bygge på en farekartlegging med tilførende risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) som omhandler alle uønskede situasjoner som kan oppstå i nedbørsfeltet, ved vannkilden, inntakspunktet, transortsystemet og behandlingsanlegget, jf. drikkevannsforskriften § 6.

Beredskapsplanen bør være mest mulig konkret og brukervennlig. Veilederen "Økt sikkerhet og beredskap i vannforsyningen" vil kunne være til god hjelp i arbeidet med å lage en slik beredskapsplan.

Virksomheten må sørge for at beredskapsplanen er gjensidig samordnet med kommunens overordnede beredskapsplan. Det må komme klart frem hvilke situasjoner den kommunale kriseledelsen kobles inn.

Det må også utarbeides en plan for beredskapsøvelser i samsvar med § 7 i forskrift om krav til beredskapsplanlegging. Vannverkseieren skal sikre at farekartleggingen, beredskapsplanen og øvelsesplanen oppdateres jevnlig og følges.

-

Vannverket har en samfunnsmessig viktig rolle i det å levere helsemessig trygt drikkevann i tilstrekkelige mengder til abonnentene - til en hver tid. En solid beredskapsplan må derfor ligge til grunn. Mattilsynet varslers med dette vedtak om pålegg for å sikre at nødvendige tiltak gjennomføres innen fristens utløp.

Frist for gjennomføring vil bli satt til:

15.03.2018

Varsel om vedtak om pålegg

Vannverket må etablere et internkontrollsystem.

Varselet er gitt med hjemmel i drikkevannsforskriften § 7 Internkontroll

Vi har observert:

I følge vannverkseier har ikke virksomheten utarbeidet en skriftlig internkontroll.

Mattilsynet vurderer dette slik:

Det tas regelmessige vannprøver for å kontrollere vannkvaliteten. Vannverket fører ellers tilsyn med det tekniske anlegget, og utfører vedlikeholds- og rengjøringsarbeid ved de ulike deler av vannforsyningssystemet. Det er viktig å sikre at dette arbeidet foregår på en *systematisk* måte og er av *forebyggende* karakter, gjennom etablering av internkontrollrutiner. Gjennom internkontrollen skal virksomheten sikre og dokumentere at samtlige krav i drikkevannsforskriften etterleves.

Vannverkseier har ansvar for å etablere en tilfredsstillende internkontroll som er tilpasset størrelsen og omfanget av vannforsyningssystemet, og sørge for at rutinene gjøres kjent for aktuelle personer som er involvert i driften.

Nærmere beskrivelse av hva internkontrollen skal inneholde fremkommer av drikkevannsforskriften § 7 med tilhørende veileder. Blant annet må den inneholde prøvetakingsplan, vedlikeholdsplan og håndtering/oppfølging av avvik. Internkontrollen skal være skriftlig, og som til enhver tid må være oppdatert og kun inneholde aktuelle rutiner.

-

For å sikre og dokumentere at vannverket driftes i samsvar med gjeldende regelverk velger Mattilsynet å varsle vedtak om pålegg om å etablere internkontroll.

Frist for gjennomføring vil bli satt til:

15.03.2018

Varsel om vedtak om pålegg

Vannverkseier må sørge for tilstrekkelig kartlegging av eget vannledningsnett, og sørge for at distribusjonssystemet i sin helhet nedtegnes eller digitaliseres.

Varslet er gitt med hjemmel i drikkevannsforskriften § 15 Distribusjonssystem og internt fordelingsnett

Vi har observert:

Vannverket mangler oversikt over geografisk plassering, alder, materialvalg og tilstand for deler av vannledningsnettet. Blant annet er en ledningsstrekning på ca. 600m av ukjent materialtype. Det er også områder med der vannverkseier ikke kan gjøre rede for alder og tilstand på vannledningene. Transportsystemets ulike bestanddeler (vannledninger, kummer, ventiler, høydebasseng m.m.) er ikke nedtegnet, verken i papir- eller digitalt format.

Mattilsynet vurderer dette slik:

I følge drikkevannsforskriften § 15 skal vannverkseieren sikre at vannforsyningssystemets distribusjonssystem er i god stand og driftes på en tilfredsstillende måte for å hindre at drikkevannet blir forurenset på vei ut til abonnentene. Vannverkseieren skal som en del av sin internkontroll sørge for at det utarbeides en plan for vedlikehold og fornying av distribusjonssystemet. Vedlikeholdsplanen må baseres på tidligere erfaringer og lokal kompetanse, og utskiftingsarbeidet skal være av forebyggende karakter.

Ukjent vannledningsnett kan utgjøre en risiko for både leveringssikkerhet og vannkvalitet. Mattilsynet mener det er viktig at vannverket har god kunnskap om tilstanden på hele vannledningsnettet, for lettere å kunne vurdere hvor utskifting av vannrør eller andre komponenter er nødvendig. En må kjenne til plassering, materialvalg, alder og tilstand på vannledninger, kummer, vannmagasin og ventiler. Det er viktig at informasjonen nedtegnes/digitaliseres, men at ikke opplysningene kommer på avveie, da informasjonen er å anse som sensitiv.

-

Mattilsynet varsler her vedtak om pålegg for å sikre at kravet om kvalitetssikring av distribusjonssystemet blir ivaretatt.

Frist for gjennomføring vil bli satt til:

01.10.2017

Se regelverk og rettigheter.

Med hilsen

Lennart Floyd Berge
seksjonssjef

*Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.
Dokumenter som må ha signatur blir i tillegg sendt i papirversjon.*

Kopi til:
Herøy kommune, Pb 274, 6099 FOSNAVÅG

Vedlegg:
Regelverk og rettigheter
Uttalelse til varsel om vedtak

Regelverk og rettigheter

Hjemmel for tilsyn

Mattilsynet har i henhold til matloven § 23 hjemmel til å føre tilsyn og fatte vedtak for gjennomføring av bestemmelser gitt i medhold av loven.

Du har rett til å få veiledning om regelverket

Dette betyr at du kan kreve å få vite hvilket regelverk som gjelder, hvor du finner regelverket og hvordan regelverket skal forstås. Mattilsynet kan ikke gi konkrete råd om hvordan du skal oppfylle regelverket. Plikten til å veilede følger av forvaltningsloven § 11.

Uttalerett

Vi har i denne rapporten gitt varsel om vedtak. Dere har rett til å uttale dere om innholdet i varselet før vedtak blir fattet. Fristen for uttalelse er **23.05.2017**. Dere har også rett til å få veiledning av Mattilsynet og innsyn i saksdokumentene, jf. forvaltningsloven §§ 11, 18 og 19.

Aktuelt regelverk:

- Lov 19. des. 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv (matloven)
- FOR 2016-12-22 nr 1868: Forskrift 22. des. 2016 nr. 1868 om vannforsyning og drikkevann (drikkevannsforskriften)

Vi har funnet brudd på disse bestemmelsene:

- Drikkevannsforskriften § 11 Beredskap
- Drikkevannsforskriften § 15 Distribusjonssystem og internt fordelingsnett
- Drikkevannsforskriften § 7 Internkontroll

Mattilsynet Avdeling Sunnmøre
v/ Kristin Aamodt Støylen
Felles postmottak, Postboks 383
2381 Brumunddal

Deres ref:
Vår ref:
Dato:
Org.nr:

UTTAELSE TIL VARSEL OM VEDTAK

Det vises til varsel om vedtak fra Mattilsynet, Avdeling Sunnmøre gitt i rapport datert 04.05.2017 med saksnummer 2017/089434 med uttalerett innen 23.05.2017.

Uttalelse fra: STEMMEDAL VASSLAG SA

Uttalelse

Her gis tilføyelser og bemerkninger som har betydning for saken / beskrivelse av tiltak som er utført / skal utføres.

☐ Eventuelt ytterligere opplysninger, som for eksempel kopi av utfylt avviksskjema, gis i vedlegg.

Varslet vedtak	Frist for gjennomføring	Uttalelse
Vannverket må lage en beredskapsplan for håndtering av ulike uønskede hendelser som kan ramme drikkevannsforsyningen. Planen må baseres på en risiko- og sårbarhetsanalyse som omfatter hele vannforsyningssystemet.	15.03.2018	
Vannverket må etablere et internkontrollsystem.	15.03.2018	
Vannverkseier må sørge for tilstrekkelig kartlegging av eget vannledningsnett, og sørge for at distribusjonssystemet i sin helhet nedtegnes eller digitaliseres.	01.10.2017	

Sted:
Dato:

.....
Ansvarlig for virksomheten

Mattilsynet
Postboks 383
2381 Brumunddal

37

Herøy kommune
Pb 274
6099 FOSNAVÅG

TILSYNSRAPPORT MED VARSEL OM TRE VEDTAK

Vedlagt følger dokument fra Mattilsynet.

Har du spørsmål kan du kontakte oss ved å sende e-post til postmottak@mattilsynet.no eller ringe 22 40 00 00.

NOTAT

Til: Formannskapet og Kommunestyret

Frå: Utviklingsavdelinga

Saksnr
2016/874

Arkivkode
M30

Dato
23.06.2017

ORIENTERING OM STATUS FOR PROSJEKT 51405 - ALMENNINGEN

Med bakgrunn i vedtak i K-sak 37/17 har vi arbeida vidare med prosjektet på ytre Almenningkai, status pr. 23/6-2017 er slik:

- Kystverket
Kystverket har svart på brev vedrørende deira råderett og synspunkt på tiltak.
 - Dei konkludera med at sidan kaia er ei almenningkai i Fosnavåg fiskerihamn må tiltaka handsamast hjå Kystverket etter hamne- og farvannslova §28 parallelt med byggesakshandsaming i kommunen. Dei har ikkje pr. no store merknadar til ny plassering av pumpestasjon, men vil handsame det ved byggemelding.
 - Kystverket er samd i at det er teneleg med ei lukka løysing for renovasjon, men det er opp til kommunen å finne løysing sjølv.
 - Heving av kaihøgde krev også handsaming av Kystverket om det vert aktuelt.
- Nytt overbygg
Det er sendt ut konkurransegrunnlag til 3 byggentreprenørar for å få tilbod på løysing og utføring av nytt overbygg. Tilbodsfrist er 18/8-17.
- Flytting av sump
Flytting av sump inneberer ein del grunnarbeid og nye grøftetrasear. Dette vert tinga på rammeavtale med grunnentreprenør og ein tek sikte på oppstart av arbeid august/september 2017 (avheng av utfall i konkurranse for bygg då det må koordinerast framdriftsmessig for å unngå driftsstopp på avlaupsanlegget).
- Renovasjon
For å få enklast mogleg drift og estetikk er det valt å nytte ei nedgravd løysing for renovasjon på kaia, då vert det berre innkast som er synleg over bakken.

Dette er nylig installert i Parken ved bubilparkeringa og ein får soleis ei lik løysing.

- Heving av kai

For å vurdere dei tekniske kvalitetane ved eksisterande kai vil vi engasjere konsulent innan konstruksjon når grunnarbeida startar. Då må vi ta hol på dekket og får soleis tilgong til konstruksjonen. Ei slik vurdering må gjennomførast for å i neste omgang vurdere kva løysingar som er mogleg for å heve kaihøgda.

Med helsing

Lene Søvik Huldal

Vedlegg: uttale frå Kystverket

KYSTVERKET

Midt-Norge

Herøy kommune
Pb 274
8850 HERØY

Dykkar ref.:
2016/874
UTV/LSH

Vår ref.:
2014/2901-3

Arkiv nr.:

Saksbehandlar:
Børre Tennfjord

Dato:
29.05.2017

Uttale til endringar ved Ytre Almenningskai Fosnavåg sentrum - Herøy kommune.

Kystverket har fått til uttale diverse spørsmål omkring bygnings- og anleggsendringar i tilknytning til Ytre almenningskai i Fosnavåg sentrum.

I samband med ønskje om flytting av pumpestasjon for avlaup, etablering av renovasjonsordning på kaiområdet og justering av kaihøgda er det stilt ein del spørsmål som ein ønskjer svar på frå Kystverket.

Spørsmåla er formulert slik;

- Har Kystverket mynde på Almenningskaia?
- Ny plassering av pumpestasjon.
- Renovasjonsløyising – eventuelt krav til løyising/volum.
- Heving av kaihøgda – har De innspel eller krav til høgde og løyising?

Vi har no vurdert dei ulike spørsmåla og har desse tilbakemeldingane.

- Til a. Almenningskaia er registrert i ein grunneigarerklæring frå 31.12.1951, med tilhøyrande kart, som syner at store deler av noverande kai er tilrettelagt som almenningsareal i den statlege fiskerihamna i Fosnavåg.

I praksis vil dette få som følge at Kystverket har forvaltningsrett og mynde til å avgjere tiltak i samsvar med havne og farvannslova sin §28. Kystverket skal altså gje dei naudsynte løyva til aktuelle og byggemelde tiltak på område som er definert som tilhøyrande i fiskerihamna. Vi ber difor om at saker knytt til fiskerihamna vert sendt til Kystverket for handsaming, parallelt med ein kommunal handsaming etter plan og bygningslova.

Region Kystverket Midt-Norge

Sentral postadresse: Kystverket
Postboks 1502
6025 ÅLESUND

Telefon: +47 07847

Internett: www.kystverket.no
E-post: post@kystverket.no

For besøksadresse se www.kystverket.no

Bankgiro: 7694 05 06766

Org.nr.: NO 874 783 242

Vi ser om at brev, sakskorrespondanse og e-post vert adressert til Kystverket, ikkje til avdeling eller enkeltperson

- Til b. Når det gjeld plassering av ny pumpestasjon, så vil dette verte gjennomgått og vurdert i samsband med søknadshandteringa. Vi har så langt ingen større innvendingar til omsøkt/ønskt plassering.
- Til c. Kystverket seier seg samd i at det er tenleg med ein lukka løysing for renovasjon. Dette vil redusere både lukt og smittefare som ein er kjent med frå opne lysingar, særleg i sommartida. Utanom dette har vi ikkje nokon vesentlege kommentarar. Vi har ikkje nokon definerte krav til korleis ordninga skal dimensjonert eller organiserast. Vi ser det som ei kommunal sak som skal ha si løysing ut i frå kommunale vedtekter og regelverk til avfallshandteringa i kommunen.
- Til d. Heving av kaia er eit anleggstiltak som krev spesifikt løyve, både etter plan- og bygningslova, men og etter havne- og farvannslova. Saka vert å legge fram for Kystverket til handsaming etter HFL. Vi har ikkje store innvendingar til tiltaket. Det er meir detaljar/vilkår for gjennomføring mv..

Vonar dette er tilfredsstillande tilbakemeldingar for ein vidareføring og handsaming av aktuelle tiltak.

Med beste helsing

Børre Tennfjord
sjefingeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

Delegerte saker frå avdelingane

DS 17/17 Skjenkeløyve - søknad om løyve for eit bestemt arrangement (lukka arrangement) 22.06.2017 00:00:00

DS 18/17 Sal og skjenkebevilling - søknad om å ta skjenkebevilling ut av lokalet for ei bestemt anledning (ope arrangement) Sommarfestival 2017. 19.06.2017 00:00:00